

Bàng Cư Sĩ Ngữ Lục

Nhượng Châu cư sĩ Bàng Uẩn tên tự Đạo Huyền là người huyện Hành Dương, Hành Châu. Gia đình vốn theo Đạo Nho, ông sớm ngộ trần lao, chí cầu chân đế.

Dù cư sĩ ở đâu, hoặc đi và tới nơi nào cũng có người đặt câu hỏi, và cư sĩ đều trả lời thỏa đáng, như vang theo trống. Ông không phải là loại người có thể đánh giá hay xếp hạng vào loại người nào được.

Đối Thoại Với Thạch Đầu.

1.-Khoảng đầu năm Đường Trinh Nguyên ông đến thăm Thạch Đầu hỏi
-Người không làm bạn với vạn pháp là ai ?
Thạch Đầu lấy tay bịt miệng ông. Ông hoát nhiên có tỉnh.

2.-Một hôm Thạch Đầu hỏi ông :

- Từ khi ông gặp lão tăng, việc hàng ngày thế nào ?
- Nếu hỏi việc hàng ngày thì con không có chỗ mở miệng.
- Vì tôi biết ông như thế nên nay tôi mới hỏi.

Ông bèn trình lên bài kệ :

*Việc hàng ngày không khác
Riêng tôi tự thấy vui
Mọi việc chẳng nắm bở
Mọi chốn chẳng nghịch xuôi
Gò núi hết bụi đời
Thần thông và diệu dụng
Xách nước, bỏ củi thôi.*

Thạch Đầu chấp nhận và hỏi :

- Ông sẽ mặc áo đen hay áo trắng ?
 - Xin cho con theo sở nguyện.
- Do đó ông không cạo đầu, không nhuộm áo.

Đối Thoại Với Mã Tổ.

1.-Sau ông tới Giang Tây tham Mã Tổ. Ông hỏi :

-Người không cùng vạn pháp làm bạn là ai ?

-Đợi tới khi ông hớp một ngụm cạn hết nước Tây Giang tôi sẽ bảo ông.

Ngay câu nói ấy ông lãnh ngộ huyền chỉ. Bèn trình bài kệ :

Mười phương đều tụ lại

Người người học vô vi

Đây là trường chọn Phật

Tâm Không trúng kỳ thi.

Ông ở lại tham học với Mã Tổ hai năm.

Ông có viết bài kệ :

Có trai chẳng cưới vợ

Có gái chẳng gả chồng

Cả nhà vui hội họp

Cùng bàn lý vô sanh.

2.-Một hôm ông hỏi Mã Tổ :

Một người chẳng rõ bản lai, thỉnh hòa thượng ngưỡng mặt.

Mã Tổ cúi mặt xuống.

-Chỉ có hòa thượng là người chơi được đàn không dây.

Cư sĩ bèn lay. Mã Tổ trở về phòng phương trượng. Bàng Uẩn nói với theo :

-Hòa thượng khéo quá hóa vụng !

3.-Một hôm ông hỏi Mã Tổ :

-Nước không gân cốt sao mang nổi thuyền nặng vạn hộc ?

-Nơi đây chẳng có nước, cũng chẳng có thuyền, nói gân cốt cái gì ?

Đối Thoại Với Dược Sơn.

1.-Ông tới tham Dược Sơn. Dược Sơn hỏi :

-Chuyện ấy có thể chứa trong nhất thừa không ?

-Con hàng ngày lo kiếm bữa, không biết chuyện ấy có trong nhất thừa không ?

-Ông chẳng gặp Thạch Đầu có đúng không ?

-Giơ tay lên, hạ tay xuống chưa phải là hảo thủ.

- Làm phương trượng lão tăng bận lắm!
- Trân trọng !
- Giơ tay lên, hạ tay xuống là hảo thủ.
- Câu hỏi về nhất thừa đã mất rồi !
- Phải, phải.

2.-Khi ông từ biệt, Dược Sơn sai 10 thiền khách tiễn đến cửa, ông chỉ tuyệt đang rơi nói :

- Tuyệt đẹp thay ! Từng phiến, từng phiến không rơi chỗ khác.
- Có Toàn thiền khách hỏi :
- Rơi xuống đâu vậy ?
- Ông cho một tát tai, Toàn thiền khách kêu lên :
- Sao thô bạo vậy ?
 - Vậy cũng xưng là thiền khách, ngay lão Diêm Vương cũng chẳng thể tha ông.
 - Còn cư sĩ thì sao ?
- Ông lại tát thêm một cái nữa :
- Có mắt như mù, có miệng như câm.

Đôi Thoại Với Tế Phong.

1.-Ông tới thăm Tế Phong, vừa mới bước vào viện Tế Phong đã hỏi :

- Kẻ tục nhân này không ngót tới viện để được gì ?

Ông ngoảnh nhìn hai bên rồi hỏi :

- Ai nói thế ? Ai nói thế ?

Tế Phong hét lớn .

Ông nói :

- Là tôi đây !
- Nói thẳng có phải không ?
- Còn có gì đằng sau sao ?

Ngoảnh đầu lại Tế Phong kêu :

- Nhìn kìa ! Nhìn kìa !

- Giặc cỏ đại bại !

Tế Phong không nói gì.

2.-Một hôm ông cùng Tế Phong dạo bước, ông bước lên trước một bước và nói :

-Tôi hơn ông một bước.

-Chẳng trước chẳng sau, ông già còn muốn trước.

-Khổ trong khổ không nói thế.

-Sợ tôn ông không cam tâm.

-Nếu tôi không đồng ý thì ông làm gì ?

-Nếu tôi có gậy trong tay thì nện ông một trận không thương sót.

Ông liền thoi cho Tế Phong một đấm :

-Không tốt lắm.

Tế Phong kiểm gậy ông ngăn lại ;

-Hôm nay giặc cỏ đại bại rồi.

Tế Phong cười lớn :

-Là tôi vụng về hay ông khéo léo.

Ông vỗ tay :

-Thế là hòa !

3.-Một hôm ông hỏi Tế Phong :

-Từ đây đến đỉnh núi xa bao nhiêu dặm ?

-Ông từ đâu tới ?

-Độc không thể nói.

-Độc nhiều ít ?

-Một, hai, ba.

-Bốn, năm, sáu.

-Sao không nói bảy ?

-Nếu tôi nói bảy sẽ có tám.

Cư sĩ nói :

-Ông có thể ngưng ở đó.

-Ông cứ tiếp tục.

Cư sĩ hét lớn đi ra.

Tế Phong cũng hét lớn.

4.-Một hôm ông bảo Tế Phong :

-Không nên nói trực tiếp.

-Xin Bàng công chỉ cho tôi.

- Sao ông thất thần vậy ?
- Tôi có câu hỏi nhưng ông trả lời không được.
- Đúng vậy, đúng như tôi nghĩ.

Đôi Thoại Với Đon Hà.

1.-Một hôm Đon Hà Thiên Nhiên đến thăm ông. Vừa tới cửa thì thấy con gái ông là Linh Chiêu đang mang một giỏ rau. Đon Hà hỏi :

-Cư sĩ có nhà không ?

Linh Chiêu đặt rổ rau xuống, lễ phép khoanh tay đứng im. Đon Hà hỏi lại :

-Cư sĩ có nhà không ?

Linh Chiêu nhắc giỏ rau lên, bước đi.

Khi cư sĩ về, Linh Chiêu thuật lại cho ông nghe. Cư sĩ hỏi :

-Đon Hà có đây không ?

-Ông đi rồi !

-Sửa vẽ trên đất đỏ (chỉ một việc vô dụng)

2.-Sau, khi Đon Hà đến thăm ông, mặc dầu ông thấy Đon Hà đến, ông không đứng dậy nghênh đón hay nói một câu gì. Đon Hà giờ phát tử lên, ông cũng giờ trùy lên.

Đon Hà hỏi :

-Chỉ là cái này hay còn gì nữa không ?

-Lần này gặp ông không giống các lần trước.

-Chẳng tổn hại thanh danh.

-Ông vừa bị một vố.

-Nếu là vậy tôi đã bị á khẩu.

-Ông bị á khẩu là do bản phận sự của ông, và bây giờ ông làm tôi bị lây.

Đon Hà ném phát tử xuống và bỏ đi. Ông gọi :

-Nhiên xà lê ! Nhiên xà lê !

Đon Hà đi không ngoái cổ lại.

-Ông ta không những câm mà còn điếc nữa !

3.-Một hôm, Đon Hà lại đến thăm ông, khi đi tới cửa thì họ gặp nhau.

Đon Hà hỏi :

-Cư sĩ có nhà không ?

-Người đói không chọn thức ăn.
-Lão Bàng có nhà không ?
-Trời xanh ! Trời xanh !
Bàng cư sĩ nói rồi đi vào nhà.
Đơn Hà cũng than :
-Trời xanh ! Trời xanh !
Than rồi trở về nhà.

4.-Một hôm Đơn Hà hỏi ông :

-Gặp mặt hôm nay so với hôm qua thế nào ?
-Trở cho tôi việc hôm qua thế nào dưới con mắt Thiên.
-Thiên nhãn có thể chứa ông.
-Tôi trong mắt ông.
-Mắt tôi rất hẹp, ông kiếm đâu ra chỗ để chứa thân ông ?
-Tại sao mắt lại hẹp ? Tại sao lại phải để thân trong đó ?
-Nếu ông nói thêm một lời nữa thì đối thoại đã tròn rồi.
Đơn Hà không trả lời.
-Và lời nói đó thì không ai có thể nói được.

5.-Một hôm ông tới đứng trước mặt Đơn Hà, hai tay khoanh lại trước ngực. Đơn Hà không thèm để ý đến ông, ông đứng một lúc rồi đi ra. Khi ông trở lại Đơn Hà tới đứng trước mặt ông, hai tay khoanh trước ngực, sau một lúc trở về phòng phương trượng.

Đơn Hà nói :

-Tôi tới ông đi, chúng ta không đi đâu cả.
-Cái ông già này tới lui không ngừng bao giờ mới xong ?
-Ông chả có chút từ bi nào.
-Tôi đã dẫn gã tới mộng.
-Lấy gì dẫn ?

Lúc đó Đơn Hà nhắc mũ trên đầu cư sĩ nói :

-Ông giống một vị sư già.
Ông giàng lấy mũ đội lên đầu Đơn Hà :
-Ông giống một người tục.
-Phải đó ! Phải đó !
-Còn tính khí xưa.

Đơn Hà ném mũ xuống đất :

-Giống như mũ quan.

-Phải đó ! Phải đó !

-Làm sao tôi quên được tính khí xưa ?

Ông phẩy tay ba lần :

-Động trời, động đất.

6.-Một hôm Đơn Hà thấy ông đang tới bèn làm vẽ đang chạy, ông nói :

-Đó là thế ném, còn thế găm thì sao ?

Đơn Hà ngồi xuống.

Ông đứng trước mặt Đơn Hà dùng gậy viết số 7, Đơn Hà viết số 1 ở dưới.

-Vì có số 7 mới thấy số 1. Nhìn thấy số 1 thì quên số 7.

Đơn Hà đứng dậy. Ông bảo :

-Hãy ngồi lâu thêm chút nữa, hãy còn câu nữa.

-Tôi có thể trước ngữ không ?

Ông khóc 3 tiếng rồi đi !

7.-Một hôm ông cùng Đơn Hà đi dạo, trông thấy một ao nước sâu, trong; ông chỉ ao cho Đơn Hà và nói :

-Như thế đó không thể phân biệt được.

-Dĩ nhiên là không.

Ông vốc nước vẩy vào Đơn Hà.

-Đừng làm vậy ! Đừng làm vậy !

-Tôi phải làm.

Đơn Hà cũng vốc nước vẩy vào ông.

-Ông phải làm gì bây giờ ?

-Không làm gì khác.

-Hiếm người được tiện nghi.

-Ai thiếu tiện nghi ?

8.-Một hôm Đơn Hà cầm một chuỗi tràng ở tay, ông đến giặt lấy :

-Hai chúng ta đều trắng tay. Bây giờ xong chuyện rồi !

-Ông già ghen tỵ không biết phân phải trái.

-Tôi không hiểu . ông, tôi không làm thế nữa.

Đơn Hà hét lớn.

-Ông thiệt đáng sợ !

-Tôi tiếc chẳng có gậy.

-Tôi già rồi không ăn gậy được đâu.

-Đánh ông vô ích.

-Dù vậy ông vẫn chưa cho tôi lời chỉ dẫn nào.

Đơn Hà đưa cho ông chuỗi hạt và đi ra.

-Đồ ăn trộm, ông không lấy lại được đâu.

Đơn Hà ngoảnh đầu lại cười ha hả.

-Ông thua rồi !

Đơn Hà nắm lấy tay ông :

-Ông đừng bảo thủ.

Ông cho Đơn Hà một cái tát.

Đối Thoại Với Bách Linh.

1.- Một hôm ông và Bách Linh gặp nhau trên đường. Bách Linh hỏi ông :

-Nam Nhạc đặc lực cú, ông có chỉ cho ai không ?

-Tôi có chỉ.

-Cho ai ?

Ông tự chỉ vào mình.

-Bàng công.

-Ông thật hơn cả Văn Thù và Tu Bồ Đề.

-Ai được đặc lực cú của ông ?

Bách Linh đội nón lên đầu, bước đi.

-Đi mạnh giỏi.

Bách Linh chẳng quay đầu, đi thẳng.

2.- Một hôm Bách Linh bảo ông :

-Dù ông nói hay không nói thì cũng không thoát, hãy nói cho tôi biết ông không thoát cái gì ?

Ông nhăn mũi.

-Tuyệt diệu !

-Ông khen lắm rồi !

-Ai không ? Ai không ?

-Bảo trọng.

Ông nói rồi đi ra.

3.-Một hôm Bách Linh đang ngồi, ông vừa bước vào Bách Linh nắm lấy ông :

-Người nay nói, người xưa nói, còn ông nói gì ?

Ông cho Bách Linh một cái tát, Bách Linh kêu :

-Ông không thể nói !

-Nếu nói sẽ sai !

-Hãy trả tôi cái tát.

-Hãy tát tôi.

-Bảo trọng !

4.-Một hôm ông hỏi Bách Linh :

-Làm sao khỏi bị người vu cáo ?

-Sao tránh được ?

-Tôi biết rõ !

-Gậy không đánh người chẳng làm gì !

Ông xoay người bảo Bách Linh :

-Hãy đánh tôi !

Khi Bách Linh nhặt gậy giơ lên, ông nắm lấy Bách Linh :

-Xem ông làm sao thoát ?

Bách Linh không trả lời.

Đôi Thoại Với Tùng Sơn.

1.-Khi ông cùng Tùng Sơn uống trà, ông giơ chén trà lên hỏi :

-Ai cũng có vì sao nói không được ?

-Vì ai cũng có nên không nói được.

-Vậy vì sao ông nói ?

-Không thể không nói.

-Hiển nhiên ! Hiển nhiên !

Tùng Sơn uống trà, ông hỏi :

-Ông uống trà sao không vái khách ?

-Ai ?

-Tôi !

-Sao tôi lại phải vái ?

Về sau Đon Hà nghe chuyện này bảo :

-Nếu không phải là Tùng Sơn thì đã thua lão già này rồi.

Ông nghe được câu ấy bèn sai người nhắn với Đon Hà :

-Sao không bắt bẻ trước khi tôi giờ tách trà lên ?

2.-Một hôm ông và Tùng Sơn cùng nhìn xem một con trâu cày, ông chỉ trâu nói :

-Nó an lạc nhưng chưa biết mình an lạc.

-Trừ ông ra thì ai biết tâm trạng nó !

-Cho tôi biết nó chưa biết gì ?

-Tôi chưa tham Thạch Đầu nên không thể nói !

-Nếu tham rồi thì sao ?

Tùng Sơn vỗ tay ba lần.

3.-Một hôm ông tới thăm Tùng Sơn, thấy Tùng Sơn cầm gậy bèn hỏi :

-Tay ông cầm gì đó ?

-Tôi già rồi, không có cái này không bước được một bước.

-Dù vậy ông vẫn còn mạnh.

Tùng Sơn đánh ông.

-Bỏ gậy xuống, tôi hỏi ông một câu.

Tùng Sơn ném gậy xuống đất.

-Ông bạn già lời trước chẳng hợp với lời sau.

Tùng Sơn hét lớn.

-Trời xanh ! Hãy còn oán khổ !

4.-Một hôm ông và Tùng Sơn cùng đi, thấy một đám tăng đang nhặt rau, lá vàng bỏ đi.

-Nếu không xanh, không vàng thì sao ?

-Ông nói đi !

-Đối với hai chúng ta làm chủ, khách là khó nhất.

-Đến đây ông định làm chủ sao ?

-Ai không thể chứ !

-Chẳng phải ! Chẳng phải !

-Nói chẳng rơi vào xanh hay vàng rất khó.

-Nhưng ông vừa nói đó !

Ông bảo đám tăng :

-Trân trọng !

-Đại chúng tha ông lạc cơ xứ !

Ông bèn bỏ đi.

5.-Một hôm ông và Tùng Sơn đang nói chuyện, Tùng Sơn nhắc một cái thước trên bàn lên hỏi :

-Ông có thấy cái này không ?

-Có thấy.

-Thấy gì ?

-Tùng Sơn ! Tùng Sơn !

-Ông không được nói ra.

-Tại sao không ?

Tùng Sơn ném cái thước xuống, ông nói :

-Có đầu không có đuôi làm tôi phát điên.

-Chẳng phải vậy, hôm nay chẳng phải là ông không nói được sao ?

-Không đầu, không đuôi.

-Trong mạnh có yếu, trong yếu có mạnh.

Tùng Sơn ôm ông bảo :

-Bạn già chưa chạm tới nó chút nào !

Đôi Thoại Với Bản Khê.

1.-Ông hỏi Bản Khê :

-Đơn Hà đánh thị giả là có ý gì ?

Đó là đại lão ông xem người dài ngắn thế nào.

-Vì tôi với ông là bạn đồng môn nên mới hỏi.

-Nếu vậy hãy thuật lại từ đầu rồi tôi và ông sẽ thương lượng.

-Đại lão ông không thể nói với ông về thị phi của người.

-Niệm tình ông già cả.

-Tội quá ! Tội quá !

2.-Một hôm Bản Khê thấy ông tới, Bản Khê nhìn ông một lát. Ông dùng gậy vẽ một vòng tròn trên đất. Bản Khê bèn bước vào vòng tròn. Ông hỏi :

-Như thế hay không như thế ?

Ông ném gậy xuống, đứng im.

Bản Khê bảo :

-Ông đến với gậy, ra đi không gậy.

-May được viên thành ! Đừng nhọc xem nó.

Bản Khê vỗ tay :

-Tuyệt diệu ! Không gì để được.

Ông nắm lấy gậy, chống mà đi.

Bản Khê nói với theo :

-Coi chừng đường !

Ông bảo :

-Vì sao ? Vì sao ?

3.-Bản Khê hỏi ông :

-Khi Đạt Ma từ Tây sang cầu đầu tiên ông nói là gì ?

-Ai mà nhớ !

-Ông kém trí nhớ.

-Đừng nói chuyện được mắt ngày xưa.

Bản Khê hỏi ;

-Vậy chuyện bây giờ thì sao ?

-Không có lời nào để nói.

-Nói câu đó trước mặt hiền giả là xuất sắc.

-Nhưng ông là người có mắt.

-Chỉ khi nói mà không hàm ..

-Không có vật gì để vào mắt.

-Mặt trời đang ở đỉnh đầu, ngược mắt rất khó.

-Sợ khô bị khoan thủng.

-Ai nhận ra ?

-Ông thật là tuyệt !

Bản Khê trở về phòng.

Đổi Thoại Với Đại Mai.

1.-Ông đến tham Đại Mai. Vừa gặp nhau ông hỏi :

-Từ lâu đã muốn gặp ông, không biết mai đã chín chưa ?

-Chín rồi ! Ông cắn vào đâu ?

-Tôi thích mút mai.

-Trả hột cho tôi !
Đại Mai nói rồi chìa tay ra, ông bèn đi.

Đôi Thoại Với Đại Dục.

1.-Một hôm ông đến thăm Đại Dục ở núi Phù Dung. Đại Dục dâng cơm, ông đưa tay nhận; Đại Dục rút tay lại bảo :

-Khi xưa Tịnh Danh chỉ trích thọ khí khi tâm động, nay cơ này ông có chấp nhận không ?

-Lúc đó Thiện Hiện chẳng phải là tác gia sao ?

-Tôi không quan tâm chuyện đó.

-Cơm đến miệng thì đoạt mất.

Đại Dục bỏ cơm xuống, Bàng Uẩn nói :

-Chẳng cần nói thêm một lời nào !

2.-Ông hỏi Đại Dục :

-Mã đại sư có bày tỏ với ông sự thành thực giúp đỡ kẻ khác của mình không ?

-Tôi còn chưa gặp Mã Tổ, làm sao biết đại sư có thành thật hay không ?

-Quan điểm này thật không đâu có !

-Ông không nên chỉ nói một chiều.

-Chỉ nói một chiều ông sẽ mất tông chỉ, nếu nói 2 chiều, 3 chiều ông còn mở miệng được không ?

-Thật không mở miệng được.

Ông vỗ tay rồi đi.

Đôi Thoại Với Tắc Xuyên.

1.-Ông đến thăm Tắc Xuyên ở Thứ Châu. Tắc Xuyên hỏi :

-Ông còn nhớ đạo lý khi đến tham Thạch Đầu không ?

-Ông còn nêu chuyện này ra làm gì ?

-Tôi biết tham lâu sẽ trở thành chậm chạp.

-Ông còn lụ khụ hơn tôi.

-Chúng ta đồng thời nên khắc biệt chẳng bao nhiêu.

-Tôi mạnh hơn ông.

-Chẳng phải ông mạnh hơn, chỉ là tôi thiếu mũ của ông.

Ông bỏ mũ ra nói :

-Giờ tôi như ông.

Tắc Xuyên cười vui vẻ.

2.-Một hôm, Tắc Xuyên đang hái trà, ông nói :

-Pháp giới chẳng chứa thân người, ông còn thấy tôi không ?

-Không ai ngoài tôi trả lời ông.

-Có hỏi có đáp là chuyện thường.

Tắc Xuyên tiếp tục hái trà không thèm để ý.

-Đừng phiền câu tôi vừa hỏi.

Tắc Xuyên tiếp tục hái trà.

Ông hét lớn :

-Lão già vô lễ này, đợi tôi đem chuyện này kể cho những người sáng mắt nghe.

Tắc Xuyên bỏ rỏ hái trà xuống, trở về phòng phương trượng.

3.-Một hôm Tắc Xuyên đang ngồi ở phòng phương trượng, ông trông thấy và nói :

-Ông chỉ biết ngồi thẳng, không biết có tăng đến tham.

Tắc Xuyên thò một chân xuống. Ông đi ra, đi được hai, ba bước quay lại nhìn. Tắc Xuyên lại kéo chân về.

-Ông thật tự do, tự tại.

-Tôi là chủ.

-Ông chỉ biết có chủ, không biết có khách.

Tắc Xuyên gọi thị giả pha trà. Ông múa mà ra.

Đối Thoại Với Lạc Phổ .

Ông đến thăm Lạc Phổ, vái chào rồi nói :

-Mùa hạ thì nóng chết người, mùa đông thì lạnh cóng.

-Không sai !

-Tôi già rồi.

-Sao không nói lạnh khi lạnh, nóng khi nóng ?

-Phát hiện bị điếc có lợi gì ?

-Tha ông 20 gậy.

-Ông làm tôi cảm mềm, tôi làm ông mù mắt.

Đối Thoại Với Thạch Lâm.

1.-Thạch Lâm thấy ông đến bèn giơ phát tử lên :

-Không rơi vào Đơn Hà cơ, hãy nói 1 câu xem ?

Ông cướp lấy phát tử, giơ tay lên. Thạch Lâm nói :

-Đó là Đơn Hà cơ.

-Đừng rơi vào tôi.

-Đơn Hà bị cầm, Bàng công bị điếc.

-Đúng vậy !

Thạch Lâm không nói gì.

-Những gì tôi nói chỉ là ngẫu nhĩ.

2.-Một hôm Thạch Lâm bảo ông :

-Tôi có một câu hỏi, xin ông đừng tiếc lời.

-Xin cứ hỏi.

-Sao ông tiếc lời ?

-Câu hỏi này khiến rơi vào bẫy.

Thạch Lâm bịt tai :

-Tác gia ! Tác gia !

3.-Một hôm Thạch Lâm đưa trà cho ông . Ông giơ tay nhận thì Thạch Lâm rút tay lại, hỏi :

-Giờ thì sao ?

-Có mồm chẳng nói được.

-Ông nên thế đó !

-Vô lý !

Ông phát tay áo đi ra.

-Tôi rõ ông mà !

Ông quay lại.

-Thật vô lý.

Ông không nói gì, Thạch Lâm bảo :

-Ông có thể không lời.

Đổi Thoại Với Ngưỡng Sơn.

Ông tới thăm Ngưỡng Sơn bảo :

-Đã lâu tôi muốn đến thăm ông, tới nơi sao ông lại cúi đầu ?

Ngưỡng Sơn đưa phát tử lên.

-Đúng vậy !
-Chỉ lên hay chỉ xuống ?
Ông đánh vào lộ trụ bảo :
-Tuy không ai tôi vẫn muốn lộ trụ chứng minh.
Ngưỡng Sơn ném phát tử xuống :
-Ông có thể đi khắp nơi kể chuyện này !

Đôi Thoại Với Cốc Ẩn Đạo Giả.

Ông đến thăm Cốc Ẩn đạo giả. Cốc Ẩn hỏi :
-Ai ?
Ông giơ phát tử lên. Cốc Ẩn không nói gì. Ông nói :
-Ông chỉ biết thượng thượng cơ, không biết thượng thượng sự.
-Thế nào là thượng thượng sự ?
Ông giơ phát tử lên.
-Dùng thô bạo.
-Khá thương ránh làm chủ.
-Người có cơ không giơ trùy, phát tử hay ngôn từ đối đáp, nếu gặp người đó thì ông phải làm sao ?
-Tôi sẽ gặp hấn ở đâu ?
Cốc Ẩn nắm lấy ông.
-Đó là cách ông làm đó sao ?
Ông nhổ vào mặt Cốc Ẩn. Cốc Ẩn không nói gì.
Ông làm bài kệ :

*Nước lửa không có cá
Buông câu có cá đâu
Cười ông bị chọc giận
Dạy thiền cho ông râu
Bị nhổ vào ngay mặt
Có dám nhìn tôi đâu !*

Đôi Thoại Với Đại Đồng Phổ Tế.

1.-Một hôm ông đến thăm Phổ Tế, giơ giỏ tre đang cầm trong tay lên gọi :
-Đại Đồng sư ! Đại Đồng sư !
Phổ Tế không trả lời. Ông bảo :

-Khi Thạch Đầu tới băng tan, ngói vỡ.
-Hiển nhiên là vậy chẳng cần ông nói.
Ông ném giỏ tre xuống hỏi :
-Ai nói không đáng một xu ?
-Dù không đáng một xu, nhưng thiếu nó sao được ?
Ông múa mà đi.
Phổ Tế giơ giỏ tre lên gọi :
-Cư sĩ ?
Ông ngoảnh đầu lại. Phổ Tế múa mà đi. Ông vỗ tay :
-Về đi ! Về đi thôi !

2.-Một hôm Phổ Tế bảo ông :

-Chỉ có một lời vài người trong quá khứ và hiện tại có thể thoát được, ông có thoát được không ?

-Dạ có !

Phổ Tế lập lại câu hỏi, ông hỏi lại :

-Ông từ đâu đến ?

Phổ Tế lập lại câu hỏi nữa, ông cũng hỏi lại :

-Ông từ đâu đến ?

Phổ Tế nói :

-Câu này không chỉ người nay hỏi mà người xưa cũng đã hỏi.

Ông nhẩy múa mà ra. Phổ Tế nói :

-Tên điên này sai rồi. Ai sẽ khám phá hấn ?

3.-Một hôm Phổ Tế đến thăm ông. Ông nói :

-Tôi nhớ khi còn trong bụng mẹ tôi có một lời, tôi sẽ chỉ cho ông, nhưng ông đừng coi đó là nguyên lý.

-Ông hãy còn cách đời.

-Tôi vừa nói ông đừng coi đó là nguyên lý.

-Sao tôi không kinh ngạc vì một câu làm kinh ngạc mọi người ?

-Sự hiểu biết của ông đủ để làm cho người ta kinh ngạc.

-Câu không coi đó là nguyên lý đã trở thành nguyên lý.

-Ông chẳng những cách một đời, hai đời.

Ông phẩy tay ba lần.

4.-Một hôm ông đến thăm Phở Tế. Thấy ông đến Phở Tế đóng cửa lại nói :

- Ông lão biết nhiều đừng đến thăm tôi.
 - Là lỗi ai khiến ông ngồi một mình, mình nói mình nghe ?
- Phở Tế mở cửa, ngay khi ông bước ra liền bị Bàng Uẩn nắm lấy hỏi :
- Là ông biết nhiều hay tôi biết nhiều ?
 - Hãy bỏ biết nhiều qua một bên, sự khác biệt giữa mở cửa, đóng cửa và bày và dấu thế nào ?
 - Câu hỏi này làm người ta tức chết !
- Phở Tế im lặng. Ông nói :
- Khéo quá hóa vụng.

Đối Thoại Với Trương Tư.

Ông đến thăm Trương Tư nhằm lúc Tư sắp thượng đường. Đại chúng đã tụ họp đầy đủ. Ông bước ra trước nói :

- Các ông hãy tự kiểm điểm cho tốt.
- Lúc Trương Tư dạy chúng, ông đứng ở phía bên phải.
- Một ông tăng hỏi :
- Không xúc phạm chủ nhân ông, xin thầy cho một lời.
- Trương Tư hỏi :
- Ông có biết ông Bàng không ?
 - Không biết.
- Ông nắm lấy tay ông tăng than :
- Khổ thay ! Khổ thay !
- Ông tăng không trả lời, ông đẩy ông tăng ra.
- Lát sau Trương Tư hỏi ông :
- Ông tăng vừa rồi có ăn gậy không ?
 - Đợi ông ta cam tâm nhận.
 - Ông chỉ thấy đầu nhọn của cái trùy, không thấy bề vuông của cái đục.
 - Câu nói này chỉ áp dụng cho tôi, còn người ngoài nghe thì chẳng lợi.
 - Không lợi cái gì ?
 - Ông chỉ thấy bề vuông của cái đục, không thấy mũi nhọn của cái trùy.

Bàng Cư Sĩ Đọc Kinh.

Ông đang nằm trên giường đọc kinh, một ông tăng trông thấy bảo :

-Cư sĩ, ông phải nghiêm trang khi đọc kinh.
Ông giơ một chân lên. Ông tăng không nói gì được.

Gặp Một Ông Tăng Hóa Duyên.

Một hôm, ông đi bán giỏ tre ở chợ Hồng Châu gặp một ông tăng hóa duyên, ông lấy ra một xu và hỏi :

- Làm sao không hạnh phụ tín thí, nếu nói được thì tôi cho ông xu này !
Ông tăng không nói được.
- Ông hỏi tôi, tôi sẽ nói cho nghe.
- Làm sao không hạnh phụ tín thí ?
- Ít người nghe, ông có hiểu không ?
- Không hiểu.
- Người không hiểu là ai ?

Gặp Mục Đồng.

Một hôm ông thấy một mục đồng, bèn hỏi :

- Đường này đi đâu ?
- Ngay cả đường tôi cũng không biết.
- Thằng nhỏ chặn trâu !
- Súc sinh !
- Hôm nay ngày mấy ?
- Ngày gieo mạ.
- Ông bèn cười.

Cư Sĩ Và Giảng Sư.

Ông gặp vị giảng sư đang giảng kinh Kim Cương tới đoạn vô ngã, vô nhân ông liền hỏi :

- Giảng sư nếu đã vô ngã, vô nhân thì ai đang giảng và ai đang nghe ?
Giảng sư không trả lời được.
- Tuy tôi chỉ là người thường nhưng biết chút ít.
- Ý ông là sao ?
Ông bèn đọc bài kệ.

1. Tâm như cảnh cũng như

*Không thực cũng không hư
Không quản vô vì hữu
Cũng không chấp không là
Không phạm phu thì thánh.*

2. *Dễ lại dễ
Chân lý ngũ uẩn đây
Mười phương thế giới một thừa đò
Vô tướng pháp thậm há có hai
Vào Bồ đề nếu bỏ được phiền não
Chẳng biết đường nào hướng về Tây.*

3. *Hộ sinh cần phải giết
Như thế mới an cư
Nếu hiểu được ý đò
Trên nước thuyền sắt u.*

Bà Bàng ở chùa.

Bà Bàng một hôm lên chùa lễ Phật. Một vị sư hỏi :

-Công đức này, thí chủ trao cho ai ?

Bà cầm lược vào búi tóc bảo :

-Công đức này đã truyền xong !

Nói rồi đi thẳng.

Bàng cư sĩ và con gái .

Cư sĩ một hôm ngồi trong lều cỏ bỗng nói :

-Khó ! Khó ! Khó. Mười tạ dầu mè trên đầu nước.

Bà Bàng đáp lời :

-Dễ ! Dễ ! Dễ ! như chân rời giường chạm mặt đất.

Linh Chiếu đáp :

-Cũng chẳng khó, cũng chẳng dễ, trăm đầu ngọn cỏ ý tổ sư.

Năm Nguyên Hòa (806-820) Cư sĩ Bắc du tới Như Lương Hán. Linh Chiếu bán giỏ tre để mưu sinh bữa sáng chiều.

Một ngày kia, cư sĩ hỏi Linh Chiếu :

-Cổ nhân nói “*Sáng sáng trăm đầu cỏ
Sáng sáng ý tổ sư*”

Con hiểu thế nào ?

-Lão già đầu còn nói thế ?

-Vậy con hiểu cách nào ?

*-Sáng sáng trăm đầu cỏ
Sáng sáng ý tổ sư.*

Cư sĩ cười lớn.

Bàng cư sĩ bán giỏ tre, xuống cầu và bị ngã. Linh Chiếu nhìn thấy chạy lại, nằm xuống một bên cư sĩ.

-Con định làm gì ?

-Thấy tía ngã, con đến giúp.

-May là chẳng có ai nhìn.

Cư sĩ mất.

Cư sĩ sắp mất bảo Linh Chiếu :

-Con ra xem mặt trời lên tới đâu. Nếu là chính Ngọ thì báo cho ta biết.

Linh Chiếu ra xem rồi vào thưa :

-Mặt trời đã chính Ngọ, nhưng có nguyệt thực.

Ông tự ra xem thì chả có gì cả, nhưng Linh Chiếu ngồi vào chỗ ông và đã mất rồi. ông bảo :

-Con ta lanh lợi thật !

Ông lụi lại 7 ngày. Vu công đến thăm bệnh, ông nói :

-Tất cả đều là không. Tất cả các vật đều như bóng theo hình.

Ông gói đầu lên gói Vu công mà mất.
Theo lời dặn tro cốt ông sẽ được rải trên sông hồ. Sư vĩ và cư sĩ đều khóc ông, và nhà Thiền coi ông là Duy Ma Cật của Phật giáo Trung Hoa. Ông để lại cho người đời 300 bài kệ.

Lịch Đại Tản Văn

1.-Đại thừa tướng Trương Thiên Giác (1043-1121)

寧	可	饑	寒	死	路	邊
Ninh	khả	cơ	hàn	tử	lộ	biên
不	勞	土	地	強	哀	憐
Bất	lao	thổ	địa	cưỡng	ai	lân
滿	船	家	計	沉	湘	水
Mãn	thuyền	gia	kế	trầm	tương	thủy
豈	羨	芒	繩	十	百	錢
Khởi	tiền	mang	thằng	thập	bách	tiền.

Dịch :

*Thà chết đói lạnh bên lề đường
Còn hơn phải cầu đến thổ công
Đổ cả tiền tài Trương Giang Thủy
Há sẽ tranh giành một trăm quan.*

2.Kinh Sơn Phật Nhật Nại Tuệ Thiền sư (1098-1163)

無	生	本	無	說
Vô	sinh	bản	vô	thuyết
說	著	即	話	墮
Thuyết	trú	tức	thoại	đọa

骨	肉	團	樂	頭
Cốt	nhục	đoàn	loan	đầu
大	虫	看	水	磨
Đại	trùng	khan	thuỷ	ma.

Dịch :

*Vô sinh vốn không nói
Nói ra liền đọa lời
Gia đình vui xum họp
Đại trung nhìn nước rơi.*

Cử :

Cư sĩ hỏi Mã Đại sư :

-Người không cùng vạn pháp làm bạn là ai ?

-Đợi ông hớp một ngụm cạn hết nước sông Tây Giang tôi sẽ bảo.

3-Đông Lâm Quế lão.

大	海	波	濤	淺
Đại	hải	ba	đào	tiên
小	人	方	寸	深
Tiểu	nhân	phương	thốn	thâm
海	枯	終	見	底
Hải	khô	chung	kiến	để
人	死	不	知	心
Nhân	tử	bất	tri	tâm.

Dịch :

*Biển lớn sóng lại nhỏ
Người nhỏ mà tâm thâm*

*Biển khô trông thấy đáy
Người chết chẳng thấy tâm.*

1- Vân Môn Cảo Công thiên sư.

一	口	吸	盡	西	江	水
Nhất	khẩu	hấp	tận	Tây	Giang	thuỷ
甲	乙	丙	丁	庚	戊	己
Giáp	ất	bính	đinh	canh	mậu	kỷ
咄	咄	咄				
Đốt	đốt	đốt				
囉	囉	哩				
La	la	lý.				

Dịch :

*Một ngụm hấp cạn Tây Giang Thủy
Giáp, ất, bính, đinh, canh, mậu, kỷ
Đốt, đốt, đốt
La, la, lý.*

5-Bạch Vân Đoan hòa thượng (1025-1072)

一	口	吸	盡	西	江	水
Nhất	khẩu	hấp	tận	Tây	Giang	Thuỷ
萬	古	千	今	無	一	滴
Vạn	cổ	thiên	kim	vô	nhất	tích
要	須	黨	理	不	黨	親
Yếu	tu	đảng	lý	bất	đảng	thân

馬 祖 可 惜
Mã tổ khả tích.

Dịch :

*Một ngụm hớp cạn nước Tây Giang
Vạn cổ ngàn kim không một giọt
Chỉ để đến lý, chẳng tu thân
Thương thay Mã Tổ miệng quá hẹp.*

Cử :

Cư sĩ hỏi Ngưỡng Sơn :

-Nghe tiếng đã lâu, tới nơi chỉ thấy phủ phục.

Ngưỡng Sơn giờ phát tử lên

-Đúng đó.

-Là ngưỡng hay là phủ ?

Cư sĩ đánh lộ trụ một cái nói :

Tuy không người tham viếng nhưng cùng lộ trụ chứng minh.

Ngưỡng Sơn vất phát tử đi nói :

-Muốn kể ai nghe cũng được.

6-Phổ Nguyễn Tuấn hòa thượng.

兩	箇	八	文	為	十	六
Lưỡng	cá	bát	văn	vi	thập	lục
從	頭	數	過	猶	不	足
Tùng	đầu	số	quá	do	bất	túc
拏	來	亂	撒	向	階	前
Noa	lai	loạn	tán	hướng	giai	tiền
滿	地	團	團	春	蘚	綠
Mãn	địa	đoàn	đoàn	xuân	tiền	lục.

Dịch :

*Hai lần tám vắn là mười sáu
Từ đầu đã không thể đủ rồi
Trước bệ ném đi rồi ném lại
Đầy đất đều là rêu xanh thôi.*

Những bài kệ của Bàng Uẩn.

Bài số 1 :

貪	瞋	不	肯	捨
Tham	sân	bất	khả	xả
徒	勞	讀	釋	經
Đồ	lao	độc	thích	kinh
看	方	不	服	藥
Khán	phương	bất	phục	lạc
病	從	何	處	輕
bệnh	tùng	hà	xử	khinh.

Dịch :

*Tham sân không chịu bỏ
Lao khổ đọc các kinh
Xem toa chẳng uống thuốc
Bệnh làm sao giảm khinh.*

Bài số 2:

無	求	勝	禮	佛
Vô	cầu	thắng	lễ	Phật

知	足	勝	持	齋
Tri	túc	thắng	trì	trai
本	自	無	薪	火
Bổn	tự	vô	tân	hoả
何	勞	更	拾	柴
Hà	lao	cánh	thập	sài.

Dịch :

*Không cầu hơn lễ Phật
Biết đủ hơn ăn chay
Vốn không có củ lửa
Bỏ củ nhọc sức ai ?*

Bài số 3

說	事	滿	天	下
Thuyết	sự	mãn	thiên	hạ
入	理	實	無	多
Nhập	lý	thực	vô	đa
常	被	有	為	縛
Thường	bị	hữu	vi	phược
何	日	見	彌	陀
Hà	nhật	kiến	Di	Đà

Dịch :

*Nói chuyện khắp thiên hạ
Nhập lý chẳng nhiều đa
Thường bị hữu vi buộc
Ngày nào thấy Di Đà.*

Bài số 4 :

起	時	惟	法	起
Khởi	thời	duy	pháp	khởi
行	時	共	佛	行
Hành	thời	cộng	Phật	hành
騰	騰	三	界	內
Đằng	đằng	tam	giới	nội
諸	法	自	無	生
Chư	pháp	tự	vô	sinh

Dịch :

*Khởi thời chỉ pháp khởi
Hành thì cùng Phật hành
Thấy được tam giới nội
Các pháp tự vô sinh.*

Bài số 5 :

大	海	淼	無	涯
Đại	hải	miêu	vô	nhai
眾	生	自	著	枷
Chúng	sinh	tự	trước	gia
無	求	出	妙	德
Vô	cầu	xuất	diệu	đức
心	生	勞	算	沙
Tâm	sinh	lao	toán	sa.

Dịch :

Biển khổ không bờ bến

*Chúng sanh tự mang gông
Vô cầu sinh diệu đức
Tâm sinh khổ khôn cùng.*

Bài số 6 :

—	念	心	清	淨
Nhất	niệm	tâm	thanh	tịnh
處	處	蓮	花	開
Xứ	xứ	liên	hoa	khai
—	華	—	淨	土
Nhất	hoa	nhất	tịnh	thổ
—	土	—	如	來
Nhất	thổ	nhất	Như	Lai.

Dịch :

*Một niệm tâm thanh tịnh
Khắp chốn sen nở đầy
Một hoa, một tịnh thổ
Một thổ, một Như Lai.*

Bài số 7 :

勸	君	師	子	吼
Khuyến	quân	su	tử	hống
莫	學	野	干	鳴
Mạc	học	dã	can	minh
若	能	香	象	起
Nhược	năng	hương	tượng	khởi

感 得 鳳 凰 迎
Cảm đắc phượng hoàng nghinh.

Dịch :

*Khuyên ông học sư tử
Chớ học như sói rừng
Mạnh được như voi chúa
Phượng hoàng cũng đón mừng.*

Bài số 8 :

前 人 若 有 事
Tiền nhân nhược hữu sự
我 猶 佯 不 知
Ngã do dương bất tri
何 況 他 無 問
Hà huống tha vô vấn
讒 舌 強 卑 卑
Sàm thiệt cường ty ty.

Dịch :

*Người trước nếu có chuyện
Tôi vờ chẳng biết gì
Huống chi nếu không hỏi
Nói sàm có biết chi !*

Bài số 9 :

心 王 不 了 事
Tâm vương bất liễu sự

卻	被	六	賤	使
Khước	bị	lục	tiện	sử
共	賊	作	火	下
Cộng	tặc	tác	hoả	hạ
無	繇	出	生	死
Vô	diêu	xuất	sinh	tử .

Dịch :

*Tâm vương chẳng xong chuyện
Liên bị sáu tiện sai
Cùng giặc nổi ngọn lửa
Sao thoát sanh tử đây ?*

Bài số 10 :

四	性	同	一	舍
Tứ	tính	đồng	nhất	xá
三	身	同	一	室
Tam	thân	đồng	nhất	thất
一	切	惡	知	識
Nhất	thiết	ác	tri	thức
總	見	彌	陀	佛
Tổng	kiến	Di	Đà	Phật.

Dịch :

*Bốn tánh cùng một xá
Ba thân cùng một nhà
Tất cả tu thức ác
Đều sẽ thấy Di Đà.*

Bài số 11 :

道	是	無	為	道
Đạo	thị	vô	vi	đạo
修	人	自	有	為
Tu	nhân	tự	hữu	vi
假	即	無	頭	數
Giả	tức	vô	đầu	số
真	中	實	是	稀
Chân	trung	thực	thị	hy.

Dịch :

*Đạo là vô vi đạo
Người tu tự hữu vi
Giả sử có đầu số
Tu thực chẳng nhiều gì !*

Bài số 12 :

教	君	一	箇	法
Giáo	quân	nhất	cá	pháp
有	事	無	處	避
Hữu	sự	vô	xứ	ty
若	能	如	理	修
Nhược	năng	như	lý	tu
存	本	卻	有	利
Tồn	bổn	khước	hữu	lợi.

Dịch :

*Dạy ông một phương pháp
Có chuyện chẳng tròn xa
Nếu cứ tu như thế
Bản thân có lợi mà.*

Bài số 13 :

經	體	本	無	名
Kinh	thể	bổn	vô	danh
受	持	無	色	聲
Thụ	trì	vô	sắc	thanh
心	依	無	相	理
Tâm	y	vô	tướng	lý
真	是	金	剛	經
Chân	thị	Kim	Cương	kinh.

Dịch :

*Thể kinh vốn vô danh
Thọ trì không sắc thanh
Tâm nương lý vô tướng
Đúng thật Kim Cương kinh.*

Bài số 14 :

孫	兒	正	啼	哭
Tôn	nhi	chánh	đề	khóc
母	言	來	與	金
Mẫu	ngôn	lai	dữ	kim
捻	他	黃	葉	把

Niệm tha hoàng diệp bả
便 即 正 聲 音
Tiện tức chánh thanh âm.

Dịch :

*Con trẻ chính đang khóc
Bà mẹ gọi cho vàng
Rồi đưa cho chiếc lá
Cùng âm gọi lá vàng.*

Bài số 15 :

別 淚 成 河 海
Biệt lệ thành hà hải
骨 如 毗 富 山
Cốt như tỷ phú sơn
祇 緣 塵 識 法
Kỳ duyên trần thức pháp
所 以 遣 心 然
Sở dĩ khiển tâm nhiên.

Dịch :

*Đừng nhỏ lệ thành biển
Xương như tỷ phú sơn
Chỉ luyện trần thức pháp
Làm tâm bị sai lầm.*

Bài số 16 :

別 人 終 不 賤

Biệt	nhân	chung	bất	tiện
別	寶	終	不	貧
Biệt	bảo	chung	bất	bần
祇	今	擔	鐵	漢
Kỳ	kim	đảm	thiết	hán
不	肯	博	金	銀
Bất	khả	bác	kim	ngân.

Dịch :

*Mọi người chẳng hạ tiện
 Có báu thì không bần
 Nay hảo hán gánh vác
 Chẳng chịu lo bạc tiền.*

Bài Số 17 :

—	種	學	事	業
Nhất	chủng	học	sự	nghiệp
亦	來	登	選	場
Diệc	lai	đăng	tuyển	trường
祇	緣	口	義	錯
Kỳ	duyên	khẩu	nghĩa	thác
落	第	在	他	鄉
Lạc	đệ	tại	tha	hương.

Dịch :

*Một loại học sự nghiệp
 Cũng lại đến tuyển trường
 Chỉ duyên miệng sai khác
 Thi rớt tại tha hương.*

Bài số 18 :

極	目	觀	前	境
Cực	mục	quán	tiền	cảnh
寂	寥	無	一	人
Tịch	liêu	vô	nhất	nhân
迴	頭	看	後	底
Hồi	đầu	khan	hậu	đắc
影	亦	不	隨	身
Ảnh	diệc	bất	tuỳ	thân.

Dịch :

*Mắt nhìn cảnh phía trước
Tịch liêu không một ai
Ngoảnh đầu về sau ngo
Bóng đâu có theo người.*

Bài Số 19 :

取	空	是	取	色
Thủ	không	thị	thủ	sắc
取	色	色	無	常
Thủ	sắc	sắc	vô	thường
色	空	非	我	有
Sắc	không	phi	ngã	hữu
端	坐	見	家	鄉
Đoan	toạ	kiến	gia	hương.

Dịch :

*Năm Không là năm Sắc
Năm Sắc, Sắc vô thường
Sắc Không, không có Ngã
Ngôi nghiêm thấy gia hương.*

Bài số 20 :

有	男	不	肯	婚
Hữu	nam	bất	khả	hôn
有	女	不	肯	嫁
Hữu	nữ	bất	khả	giá
父	子	自	團	樂
Phụ	tử	tự	đoàn	loan
共	說	無	生	話
Cộng	thuyết	vô	sinh	thoại.

Dịch :

*Có trai chẳng cưới vợ
Có gái chẳng gả chồng
Cả nhà vui xum họp
Cùng bàn lời vô sanh.*

Bài Số 21 :

凡	夫	貪	著	事
Phàm	phu	tham	trước	sự
不	免	三	界	輪
Bất	miễn	tam	giới	luân

與	說	無	生	理
Dữ	thuyết	vô	sinh	lý
閉	耳	佯	不	聞
Bé	nhĩ	duyong	bất	văn
如	斯	之	等	類
Như	tư	chi	đẳng	loại
何	日	出	囂	塵
Hà	nhật	xuất	hiêu	trần.

Dịch :

*Người phàm tham chấp sự
Không thoát khỏi luân hồi
Nói tới vô sanh lý
Bị tai không nghe rồi
Những hạng người thế đó
Ngày nào thoát trần ai.*

Bài Số 22 :

壁	畫	枉	用	色
Bích	hoạ	uông	dụng	sắc
不	如	脫	空	佛
Bất	như	thoát	không	Phật
住	法	比	無	住
Trụ	pháp	tỷ	vô	trụ
陰	中	對	白	日
Âm	trung	đối	bạch	nhật

不	信	有	無	言
Bất	tín	hữu	vô	ngôn
看	取	波	羅	蜜
Khán	thủ	Ba	la	mật.

Dịch :

*Vẽ tường uông dụng màu
Chẳng như thoát không Phật
Pháp chấp trụ vào đâu
Bóng tối đối bạch nhật
Chẳng tin lời có đâu
Nhìn xem Ba La Mật.*

Bài Số 23 :

無	求	乃	法	眼
Vô	cầu	nãi	pháp	nhãn
有	念	卻	成	魔
Hữu	niệm	khước	thành	ma
無	求	復	無	念
Vô	cầu	phục	vô	niệm
即	是	阿	彌	陀
Tức	thị	A	Di	Đà
真	如	共	菩	薩
Chân	như	cộng	Bồ	tát
總	祇	較	無	多
Tổng	kỳ	giác	vô	đa.

Dịch :

Vô cầu là pháp nhãn

*Có niệm là thành ma
Vô cầu và vô niệm
Đó là A Di Đà
Chân như và Bồ tát
Không có nhiều đó nha.*

Bài Số 24 :

心	如	即	是	坐
Tâm	như	tức	thị	toạ
境	如	即	是	禪
Cảnh	như	tức	thị	thiền
如	如	都	不	動
Như	như	đều	bất	động
大	道	無	中	邊
Đại	đạo	vô	trung	biên
若	能	如	是	達
Nhược	năng	như	thị	đạt
所	謂	火	中	蓮
Sở	vị	hoả	trung	liên.

Dịch :

*Tâm như tức là toạ
Cảnh như tức là thiền
Như như đều bất động
Đại đạo trong không biên
Nếu đạt được như thế
Trong lửa nở hoa sen.*

Bài Số 25 :

智	者	觀	財	色
Trí	giả	quán	tài	sắc
了	知	是	幻	虛
Liễu	tri	thị	huyễn	hư
衣	食	支	身	命
Ý	tự	chi	thân	mệnh
相	勸	學	如	如
Tương	khuyến	học	như	như
時	至	移	庵	去
Thời	chí	di	am	khứ
無	物	可	盈	餘
Vô	vật	khả	doanh	du.

Dịch :

*Người trí xem tài sắc
Liên biết là ảo hư
Cơm áo để giữ mạng
Khuyến nên học như như
Đến am khi đúng lúc
Không vật nên đầy dư.*

Bài Số 26 :

鍊	盡	三	山	鐵
Luyện	tận	tam	son	thiết
鎔	銷	五	岳	銅
Dung	tiêu	ngũ	nhạc	đồng

林	枯	鳥	自	散
Lâm	khô	điều	tự	tán
海	竭	絕	魚	龍
Hải	kiệt	tuyệt	ngư	long
無	師	破	戒	行
Vô	su	phá	giới	hành
有	法	盡	皆	空
Hữu	pháp	tận	giai	không.

Dịch :

*Luyện hết ba núi sắt
Nấu chảy năm nhạc đồng
Rừng khô, chim tự tán
Bể cạn hết cá rồng
Không thầy phá giới hạnh
Có pháp đều là không.*

Bài Số 27 :

菩	薩	無	煩	惱
Bồ	tát	vô	phiền	não
眾	生	愛	皺	眉
Chúng	sinh	ái	trúu	mi
無	惱	緣	無	賊
Vô	não	duyên	vô	tặc
皺	眉	被	賊	欺
Trúu	mi	bị	tặc	khi
不	須	問	師	匠

Bát	tu	vấn	sư	tượng
心	王	應	自	知
Tâm	vương	ứng	tự	tri.

Dịch :

*Bồ đề không phiền não
 Chúng sinh thích nhãn mi
 Không phiền không duyên giặc
 Nhãn mà bị giặc khi
 Chẳng nên hỏi thầy xảo
 Tâm vương sẽ tự tri.*

Bài Số 28 :

一	生	解	縛	鈍
Nhất	sanh	giải	phược	độn
渾	身	納	裡	眠
Hồn	thân	nạp	lý	miên
心	中	無	意	識
Tâm	trung	vô	ý	thức
耳	無	繩	索	牽
Nhĩ	vô	thằng	tác	khiên
心	本	無	繫	縛
Tâm	bản	vô	kế	phược
同	塵	亦	無	喧
Đồng	trần	diệc	vô	huyên.

Dịch :

*Một đời chuyên giải mã
 Cả toàn thân đều miên (ngủ)*

*Trong tâm vô ý thức
Không tai bị dụ liền
Tâm vốn không bị buộc
Cùng trần chẳng thể tuyên.*

Bài Số 29 :

齋	須	實	相	齋
Trai	tu	thực	tướng	trai
戒	須	實	相	戒
Giới	tu	thực	tướng	giới
有	相	持	齋	戒
Hữu	tướng	trì	trai	giới
到	頭	歸	敗	壞
Đáo	đầu	quy	bại	hoại
敗	壞	屬	無	常
Bại	hoại	chúc	vô	thường
從	何	免	三	界
Tùng	hà	miễn	tam	giới

Dịch :

*Tu trai là tu trai
Tu giới chính là giới
Hữu tướng là trì trai
Cuối cùng là bại hoại
Vô thường bại hoại rồi
Từ đâu miễn ba giới.*

Bài Số 30 :

無	事	被	他	罵
Vô	sự	bị	tha	mạ
佯	佯	耳	不	聞
Dương	dương	nhĩ	bất	văn
舌	亦	不	須	動
Thiệt	diệc	bất	tu	động
心	亦	不	須	瞋
Tâm	diệc	bất	tu	sân
關	津	無	障	礙
Quan	tân	vô	chướng	ngại
即	是	出	纏	人
Tức	thị	xuất	triền	nhân.

Dịch :

*Vô sự bị người mắng
Vờ vịt tai chẳng nghe
Lưỡi cũng không chuyển động
Tâm chẳng nổi giận gì
Tâm chẳng bỏ chướng ngại
Chỉ là không buộc chi.*

Bài Số 31 :

緣	事	求	解	脫
Duyên	sự	cầu	giải	thoát
累	劫	無	出	期
Luỹ	kiếp	vô	xuất	kỳ
直	須	入	理	性
Trực	tu	nhập	lý	tính

成	佛	更	無	疑
Thành	Phật	cánh	vô	nghi
雖	然	不	受	記
Tuy	nhiên	bất	thụ	ký
見	是	世	尊	兒
Kiến	thị	Thế	Tôn	nhi.

Dịch :

*Duyên sự cầu giải thoát
Vạn kiếp chẳng lúc ra
Nên vào thẳng lý tánh
Thành Phật có hại gì
Tuy nhiên không thọ ký
Chỉ là Thế Tôn nhi.*

Bài Số 32 :

真	如	本	無	相
Chân	như	bổn	vô	tướng
所	得	是	凡	流
Sở	đắc	thị	phàm	lưu
昔	時	為	父	子
Tích	thời	vi	phụ	tử
長	大	出	外	遊
Trưởng	đại	xuất	ngoại	du
今	日	相	遇	見
Kim	nhật	tướng	ngộ	kiến

父 少 子 白 頭
Phụ thiếu tử bạch đầu.

Dịch :

*Chân như vốn vô tướng
Cái được là phàm thôi
Xưa vốn là phụ tử
Lớn lên ra ngoài chơi
Ngày nay khi gặp lại
Cha chết, con già rồi.*

Bài Số 33 :

心 王 不 了 事
Tâm vương bất liễu sự
遮 莫 向 名 山
Già mạc hướng danh sơn
縱 令 見 佛 像
Túng lệnh kiến Phật tượng
實 以 不 相 關
Thực dĩ bất tương quan
猿 猴 見 水 月
Viên hầu kiến thủy nguyệt
捉 月 始 知 難
Tróc nguyệt thủy tri nan.

Dịch :

*Tâm vương chẳng xong chuyện
Chớ hướng các danh san*

*Tham bái các tượng Phật
Thật ra chẳng tương quan
Khỉ vượn thấy trăng nước
Năm nước thật khó khăn.*

Bài Số 34 :

佛	遣	滅	生	滅
Phật	khiển	diệt	sinh	diệt
生	滅	長	相	隨
Sanh	diệt	trưởng	tướng	tuỳ
不	學	大	人	相
Bất	học	đại	nhân	tướng
卻	作	小	孫	兒
Khước	tác	tiểu	tôn	nhĩ
持	心	更	覓	佛
Trì	tâm	cánh	mịch	Phật
豈	不	是	愚	癡
Khởi	bất	thị	ngu	si.

Dịch :

*Phật quý diệt sanh diệt
Sanh diệt lại tùy theo
Chẳng học đại nhân tướng
Chỉ theo tiểu tôn nhi
Giữ tâm mà tìm Phật
Há chẳng là ngu si.*

Bài Số 35 :

欲	得	真	解	脫
Dục	đắc	chân	giải	thoát
持	刀	且	殺	牛
Trì	đao	thả	sát	ngưu
牛	死	人	亦	亡
Ngưu	tử	nhân	diệc	vong
佛	亦	不	須	求
Phật	diệc	bất	tu	cầu
全	身	空	裡	坐
Toàn	thân	không	lý	toạ
即	度	死	生	流
Tức	độ	tử	sinh	lưu.

Dịch :

*Nếu muốn giải thoát thật
Cầm dao để giết trâu
Trâu chết người cũng mất
Phật cũng chẳng nên cầu
Toàn thân tọa trong không
Vòng tử sinh ở đâu ?*

Bài Số 36 :

見	時	如	不	見
Kiến	thời	như	bất	kiến
聞	時	如	不	聞
Văn	thời	như	bất	văn

喜	時	如	不	喜
Hỷ	thời	như	bất	hỷ
瞋	時	如	不	瞋
Sân	thời	như	bất	sân
一	切	盡	歸	如
Nhất	thiết	tận	quy	như
自	然	無	我	人
Tự	nhiên	vô	ngã	nhân.

Dịch :

*Thấy như không thấy
Nghe như không nghe
Vui không vui vẻ
Giận không giận chi
Tất cả về như
Không người không ta.*

Bài Số 37 :

世	人	重	珍	寶
Thế	nhân	trọng	trân	bảo
我	貴	剎	那	靜
Ngã	quý	sát	na	tĩnh
金	多	亂	人	心
Kim	đa	loạn	nhân	tâm
靜	見	真	如	性
Tĩnh	kiến	chân	như	tính
性	空	法	亦	空

Tánh	không	pháp	diệc	không
十	八	絕	行	蹤
Thập	bát	tuyệt	hành	tung
但	自	心	無	礙
Đản	tự	tâm	vô	ngại
何	愁	神	不	通
Hà	sầu	thần	bất	thông.

Dịch :

*Người đời quý châu báu
Tôi chỉ quý lặng yên
Vàng làm lòng người loạn
Tĩnh thì thấy được chân
Tĩnh không pháp cũng không
Mười tám tuyệt hành tung
Nếu tâm mà vô ngại
Hà tất thần không thông.*

Bài Số 38 :

慚	愧	好	舌	根
Tàm	quý	hảo	thiệt	căn
常	開	大	道	門
Thường	khai	đại	đạo	môn
世	間	三	有	事
Thế	gian	tam	hữu	sự
實	是	不	能	論
Thực	thị	bất	năng	luận

相	逢	唯	說	道
Tương	phùng	duy	thuyết	đạo
更	莫	敘	寒	溫
Cánh	mạc	tự	hàn	ôn
了	知	世	相	假
Liễu	tri	thế	tương	giả
俗	禮	也	徒	煩
Tục	lễ	dã	đồ	phiền.

Dịch :

*Cái hỏi rất hồ thẹn
Thường mở đại đạo môn
Thế gian ba sự có
Thật là không thể bàn
Gặp nhau chỉ nói đạo
Cũng chẳng có hàn ôn
Đã biết tiếng đời giả
Tục lễ chỉ phiền ông.*

Bài Số 39 :

慚	愧	好	心	王
Tàm	quý	hảo	tâm	vương
生	在	蓮	華	堂
Sanh	tại	liên	hoa	đường
恆	持	般	若	劍
Hằng	trì	bát	nhã	kiếm
終	日	帶	浮	囊
Chung	nhật	đái	phù	nang

常	懷	第	一	義
Thường	hoài	đệ	nhất	nghĩa
外	國	賴	恩	光
Ngoại	quốc	lại	ân	quang
五	百	長	者	子
Ngũ	bách	trưởng	giả	tử
相	隨	歸	故	鄉
Tướng	tuỳ	quy	cố	hương.

Dịch :

*Tâm vương rất hồ thẹn
 Sinh ở Liên hoa đường
 Hằng cảm kiến Bát nhã
 Cả ngày đeo phù nang
 Thường nhủ đệ nhất nghĩa
 Ngoại quốc ý ân quang
 Năm trăm con trưởng giả
 Cùng theo về cố hương.*

Bài Số 40 :

慚	愧	好	意	根
Tàm	quý	hảo	ý	căn
無	自	亦	無	他
Vô	tự	diệc	vô	tha
無	自	身	無	垢
Vô	tự	thân	vô	cấu
無	他	塵	不	加
Vô	tha	trần	bất	gia

常	居	清	淨	地
Thường	cur	thanh	tịnh	địa
知	有	不	能	過
Tri	hữu	bất	năng	quá
舊	時	惡	知	識
Cựu	thời	ác	tri	thức
總	見	阿	彌	陀
Tổng	kiến	a	di	đà.

Dịch :

*Ý căn rất hổ thẹn
Không mình cũng không tha
Vô tri thân không cấu
Vô thân trần đâu ra
Thường ở đất thanh tịnh
Tri hữu không thể tà
Ác tri thức lúc trước
Đều thấy A Di Đà.*

Bài Số 41 :

不	用	苦	多	聞
Bất	dụng	khổ	đa	văn
看	他	彼	上	人
Khán	tha	bỉ	thượng	nhân
百	憶	及	日	月
Bách	ức	cập	nhật	nguyệt
元	在	一	毛	塵
Nguyên	tại	nhất	mao	trần

心	但	寂	無	相
Tâm	đản	tịch	vô	tướng
即	出	無	明	津
Tức	xuất	vô	minh	tân
若	能	如	是	學
Nhược	năng	như	thị	học
幾	許	省	精	神
Cơ	hứa	tỉnh	tinh	thần.

Dịch :

*Nghe nhiều chi cho khổ
Hãy xem bậc thượng nhân
Trải qua bao năm tháng
Nguyên tại một hào lông
Tâm tịnh và vô tướng
Bến vô minh đã tiêu
Nếu học được như thế
Tinh thần tỉnh bao nhiêu.*

Bài Số 42 :

教	君	殺	賊	法
Giáo	quân	sát	tặc	pháp
不	用	苦	多	方
Bất	dụng	khổ	đa	phương
慧	劍	當	心	刺
Tuệ	kiếm	đương	tâm	thích
心	亡	法	亦	亡

Tâm	vong	pháp	diệc	vong
心	亡	極	樂	國
Tâm	vong	cực	lạc	quốc
法	亡	即	西	方
Pháp	vong	tức	tây	phương
賊	為	象	馬	用
Tặc	vi	tượng	mã	dụng
神	自	作	空	王
Thần	tự	tác	không	vương.

Dịch :

*Dạy ông phép giết giặc
Không phải dùng nhiều phương
Dùng kiếm tuệ mà thích
Tâm vong pháp cũng vong
Tâm vong, cực lạc quốc
Pháp vong là Tây phương
Giặc là dùng voi ngựa
Thần tri làm không vương.*

Bài Số 43 :

睡	來	展	腳	睡
Thuy	lai	triển	giác	thuy
悟	理	起	題	詩
Ngộ	lý	khởi	đề	thi
詩	中	無	別	意
thi	trung	vô	biệt	ý
唯	勸	破	貪	癡

Duy	khuyến	phá	tham	si
貪	瞋	癡	若	盡
Tham	sân	si	nhược	tận
便	是	世	尊	兒
Tiền	thị	thế	tôn	nhi
無	煩	問	師	匠
Vô	phiền	vấn	su	tượng
心	王	應	自	知
Tâm	vuông	ứng	tự	tri.

Dịch :

*Lúc ngủ đuổi chân ngủ
Ngộ lý liền đề thi
Trong thi không ý khác
Chỉ khuyên phá tham si
Tham sân si trừ hết
Thì là con Như Lai
Không cần hỏi thầy giỏi
Tâm vắng tự mình hay.*

Bài Số 44 :

行	學	非	真	道
Hành	học	phi	chân	đạo
徒	勞	神	與	軀
Đồ	lao	thần	dữ	khu
千	里	尋	月	影
Thiên	lý	tâm	nguyệt	ảnh
終	是	枉	工	夫

Chung	thị	uông	công	phu
不	悟	緣	聲	色
Bất	ngộ	duyên	thanh	sắc
當	今	學	者	疏
Đương	kim	học	giả	sớ
但	看	起	滅	處
Đản	khan	khởi	diệt	xứ
此	箇	是	真	如
Thử	cá	thị	chân	như.

Dịch :

*Học hành chẳng đạo thật
Chỉ khổ tâm và thân
Tìm bóng trắng ngàn dậm
Thật chỉ là uông công
Duyên thanh sắc đâu ngộ
Ngày những người học sơ
Khi thấy chỗ khởi diệt
Đó chính là Chân Như.*

Bài Số 45 :

四	大	本	無	情
Tứ	đại	bổn	vô	tình
清	虛	無	色	聲
Thanh	hư	vô	sắc	thanh
達	人	悟	空	理
Đạt	nhân	ngộ	không	lý
知	法	本	無	生

Tri	pháp	bổn	vô	sanh
諸	佛	常	現	前
Chư	Phật	thường	hiện	tiền
妙	德	亦	同	行
Diệu	đức	diệc	đồng	hành
無	無	無	障	礙
Vô	vô	vô	chướng	ngại
心	牛	不	肯	耕
Tâm	ngưu	bất	khả	canh.

Dịch :

*Vô tình là tứ đại
Thanh hư không sắc thanh
Đạt nhân ngộ không lý
Biết pháp vốn vô sinh
Chư Phật thường hiện trước
Diệu đức cũng đồng hành
Không không không chướng ngại
Tâm ngưu(trâu) chẳng chịu canh.*

Bài số 46 :

日	用	事	無	別
Nhật	dụng	sự	vô	biệt
惟	吾	自	偶	偕
Duy	ngô	tự	ngẫu	giai
頭	頭	非	取	捨
Đầu	đầu	phi	thủ	xả
處	處	勿	張	乖
Xứ	xứ	vật	trương	quai

朱	紫	誰	為	號
Chu	tử	thùy	vi	hiệu
丘	山	絕	點	埃
Khâu	son	tuyệt	điểm	ai
神	通	並	妙	用
Thần	thông	tịnh	diệu	dụng
運	水	與	搬	柴
Vận	thủy	dữ	ban	sài.

Dịch :

*Việc hàng ngày không khác
Riêng tôi tự thấy vui
Mọi việc chẳng nắm, bỏ
Mọi chốn chẳng nghịch, xuôi
Đỏ tía ai ra hiệu
Gò núi hết bụi đời
Thần thông và diệu dụng
Xách nước, bửa củi thôi.*

Bài Số 47 :

識	業	人	稀	少
Thức	nghiệp	nhân	hy	thiếu
迷	途	者	眾	多
Mê	đò	giả	chúng	đa
苦	中	生	樂	想
Khổ	trung	sanh	lạc	tuởng
無	喜	強	絃	歌
Vô	hỷ	cưỡng	huyền	ca

不	飲	尋	常	醉
Bất	ẩm	tâm	thường	tuý
昏	昏	溺	愛	河
Hôn	hôn	nịch	ái	hà
含	笑	造	殃	咎
Hàm	tiếu	tạo	ương	cữu
後	苦	莫	繇	他
Hậu	khổ	mạc	dao	tha.

Dịch :

*Ít người biết đến nghiệp
Kẻ mê thì nhiều à
Trong khổ sinh lạc tưởng
Không vui cố đàn ca
Vẫn say dù không uống
Mê mẩn trong ái hà
Ngậm cười tạo tai họa
Đều do mình đó mà.*

Bài Số 48 :

我	是	凡	夫	身
Ngã	thị	phàm	phu	thân
樂	說	真	如	理
Lạc	thuyết	chân	như	lý
為	性	不	慳	貪
Vi	tính	bất	khan	tham
常	行	平	等	施
Thường	hành	bình	đẳng	thi

凡	夫	事	有	為
Phàm	phu	sự	hữu	vi
佛	智	超	生	死
Phật	trí	siêu	sinh	tử
作	佛	作	凡	夫
Tác	Phật	tác	phàm	phu
一	切	自	繇	你
Nhất	thiết	tự	dao	nễ.

Dịch :

*Tôi có thân phàm phu
Vui nói Chân như ý
Vì tánh chẳng tham chi
Thường bình đẳng bố thí
Chuyện phàm là hữu vi
Trí Phật vượt sinh tử
Làm Phật, làm phàm phu
Đều tự mình tất cả.*

Bài Số 49 :

名	相	本	來	無
Danh	tướng	bổn	lai	vô
迷	人	意	欲	須
Mê	nhân	ý	dục	tu
須	時	權	為	說
Tu	thời	quyền	vi	thuyết
迷	過	患	須	除
Mê	quá	hoạn	tu	trừ

般	若	無	是	非
Bát	nhã	vô	thị	phi
無	實	亦	無	虛
Vô	thực	diệc	vô	hư
八	萬	四	千	卷
Bát	vạn	tứ	thiên	quyển
終	歸	同	一	如
Chung	quy	đồng	nhất	như.

Dịch :

*Vốn là vô danh tướng
Người mê cứ muốn tin
Lúc tu cần phải nói
Bệnh mê cần phải trừ
Bát nhã chẳng sai đúng
Không thật cũng không hư
Tám vạn bốn ngàn pháp
Đều qui về nhất như.*

Bài Số 50 :

人	有	一	卷	經
Nhân	hữu	nhất	quyển	kinh
無	相	亦	無	名
Vô	tướng	diệc	vô	danh
無	人	能	轉	讀
Vô	nhân	năng	chuyển	độc

有	我	不	能	聽
Hữu	ngã	bất	năng	thính
如	能	轉	讀	得
Như	năng	chuyển	đọc	đắc
入	理	契	無	生
Nhập	lý	khế	vô	sinh
非	論	菩	薩	道
Phi	luận	bồ	tát	đạo
佛	亦	不	勞	成
Phật	diệc	bất	lao	thành.

Dịch :

*Người có một cuốn kinh
Vô tướng lại vô sanh
Không ai có thể đọc
Có ngả chẳng nghe thanh
Nếu như có thể đọc
Hiểu lý khế vô sanh
Chẳng những lời Bồ Tát
Ngay Phật cũng dễ thành.*

Bài Số 51 :

意	根	無	自	性
Ý	căn	vô	tự	tánh
萬	法	本	來	虛
Vạn	pháp	bổn	lai	hư
外	塵	都	不	有
Ngoại	trần	đô	bất	hữu

三	界	自	然	無
Tam	giới	tự	nhiên	vô
五	蘊	今	何	在
Ngũ	uẩn	kim	hà	tại
盡	總	入	無	餘
Tận	tổng	nhập	vô	dư
河	沙	過	去	佛
Hà	sa	quá	khứ	Phật
並	在	一	毛	如
Tịnh	tại	nhất	mao	như.

Dịch :

*Ý căn không tự tánh
Vạn pháp vốn là hư
Ngoại trần vốn không có
Ba giới tự nhiên vô
Năm uẩn nay đâu nhỉ
Đều vào cõi vô dư
Hà sa quá khứ Phật
Đều tại một lông tơ.*

Bài Số 52 :

欲	得	真	醒	翻
Dục	đắc	chân	đề	hồ
三	毒	須	去	除
Tam	độc	tu	khứ	trừ
嗅	無	酥	酪	氣
Khứu	vô	tô	lạc	khí

自	見	如	意	珠
Tự	kiến	như	ý	châu
劫	火	燒	不	然
Kiếp	hoả	thiêu	bất	nhiên
泛	海	浪	中	浮
Phiếm	hải	lãng	trung	phù
昔	日	強	索	者
Tích	nhật	cưỡng	tác	giả
今	日	作	他	奴
Kim	nhật	tác	tha	nô

Dịch :

*Muốn được đề hồ thật
Tam độc phải khử trừ
Không ngửi mùi của rượu
Tự thấy như ý châu
Kiếp hỏa thiện chẳng được
Trên sông nước nổi trôi
Ngày xưa là kẻ mạnh
Ngày nay là nô tài.*

Bài Số 53 :

智	度	本	來	如
Trí	độ	bổn	lai	như
眾	生	病	盡	除
Chúng	sanh	bệnh	tận	trừ
又	度	作	護	法
Hựu	độ	tác	hộ	pháp

一	切	入	無	餘
Nhất	thiết	nhập	vô	du
過	去	恆	沙	佛
Quá	khứ	hằng	sa	Phật
皆	同	此	一	途
Giai	đồng	thử	nhất	đồ
如	能	達	此	理
Như	năng	đạt	thử	lý
凡	夫	非	凡	夫
Phàm	phu	phi	phàm	phu.

Dịch :

*Trí độ vốn là như
 Chúng sinh bệnh phải trừ
 Lại độ cho hộ pháp
 Tất cả vào vô dư
 Quá khứ hằng sa Phật
 Cùng đi con đường tri
 Nếu đạt được lý đó
 Phàm phu đâu phàm phu.*

Bài Số 54 :

入	理	如	箭	射
Nhập	lý	như	tiễn	xạ
尋	文	轉	相	背
Tầm	văn	chuyển	tương	bối
直	道	不	肯	行
Trực	đạo	bất	khẳng	hành

識	路	成	迷	退
Thức	lộ	thành	mê	thoái
心	王	不	了	事
Tâm	vuông	bất	liễu	sự
公	臣	生	執	礙
Công	thần	sinh	chấp	ngại
為	此	一	群	賊
Vi	thử	nhất	quần	tặc
生	死	如	踏	碓
Sanh	tử	như	đạp	đôi.

Dịch :

*Thiền lý như tên bắn
Tìm văn như xoay lưng
Không chịu đi đường thẳng
Mê man bị lạc đường
Tâm vương chẳng liễu sự
Khiến lòng thiền ngại ngần
Do đó một đám giặc
Sinh tử cõi xoay vần.*

Bài Số 55 :

耳	聞	他	罵	冒
Nhĩ	văn	tha	mạ	ly
心	知	口	莫	對
Tâm	tri	khẩu	mạc	đôi
惡	亦	不	須	嫌
Ác	diệc	bất	tu	hiềm

好	亦	不	須	愛
Hảo	diệc	bất	tu	ái
豁	達	無	關	津
Khoát	đạt	vô	quan	tân
虛	空	無	罣	礙
Hư	không	vô	quái	ngại
此	真	不	動	佛
Thử	chân	bất	động	Phật
亦	名	觀	自	在
Diệc	danh	quán	tự	tại.

Dịch :

*Tai nghe lời mắng chửi
Nhưng miệng không mua lời
Ác không cần phải ghét
Tốt cũng chẳng thương ai
Hoạt nhân không quan hệ
Hư không chẳng ngại gì
Đó là bất động Phật
Quán Thế Âm đó mà.*

Bài Số 56 :

仰	手	是	天	堂
Ngưỡng	thủ	thị	thiên	đường
覆	手	是	地	獄
Phúc	thủ	thị	địa	ngục
地	獄	與	天	堂
Địa	ngục	dữ	thiên	đường

我	心	都	不	屬
Ngã	tâm	đô	bất	thuộc
化	城	猶	不	止
Hoá	thành	do	bất	chỉ
豈	況	諸	天	福
Khởi	huống	chư	thiên	phước
一	切	都	不	求
Nhất	thiết	đô	bất	cầu
曠	然	無	所	得
Khoáng	nhiên	vô	sở	đắc.

Dịch :

*Ngửa tay là thiên đường
Lật tay là địa ngục
Địa ngục và thiên đường
Tâm tôi đều không thuộc
Hóa thành do không chỉ
Huống chi là phước trời
Chẳng cần gì tất cả
Cho nên không được gì.*

Bài Số 57 :

佛	有	一	等	慈
Phật	hữu	nhất	đẳng	từ
有	人	心	不	知
Hữu	nhân	tâm	bất	tri
一	切	皆	平	等
Nhất	thiết	giai	bình	đẳng

貧	富	總	憐	伊
Bần	phú	tổng	lân	y
富	者	你	莫	貪
Phú	giả	nễ	mạc	tham
貧	者	你	莫	癡
Bần	giả	nễ	mạc	si
無	貪	心	自	靜
Vô	tham	tâm	tự	tĩnh
無	癡	意	莫	思
Vô	si	ý	mạc	tư .

Dịch :

*Phật có một lòng từ
 Có người tâm bất tri
 Tất cả đều bình đẳng
 Giàu, nghèo đều thương người
 Xin ông đừng tham phú
 Nghèo khó cũng đừng chê
 Không tham tâm tự tĩnh
 Không si ý không tư.*

Bài Số 58 :

一	日	復	一	日
Nhất	nhật	phục	nhất	nhật
百	年	漸	漸	畢
Bách	niên	tiệm	tiệm	tất
急	急	除	妄	想
Cấp	cấp	trừ	vọng	tuởng

無	念	成	真	佛
Vô	niệm	thành	chân	phật
更	莫	苦	攀	緣
Cánh	mạc	khô	phan	duyên
窺	他	世	上	物
Khuy	tha	thế	thượng	vật
忽	然	無	常	至
Hốt	nhiên	vô	thường	chí
累	劫	出	不	得
Luỹ	kiếp	xuất	bất	đắc.

Dịch :

*Một ngày lại một ngày
Trăm năm dần dần hết
Vọng tưởng phải loại ngay
Vô niệm thành Phật thật
Chớ duyên vào duyên khổ
Cứ xem vật trên đời
Bỗng nhiên vô thường tới
Kiếp nào mới ra đây?*

Bài Số 59 :

慚	愧	一	雙	耳
Tàm	quý	nhất	song	nhĩ
常	思	解	脫	聲
Thường	tu	giải	thoát	thanh
若	論	俗	語	話

Nhược	luận	tục	ngữ	thoại
實	是	不	能	聽
Thực	thị	bất	năng	thính
聞	財	耳	不	納
Văn	tài	nhĩ	bất	nạp
聞	色	心	不	生
Văn	sắc	tâm	bất	sanh
不	受	有	無	語
Bất	thụ	hữu	vô	ngữ
何	慮	不	惺	惺
Hà	lự	bất	tỉnh	tỉnh.

Dịch :

*Một đôi tai hồ thẹn
Thường nghĩ thanh nào ra
Nếu bàn theo lời tục
Thật là chẳng nên nghe
Nghe của bịt tai lại
Nghe tiếng tâm chẳng sanh
Chẳng thọ không và có
Sợ gì tâm chẳng minh ?*

Bài Số 60 :

惡	心	滿	三	界
Ác	tâm	mãn	tam	giới
口	即	念	彌	陀
Khẩu	tức	niệm	di	đà
心	口	相	違	背
Tâm	khẩu	tướng	vi	bối
群	賊	轉	轉	多
Quần	tặc	chuyển	chuyển	đa
一	塵	起	萬	境
Nhất	trần	khởi	vạn	cảnh
倏	忽	遍	娑	婆
Thúc	hốt	biến	sa	bà
色	聲	求	佛	道
Sắc	thanh	cầu	Phật	đạo
結	果	盡	成	魔
Kết	quả	tận	thành	ma.

Dịch :

*Tâm ác đầy ba giới
Khẩu chuyên niệm Di Đà
Khẩu tâm đều nghịch lại
Quần tặc chuyển nhiều đa
Một bụi khởi vạn cảnh
Nếu như khắp Ta bà
Sắc thanh cầu Phật Đạo
Kết quả đều thành ma.*

Bài Số 61 :

萬	法	從	心	起
Vạn	pháp	tùng	tâm	khởi
心	生	萬	法	生
Tâm	sinh	vạn	pháp	sinh
法	生	有	日	了
Pháp	sinh	hữu	nhật	liễu
來	去	枉	虛	行
Lai	khứ	uổng	hư	hành
寄	語	修	道	人
Ký	ngữ	tu	đạo	nhân
空	生	有	莫	生
Không	sinh	hữu	mạc	sinh
如	能	達	此	理
Như	năng	đạt	thử	lý
不	動	出	深	坑
Bất	động	xuất	thâm	kháng.

Dịch :

*Vạn pháp từ tâm sinh
Tâm sinh vạn pháp sinh
Pháp sinh có ngày tận
Tới lui uổng hư hành
Chuyển lời người học đạo
Có sinh và không sinh
Nếu đạt được lý này
Chẳng đạt đặng tâm hàng.*

Bài Số 62 :

佛	亦	不	離	心
Phật	diệc	bất	ly	tâm
心	亦	不	離	佛
Tâm	diệc	bất	ly	Phật
心	寂	即	菩	提
Tâm	tịch	tức	bồ	đề
心	然	即	有	物
Tâm	nhiên	tức	hữu	vật
物	即	變	成	魔
Vật	tức	biến	thành	ma
無	即	無	諸	佛
Vô	tức	vô	chư	Phật
若	能	如	是	用
Nhã	năng	như	thị	dụng
十	八	從	何	出
Thập	bát	tùng	hà	xuất.

Dịch :

*Phật cũng chẳng là tâm
Tâm cũng chẳng là Phật
Bồ Đề là tịnh tâm
Tâm nhiên tức có vật
Vật nếu biến thành ma
Vô là vô chư Phật
Nếu làm được như thật
Mười tám ở đâu ra ?*

Bài Số 63 :

牽	牛	駕	空	車
Khiên	ngưu	giá	không	xa
共	入	無	為	宅
Cộng	nhập	vô	vi	trạch
無	為	宅	甚	寬
Vô	vi	trạch	thậm	khoan
眾	生	卻	嫌	窄
Chúng	sinh	khước	hiềm	trách
十	方	同	一	室
Thập	phương	đồng	nhất	thất
何	曾	有	間	隔
Hà	tằng	hữu	gian	cách
有	法	人	不	得
Hữu	pháp	nhân	bất	đắc
無	心	自	度	厄
Vô	tâm	tự	độ	ách.

Dịch :

*Buộc trâu vào không xa
Cùng vào vô vi nhà
Chúng sinh nhà rất rộng
Đều hoan hỷ tác gia
Mười phương cùng một nhà
Vì đâu có gián cách
Có pháp người đâu ta
Vô tâm tự độ ách.*

Bài Số 64 :

寶	珠	內	衣	裡
Bảo	châu	nội	ý	lý
繫	來	無	量	時
Kích	lai	vô	lượng	thời
遇	六	惡	知	識
Ngộ	lục	ác	tri	thức
又	常	假	慈	悲
Hựu	thường	giả	từ	bi
牽	我	飲	欲	酒
Khiên	ngã	ẩm	dục	tửu
醉	臥	都	不	知
Tuý	ngoạ	đô	bất	tri
情	盡	酒	復	醒
Tình	tận	tửu	phục	tỉnh
自	見	本	道	師
Tự	kiến	bản	đạo	sư.

Dịch :

*Bảo châu trong quần áo
Lúc buộc vô tận thời
Gặp ở trí thực ác
Lại thường giả từ bi
Tất muốn uống chút rượu
Say nằm chẳng biết gì
Hết rượu thì lại tỉnh
Tự kiến bản đạo sư.*

Bài Số 65 :

世	間	最	上	事
Thế	gian	tối	thượng	sự
唯	有	修	道	強
Duy	hữu	tu	đạo	cường
若	悟	無	生	理
Nhược	ngộ	vô	sinh	lý
三	界	自	消	亡
Tam	giới	tự	tiêu	vong
蘊	空	妙	德	現
Uẩn	khôn	diệu	đức	hiện
無	念	是	清	涼
Vô	niệm	thị	thanh	lương
此	即	彌	陀	土
Thử	tức	di	đà	thổ
何	處	覓	西	方
Hà	xứ	mịch	tây	phương.

Dịch :

*Việc đời rất quan trọng
Tuy tu đạo rất cường
Nếu ngộ vô sinh lý
Ba giới tự tiêu vong
Bản không diệu đức hiện
Vô niệm là thanh lương
Đất A Di Đà Phật
Nơi nào là tây Phương.*

Bài Số 66 :

凡	夫	智	量	狹
Phàm	phu	trí	lượng	hiệp
妄	說	有	難	易
Vọng	thuyết	hữu	nan	dị
離	相	如	虛	空
Ly	tướng	như	hư	không
盡	契	諸	佛	智
Tận	tiết	chư	Phật	trí
戒	相	如	虛	空
Giới	tướng	như	hư	không
迷	人	自	作	持
Mê	nhân	tự	tác	trì
病	根	不	肯	拔
Bệnh	căn	bất	khả	bạt
執	是	弄	花	枝
Chấp	thì	lộng	hoa	chi.

Dịch :

*Chí phàm phu nhỏ con
Nói vọng là nan dị
Ly tướng là hư không
Chẳng khéo chư Phật trí
Hư không là giới tướng
Ngộ mê tự tác trì
Kéo chẳng ra cơn bệnh
Chấp trong đóa hoa chi.*

Bài Số 67 :

淼	淼	長	江	水
Diêu	diêu	trường	giang	thủy
周	而	還	復	始
Chu	nhi	hoàn	phục	thủy
昏	昏	三	界	人
Hôn	hôn	tam	giới	nhân
輪	迴	亦	如	此
Luân	quýnh	diệc	như	thử
輪	迴	改	形	貌
Luân	quýnh	cải	hình	mạo
長	江	色	不	異
Trường	giang	sắc	bất	dị
改	貌	勞	神	識
Cải	mạo	lao	thần	thức
終	須	到	佛	地
Chung	tu	đáo	Phật	địa .

Dịch :

*Cuộn cuộn trường giang thủy
Quy hoàn lại phục thủy
Người ba giới hôn trầm
Luân hồi lại như vậy
Luân hồi đổi hình dạng
Trường giang sắc chẳng thay
Cải dạng là thân thức
Tu đến đất Phật đây.*

Bài Số 68 :

有	人	嫌	龐	老
Hữu	nhân	hiềm	bang	lão
龐	老	不	嫌	他
Bàng	lão	bất	hiềm	tha
開	門	待	知	識
Khai	môn	đãi	tri	thức
知	識	不	來	過
Tri	thức	bất	lai	quá
心	如	具	三	學
Tâm	như	cụ	tam	học
塵	識	不	相	和
Trần	thức	bất	tương	hoà
一	丹	療	萬	病
Nhất	đan	liệu	vạn	bệnh
不	假	藥	方	多
Bất	giả	duyệt	phương	đa.

Dịch :

*Có người ghét lão Uẩn
 Lão Uẩn chẳng ghét ai
 Mở cửa đợi trí thức
 Trí thức chẳng quá lai
 Tâm biết cả ba học
 Trần thức chẳng tương hòa
 Một viên chữa trăm bệnh
 Thuốc giả có nhiều a..*

Bài Số 69 :

—	宿	復	—	宿
Nhất	tú	phục	nhất	tú
光	陰	漸	漸	促
Quang	âm	tiệm	tiệm	xúc
報	你	心	王	道
Báo	nễ	tâm	vuơng	đạo
依	智	莫	依	識
Y	trí	mạc	y	thức
依	智	見	真	佛
Y	trí	kiến	chân	Phật
依	識	入	地	獄
Y	thức	nhập	địa	ngục
若	淪	六	趣	中
Nhược	luân	lục	thú	trung
受	苦	無	時	足
Thụ	khổ	vô	thời	túc.

Dịch :

*Một đêm lại một đêm
 Quang âm dần dần xúc
 Bao ông đường vua tâm
 Theo trí chẳng theo thức
 Theo trí thấy chân Phật
 Địa ngục thức vào theo
 Nếu luân theo lục đạo
 Thọ khổ chẳng đủ đeo.*

Bài Số 70 :

世	人	重	名	利
Thế	nhân	trọng	danh	lợi
余	心	總	不	然
Dư	tâm	tổng	bất	nhiên
束	薪	貨	升	米
Thúc	tân	hoá	thăng	mễ
清	水	鐵	鑊	煎
Thanh	thuỷ	thiết	đang	tiễn
覺	熟	捻	鑊	下
Giác	thục	niệm	đang	hạ
將	身	近	畔	邊
Tương	thân	cận	bạn	biên
時	時	拋	入	口
Thời	thời	phao	nhập	khẩu
腹	飽	肚	無	言
Phúc	bão	đổ	vô	ngôn.

Dịch :

*Người đời trọng danh lợi
Chẳng tự nhiên tâm ta
Bó rau và bát gạo
Nước trong nồi sắt mà
Thấy nóng xuống phía dưới
Tưởng gần mát nửa thân
Lúc lúc ném vào bụng
No lòng chẳng dạ vâng.*

Bài Số 71 :

羊	車	誘	下	愚
Dương	xa	dụ	hạ	ngu
鹿	車	載	中	夫
Lộc	xa	tải	trung	phu
大	乘	為	上	士
Đại	thừa	vi	thượng	sĩ
鵬	巢	鶴	不	居
Bằng	sào	hạc	bất	cur
鷦	鷯	住	蚊	睫
Tiêu	liêu	trú	văn	tiệp
居	士	咄	盲	驢
Cur	sĩ	đốt	manh	lư
若	論	質	利	帝
Nhược	luận	chất	lợi	đế
畢	竟	一	乘	無
Tất	cánh	nhất	thừa	vô.

Dịch :

*Xe dê độ kẻ ngu
Xe nai độ trung phu
Xe lớn độ thượng sĩ
Ổ bằng, hạc nào cur
Hạc đâu ở nơi muỗi
Cur sĩ hô lừa mù
Nếu luận chất lợi đế
Thì một thừa cũng vô.*

Bài Số 72 :

端	坐	求	如	法
Đoan	toạ	cầu	như	pháp
如	法	轉	相	違
Như	pháp	chuyển	tướng	vi
拋	法	無	心	取
Phao	pháp	vô	tâm	thủ
始	自	卻	來	歸
Thuỷ	tự	khước	lai	quy
無	求	出	三	界
Vô	cầu	xuất	tam	giới
有	念	則	成	癡
Hữu	niệm	tắc	thành	si
求	佛	覓	解	脫
Cầu	Phật	mịch	giải	thoát
不	是	丈	夫	兒
Bất	thị	trượng	phu	nhĩ.

Dịch :

*Nghiêm tọa cầu như pháp
Như pháp chuyển đổi đầu
Bỏ pháp vô tâm nắm
Quay về phút ban đầu
Vô cầu ra ba giới
Có niệm tức thành si
Cầu Phật tìm giải thoát
Chẳng lia trượng phu nhi.*

Bài Số 73 :

白	衣	不	執	相
Bạch	y	bất	chấp	tướng
真	理	從	空	生
Chân	lý	tùng	không	sinh
祇	為	心	無	礙
Kỳ	vi	tâm	vô	ngại
智	慧	出	縱	橫
Trí	tuệ	xuất	tung	hoành
唯	論	師	子	吼
Duy	luận	sur	tử	hống
不	許	野	干	鳴
Bất	hứa	dã	can	minh
菩	提	稱	最	妙
Bồ	đề	xưng	tối	diệu
猶	呵	是	假	名
Do	kha	thị	giả	danh.

Dịch :

*Bạch y chẳng chấp tướng
Chân lý tông tâm sinh
Chỉ vì tâm vô ngại
Trí tuệ xuất tung hoành
Chỉ luận sư tử hống
Chẳng hứa dã can kêu
Bồ đề xưng tối diệu
Do tâm chỉ tà lao.*

Bài Số 74 :

覺	他	欲	打	你
Giác	tha	dục	đả	nễ
著	腳	即	須	抽
Trước	giác	tức	tu	trừu
已	後	再	相	見
Dĩ	hậu	tái	tương	kiến
他	羞	我	不	羞
Tha	tu	ngã	bất	tu
忍	辱	第	一	道
Nhẫn	nhục	đệ	nhất	đạo
歷	劫	無	冤	讎
Lịch	kiếp	vô	oan	thù
此	是	無	生	縣
Thử	thị	vô	sinh	huyện
不	屬	涅槃	槃	洲
Bất	chúc	niết	bàn	châu.

Dịch :

*Thấy hắn muốn đánh lão
Muốn đá phải ra oai
Khi nào phải gặp mặt
Hắn sai ta chẳng sai
Nhẫn nhục điều thứ nhất
Là muôn kiếp chẳng thù
Đây là vô sinh huyện
Chẳng thuộc Niết bàn châu.*

Bài Số 75 :

阿	爺	當	殿	坐
A	gia	đương	điện	toạ
子	向	前	頭	立
Tử	hướng	tiền	đầu	lập
父	子	同	宅	住
Phụ	tử	đồng	trạch	trú
小	魔	不	敢	入
Tiểu	ma	bất	cảm	nhập
時	開	無	盡	藏
Thời	khai	vô	tận	tạng
貧	者	相	供	給
Bần	giả	tương	cung	cấp
得	之	永	不	窮
Đắc	chi	vĩnh	bất	cùng
免	得	生	憂	悒
Miễn	đắc	sinh	ưu	áp.

Dịch :

*Ông già đang điện toạ
Đưa con đứng hàng đầu
Cha con cùng một chỗ
Tiểu ma dám vào đâu ?
Thời mở vô tận tạng
Kẻ nghèo được cúng dường
Vĩnh viễn không nghèo khổ
Khỏi phải lo khổ buồn.*

Bài Số 76 :

外	求	非	是	寶
Ngoại	cầu	phi	thị	bảo
無	念	自	家	珍
Vô	niệm	tự	gia	trân
心	外	求	佛	法
Tâm	ngoại	cầu	phật	pháp
總	是	倒	行	人
Tổng	thị	đảo	hành	nhân
般	若	名	尚	假
Bát	nhã	danh	thượng	gia
豈	可	更	依	文
Khởi	khả	cánh	y	văn
有	相	皆	虛	妄
Hữu	tướng	giai	hư	vọng
無	形	實	是	真
Vô	hình	thực	thị	chân.

Dịch :

*Cầu ngoài chẳng phải thật
Vô niệm chẳng báu nhà
Tìm tâm ngoài Phật pháp
Chỉ tìm bát đảo gia
Bát nhã nếu là giả
Há chẳng theo như văn
Có tướng đều hư vọng
Vô hình chính là chân.*

Bài Số 77 :

報	汝	尋	真	理
Báo	nhữ	tâm	chân	lý
偷	生	佯	不	聞
Thâu	sanh	duyong	bất	văn
及	其	身	命	卒
Cập	kỳ	thân	mệnh	tốt
心	口	便	紛	紜
Tâm	khẩu	tiện	phân	vân
我	命	不	能	與
Ngã	mệnh	bất	năng	dữ
將	錢	別	僱	人
Tương	tiền	biệt	cố	nhân
為	讀	如	來	教
Vi	độc	như	lai	giáo
救	護	我	精	神
Cứu	hộ	ngã	trinh	thần.

Dịch :

*Bảo ông tìm chân lý
Sống nhờ chẳng thềm nghe
Cho đến thân túy lúy
Tâm khẩu liền li bì
Mạng tôi chẳng hưng phán
Dem tiền cho biệt nhân
Vì đọc Như Lai giáo
Nên mạnh mẽ tinh thần.*

Bài Số 78 :

眾	生	多	品	類
Chúng	sinh	đa	phẩm	loại
諸	佛	祇	一	般
Chư	Phật	kỳ	nhất	ban
庶	人	見	天	子
Thứ	nhân	kiến	thiên	tử
知	隔	幾	重	關
Tri	cách	cơ	trọng	quan
若	有	過	人	策
Nhã	hữu	qua	nhân	sách
欲	見	亦	不	難
Dục	kiến	diệc	bất	nan
策	中	契	聖	理
Sách	trung	khé	thánh	lý
坐	取	國	家	官
Toạ	thủ	quốc	gia	quan .

Dịch :

*Chúng sinh có nhiều loại
Chư Phật một bọn thôi
Người thường thấy thiên tử
Chẳng biết cách bao nơi
Nếu như có phương cách
Thì có khó cái gì ?
Kế này hợp thánh lý
Làm một chức quan đi !*

Bài Số 79 :

從	根	誅	則	絕
Tùng	căn	tru	tắc	tuyệt
從	根	修	則	滅
Tùng	căn	tu	tắc	diệt
若	能	雙	株	斷
Nhã	năng	song	chu	đoạn
三	乘	盡	超	越
Tam	thừa	tận	siêu	việt
此	非	凡	夫	言
Thử	phi	phàm	phu	ngôn
妙	吉	分	明	說
Diệu	cát	phân	minh	thuyết
如	來	所	療	治
Như	lai	sở	liệu	trì
一	差	不	復	發
Nhất	sai	bất	phục	phát.

Dịch :

*Trừ căn cây chắc tuyệt
Trừ căn tu chắc diệt
Nếu chém được cả hai
Ba thừa tận siêu việt
Đó là lời phàm phu
Nếu phân tích cho rõ
Như Lai trị dân ngu
Đã sai còn đâu tỏ.*

Bài Số 80 :

罵	他	無	便	宜
Mạ	tha	vô	tiện	nghi
不	應	卻	得	穩
Bất	ưng	khước	đắc	ôn
無	瞋	神	自	安
Vô	sân	thần	tự	an
罵	他	還	自	損
Mạ	tha	hoàn	tự	tôn
忍	得	有	法	利
Nhẫn	đắc	hữu	pháp	lợi
罵	他	還	折	本
Mạ	tha	hoàn	triết	bản
瞋	喜	同	一	如
Sân	hỷ	đồng	nhất	như
遁	世	不	悶	悶
Độn	thế	bất	muộn	muộn.

Dịch :

*Mắng hấn chẳng tiện nghi
Chẳng ưng được bình ôn
Vô sân thần tự an
Tự tôn khi mắng hấn
Nhẫn nhục được pháp lợi
Phân tích còn hết la
Sân hỷ cùng một nhà
Trốn đời chẳng phiền toái.*

Bài Số 81 :

塵	六	門	前	喚
Trần	lục	môn	tiền	hoán
無	情	呼	不	入
Vô	tình	hô	bất	nhập
二	彼	總	空	空
Nhị	bỉ	tổng	không	không
自	然	唇	不	濕
Tự	nhiên	thần	bất	thấp
從	此	絕	因	緣
Tùng	thử	tuyệt	nhân	duyên
葛	五	隨	緣	出
Cát	ngũ	tuỳ	duyên	xuất
惟	有	空	寂	舍
Duy	hữu	không	tịch	xá
圓	八	同	金	七
Viên	bát	đồng	kim	thất.

Dịch :

*Sáu trần ngoài hô hoán
Vô tình gọi chẳng vào
Hai cái này không cả
Nên môi chẳng ngọt ngào
Từ đó nhân duyên tuyệt
Năm uẩn từ duyên sang
Tuy có không tịch xá
Tám viên vào bảy vàng.*

Bài Số 82 :

城	內	數	萬	戶
Thành	nội	số	vạn	hộ
不	柰	我	恆	一
Bất	nại	ngã	hằng	nhất
時	時	師	子	吼
Thời	thời	su	tử	hống
禽	獸	俱	皆	卒
Thời	thời	su	tử	hống
教	作	羅	侯	羅
Giáo	tác	la	hâu	la
無	蹤	持	戒	律
Vô	tung	trì	giới	luật
但	知	入	理	坐
Đản	tri	nhập	lý	toạ
日	頭	骨	咄	出
Nhật	đầu	cốt	đốt	xuất.

Dịch :

*Thành nội có vạn nhà
 Bất cảm tôi hằng nhất
 Sư tử hét từng giờ
 Cầm thú đều say ngất
 Dạy ông học la la
 Vô tung giữ giới luật
 Nếu biết chân lý tọa
 Một ngày cắt đầu ra.*

Bài Số 83 :

迷	時	三	界	有
Mê	thời	tam	giới	hữu
悟	即	出	羈	纏
Ngộ	tức	xuất	hiêu	triền
心	無	六	入	跡
Tâm	vô	lục	nhập	tích
清	淨	達	本	源
Thanh	tịnh	đạt	bổn	nguyên
地	獄	成	淨	土
Địa	ngục	thành	tịnh	thổ
招	手	別	諸	天
Chiêu	thủ	biệt	chư	thiên
報	語	三	塗	宅
Báo	ngữ	tam	đồ	trạch
共	你	更	無	緣
Cộng	nễ	cánh	vô	duyên
非	論	早	與	晚
Phi	luận	tảo	dữ	vãn
悟	理	即	無	邊
Ngộ	lý	tức	vô	biên.

Dịch :

*Mê thời ba giới có
Ngộ thời ra khỏi triền
Vô tâm sáu xứ nhập
Thanh tịnh đạt bản nguyên
Địa ngục thành tịnh thổ
Vẫy tay biệt chư thiên*

*Tam đồ là báo ngữ
Cùng ông là vô duyên
Chẳng luận chiều và sớm
Ngộ lý tức vô biên.*

Bài Số 84 :

心	王	不	能	了
Tâm	vuông	bất	năng	liễu
何	不	依	真	智
Hà	bất	y	chân	trí
一	吼	百	獸	伏
Nhất	hống	bách	thú	phục
盡	見	無	生	理
Tận	kiến	vô	sinh	lý
無	生	理	甚	寬
Vô	sinh	lý	thậm	khoan
無	心	無	可	看
Vô	tâm	vô	khả	khán
非	內	外	中	間
Phi	nội	ngoại	trung	gian
非	生	死	涅	槃
Phi	sinh	tử	niết	bàn
諸	法	無	住	處
Chư	pháp	vô	trụ	xứ
邀	遊	神	自	安
Ngao	du	thần	tự	an.

Dịch :

*Tâm vương chẳng thể xong
Chẳng y theo chân trí
Sư tử kêu thú kinh
Tận kiến vô sanh lý
Vô sinh lý rất rộng
Vô tâm, có thể xem
Không trung gian, nội, ngoại
Vô sinh tử, Niết bàn
Chư pháp vô trú xứ
Thần ngao du tự an.*

Bài Số 85 :

山	中	失	卻	心
Son	trung	thất	khước	tâm
任	運	騰	騰	語
Nhậm	vận	đăng	đăng	ngữ
語	即	說	空	空
Ngữ	tức	thuyết	không	không
空	中	無	蛇	鼠
Không	trung	vô	xà	thử
有	心	波	浪	起
Hữu	tâm	ba	lãng	khởi
無	心	是	淨	土
Vô	tâm	thị	tịnh	thổ
淨	土	生	真	佛
Tịnh	thổ	sinh	chân	Phật

佛	還	傳	佛	語
Phật	hoàn	truyền	Phật	ngữ
佛	能	度	眾	生
Phật	năng	độ	chúng	sinh
眾	生	是	佛	母
Chúng	sinh	thị	Phật	mẫu.

Dịch :

*Ở núi mất cả tâm
Mặc kệ các thắng ngữ
Ngữ tức nói không, không
Trong không vô xà thử
Có tâm sóng mới khởi
Vô tâm là Tây phương
Tịnh thổ sinh chân Phật
Phật truyền lời Phật thương
Chúng sinh được Phật độ
Chúng sinh là Phật nương.*

Bài Số 86 :

故	宅	有	寶	珠
Cố	trạch	hữu	bảo	châu
卻	向	田	野	求
Khước	hướng	điền	dã	câu
這	箇	一	群	賊
Giá	cá	nhất	quần	tặc
賺	你	徒	悠	悠
Khiêm	nễ	đồ	du	du

泥	上	搽	粧	粉
Nê	hượng	trà	trang	phán
壁	上	塗	渾	油
Bích	thượng	đồ	hôn	du
愚	人	見	夢	事
Ngu	nhân	kiến	mộng	sự
讚	歎	道	能	修
Tán	thán	đạo	năng	tu
臘	月	三	十	日
Tích	nguyệt	tam	thập	nhật
元	無	一	物	收
Nguyên	vô	nhất	vật	thu .

Dịch :

*Nhà cũ có châu báu
Chỉ có Điện dã cầu
Chỉ có một bày giặc
Chạy thoát khỏi cưỡng cầu
Trên bùn thêm phấn trắng
Trên tường pha thêm dầu
Người ngu hay nằm mộng
Tán thân đạo khả tu
Ba mươi ngày, tháng chạp
Chẳng một ngày tự thu.*

Bài Số 87 :

五	蘊	若	實	有
Ngũ	uẩn	nhược	thực	hữu

則	合	有	色	形
Tắc	hợp	hữu	sắc	hình
五	蘊	若	實	無
Ngũ	uẩn	nhược	thực	vô
則	合	無	形	聲
Tắc	hợp	vô	hình	thanh
祇	為	假	名	字
Kỳ	vi	giả	danh	tự
所	以	妄	來	停
Sở	dĩ	vọng	lai	đình
若	了	名	相	空
Nhược	liễu	danh	tướng	không
事	盡	總	惺	惺
Sự	tận	tổng	tỉnh	tỉnh
心	王	無	障	礙
Tâm	vuông	vô	chướng	ngại
擺	撥	三	界	行
Bãi	bát	tam	giới	hành.

Dịch :

*Năm uẩn nếu thực có
 Tất sẽ có sắc hình
 Năm uẩn nếu không thực
 Tất sẽ không thành hình thanh
 Chỉ là danh tự giả
 Cho nên vọng sẽ thôi
 Nếu rõ không danh tướng
 Thì là giả cả thôi*

*Tâm vương không chương ngại
Ba giới mặc rong chơi.*

Bài Số 88 :

慈	悲	說	斯	法
Từ	bi	thuyết	tư	pháp
現	疾	為	眾	生
Hiện	tật	vị	chúng	sanh
純	陀	獻	後	供
Thuần	đà	hiến	hậu	cúng
妙	德	亦	同	行
Diệu	đức	diệc	đồng	hành
名	相	有	差	別
Danh	tướng	hữu	sai	biệt
法	身	同	一	形
Pháp	thân	đồng	nhất	hình
化	身	千	萬	億
Hoá	thân	thiên	vạn	úc
方	從	立	空	名
Phương	tùng	lập	không	danh
不	須	執	有	法
Bất	tu	chấp	hữu	pháp
圓	通	最	大	精
Viên	thông	tối	đại	tinh.

Dịch :

Từ bi nói ra pháp

Có bệnh vì chúng sinh
Thuần đà hiển và cúng
Diệu đức cũng đồng hành
Danh tướng có sai biệt
Pháp thân cùng một hình
Hóa thân muôn vạn ức
Vừa mới lập không danh
Chẳng chấp là có pháp
Viên thông tối đại linh.

Bài Số 89 :

君	家	住	聚	落
Quân	gia	trụ	tụ	lạc
余	自	居	山	谷
Dư	tự	cư	son	cốc
山	空	無	有	物
Sơn	không	vô	hữu	vật
聚	落	百	種	有
Tụ	lạc	bách	chúng	hữu
有	者	喫	飯	食
Hữu	giả	khiết	phạn	thực
無	者	空	張	口
Vô	giả	không	trương	khẩu
口	空	肚	亦	空
Khẩu	không	đỗ	diệc	không
還	將	空	喫	有
Hoàn	tướng	không	khiết	hữu

有	盡	物	歸	空
Hữu	tận	vật	quy	không
同	體	無	前	後
Đồng	thể	vô	tiền	hậu.

Dịch :

*Nhà ông trú tụ lạc
Tôi tự trú sơn cốc
Vô hữu vật, núi không
Trăm loại có tụ lạc
Người có khế phạn thực
Người không mở cái mồm
Mở mồm bụng trống rỗng
Có khó, tưởng khế không
Vật về không là tận
Không bắt đầu, tận cùng.*

Bài Số 90 :

欲	得	真	成	佛
Dục	đắc	chân	thành	Phật
無	心	於	萬	物
Vô	tâm	ư	vạn	vật
心	如	境	亦	如
Tâm	như	cảnh	diệc	như
真	智	從	如	出
Chân	trí	tùng	như	xuất
定	慧	等	莊	嚴
Định	tuệ	đẳng	trang	nghiêm

廣	演	波	羅	蜜
Quảng	diễn	Ba	la	mật
流	通	十	方	界
Lưu	thông	thập	phương	giới
諸	有	不	能	疾
Chư	hữu	bất	năng	tật
報	汝	學	道	人
Báo	nhữ	học	đạo	nhân
祇	麼	便	成	佛
Kỳ	ma	tiện	thành	Phật.

Dịch :

*Muốn trở thành Phật thật
Vô tâm với vạn vật
Tâm như cảnh cũng như
Chân trí từ tâm xuất
Trang nghiêm với định tuệ
Quảng diễn Pháp Ba La
Lưu thông cả mười giới
Không thể bệnh, hữu vi
Bảo ông người học đạo
Thành Phật có khó gì ?*

Bài Số 91 :

讀	經	須	解	義
Độc	kinh	tu	giải	nghĩa
解	義	始	修	行
Giải	nghĩa	thủy	tu	hành
若	能	依	義	學

Nhược	năng	y	nghĩa	học
即	入	涅	樂	城
Tức	nhập	niết	lạc	thành
讀	經	不	解	義
Độc	kinh	bất	giải	nghĩa
多	見	不	如	盲
Đa	kiến	bất	như	manh
緣	文	廣	占	地
Duyên	văn	quảng	chiêm	địa
心	中	不	肯	耕
Tâm	trung	bất	khả	canh
田	田	總	是	草
Điền	điền	tổng	thị	thảo
稻	從	何	處	生
Đạo	tùng	hà	xứ	sanh.

Dịch :

*Độc kinh cần giải nghĩa
Giải nghĩa mới tu hành
Nếu mà theo nghĩa học
Tức vào Niết Bàn thành
Tụng kinh chẳng giải nghĩa
Thấy nhiều như bị mù
Duyên văn là bói toán
Chẳng khác nào người tù
Nếu ruộng trồng toàn cỏ
Lúa sẽ từ đâu ra.*

Bài Số 92 :

有	人	道	不	得
Hữu	nhân	đạo	bất	đắc
是	伊	心	王	黑
Thị	y	tâm	vuông	hắc
不	能	自	了	事
Bất	năng	tự	liễu	sự
埋	藏	一	群	賊
Man	tạng	nhất	quần	tặc
群	賊	多	貪	癡
Quần	tặc	đa	tham	si
緣	事	說	是	非
Duyên	sự	thuyết	thị	phi
心	王	被	賊	使
Tâm	vuông	bị	tặc	sử
劫	劫	無	出	期
Kiếp	kiếp	vô	xuất	kỳ
見	花	不	識	樹
Kiến	hoa	bất	thức	thụ
果	熟	始	應	知
Quả	thục	thủy	ung	tri.

Dịch :

*Có người nói chẳng được
Là ông, tâm vương đen
Chẳng thể xong mọi chuyện
Trong đó bây giặc hèn
Bây giặc nhiều tham si
Gập chuyện nói thị phi*

*Tâm vương bị giặc khiến
Kiếp kiếp chẳng đường ra
Thấy hoa chẳng thấy quả
Quả chín mới kêu à ?*

Bài Số 93 :

諸	佛	與	眾	生
Chư	Phật	dữ	chúng	sinh
元	來	同	一	家
Nguyên	lai	đồng	nhất	gia
不	識	親	尊	長
Bất	thức	thân	tôn	trưởng
外	面	認	假	爺
Ngoại	diện	nhận	giả	gia
優	曇	不	肯	摘
Ưu	đàm	bất	khả	trích
專	採	葫	蘆	花
Chuyên	thái	hồ	lô	hoa
葫	蘆	花	未	落
Hồ	lô	hoa	vị	lạc
常	被	三	五	枷
Thường	bị	tam	ngũ	gia
如	斯	之	等	類
Như	tư	chi	đẳng	loại
輪	轉	劫	恆	沙
Luân	chuyển	kiếp	hằng	sa.

Dịch :

*Chúng sinh và chư Phật
Vốn là cùng một nhà
Chẳng biết thân gia trưởng
Bề ngoài nhận giả cha
Ưu đàm chẳng thích hái
Chuyên hái hồ lô chùm
Hoa hồ lô chữa rụng
Thường phá ba, năm cùm
Những chúng sinh cùng loại
Luân hồi kiếp nào ngưng ?*

Bài Số 94 :

香	山	有	梅	檀
Hương	son	hữu	chiên	đàn
寶	山	無	伊	蘭
Bảo	son	vô	y	lan
金	山	照	毛	頭
Kim	son	chiếu	mao	đầu
毛	頭	百	億	寬
Mao	đầu	bách	úc	khoan
淨	心	空	室	坐
Tịnh	tâm	không	thất	toa
妙	德	四	方	安
Diệu	đức	tứ	phương	an
空	生	知	內	外
Không	sanh	tri	nội	ngoại
相	事	付	阿	難

Tướng	sự	phó	a	nan
如	能	達	此	理
Như	năng	đạt	thử	lý
無	處	即	泥	洹
Vô	xứ	tức	nê	hoàn.

Dịch :

*Hương sơn có mai đàn
Bảo sơn lan không có
Kim sơn chiếu đầu lông
Đầy đủ ý trăm cỏ
Lắng lòng tọa không thất
Diệu đức bốn phương an
Không sinh biết ngoại nội
Trước sự giao A Nan
Như hiểu được ý đó
Chỗ nào chẳng Niết Bàn.*

Bài Số 95 :

余	為	田	舍	翁
Dư	vi	điền	xá	ông
世	上	最	貧	窮
Thế	thượng	tối	bần	cùng
家	中	無	一	物
Gia	trung	vô	nhất	vật
啟	口	說	空	空
Khải	khẩu	thuyết	không	không
舊	時	惡	知	識

Cựu	thời	ô	tri	thức
總	度	作	師	僧
Tổng	độ	tác	sư	tăng
和	合	一	處	坐
Hoà	hợp	nhất	xứ	toạ
常	教	聽	大	乘
Thường	giáo	thính	đại	thừa
食	時	與	持	鉢
Thực	thời	dữ	trì	bát
唯	我	一	人	供
Duy	ngã	nhất	nhân	cung.

Dịch :

*Tôi làm điền xá ông
Ở đời rất bản cùng
Trong nhà không một vật
Mở miệng nói không không
Thuở xưa ác tri thức
Thường làm sư và tăng
Đều cùng ngồi một chỗ
Đại thừa pháp nghe thường
Lúc ăn thì trì bát
Chỉ có tôi cúng dường.*

Bài Số 96 :

平	等	無	有	二
Bình	đẳng	vô	hữu	nhị
終	日	同	宅	住
Chung	nhật	đồng	trạch	trú

世	人	不	了	妄
Thế	nhân	bất	liễu	vọng
心	生	外	緣	取
Tâm	sinh	ngoại	duyên	thủ
取	得	外	相	佛
Thủ	đắc	ngoại	tướng	Phật
樂	卻	變	成	苦
Lạc	khước	biến	thành	khổ
苦	即	諸	法	生
Khổ	tức	chư	pháp	sinh
大	海	從	何	渡
Đại	hải	tùng	hà	độ
為	報	知	音	者
Vi	báo	tri	âm	giả
好	好	看	道	路
Hảo	hảo	khán	đạo	lộ.

Dịch :

*Bình đẳng tâm hữu nhị
Cả ngày cùng ở chung
Người đời không vọng nữa
Tâm sinh ngoài tướng sinh
Nắm tướng ngoài của Phật
Vui đã biến thành khổ
Khổ thì chư pháp sanh
Biển lớn bờ nào độ
Đề báo bạn tri âm
Tốt thôi, coi đạo lộ.*

Bài Số 97 :

慚	愧	一	雙	眼
Tàm	quý	nhất	song	nhãn
曾	見	數	般	人
Tằng	kiến	số	bát	nhân
端	正	亦	不	愛
Đoan	chánh	diệc	bất	ái
醜	陋	亦	不	瞋
Xú	lậu	diệc	bất	sân
當	頭	異	國	色
Đương	đầu	dị	quốc	sắc
何	須	妄	起	塵
Hà	tu	vọng	khởi	trần
低	頭	自	形	相
Đê	đầu	tự	hình	tướng
都	無	一	處	真
Đô	vô	nhất	xứ	chân
身	心	如	幻	化
Thân	tâm	như	huyễn	hoá
滿	眼	沒	怨	親
Mãn	nhãn	một	oán	thân.

Dịch :

*Xấu hổ một đôi mắt
Đã thấy một số nhân
Đoan chánh chẳng thấy ái
Gập xấu cũng chẳng sân*

Nếu gặp dị quốc sắc
Đâu có khởi vọng trần
Cúi đầu xem hình tướng
Chả có chỗ nào chân
Thân tâm là ảo hóa
Đầy mắt không oán thân.

Bài Số 98 :

大	乘	一	等	義
Đại	thừa	nhất	đẳng	nghĩa
本	自	無	遮	閉
Bổn	tự	vô	già	bé
凡	夫	著	相	求
Phàm	phu	trước	tướng	câu
心	生	有	執	滯
Tâm	sinh	hữu	chấp	trệ
無	心	為	真	空
Vô	tâm	vi	chân	không
空	寂	為	本	體
Không	tịch	vi	bổn	thể
無	問	亦	無	說
Vô	vấn	diệc	vô	thuyết
常	照	勿	使	廢
Thường	chiếu	vật	sử	phế
佛	子	行	道	已
Phật	tử	hành	đạo	đĩ

更 莫 愁 來 去
Cánh mạc sầu lai khứ.

Dịch :

*Đại thừa cùng một nghĩa
Vốn tự vô độ bé
Phàm phu vô tướng cầu
Vô sinh có chấp trệ
Vô tâm là chân không
Không tịch là bản thể
Không hỏi cũng không không
Thường chiếu chẳng chịu phé
Phật tử hành đạo xong
Đừng buồn đi đến nhé !*

Bài Số 99 :

無 念 清 涼 寺
Vô niệm thanh lương tự
蘊 空 真 五 臺
Uẩn không chân ngũ đài
對 境 心 無 垢
Đối cảnh tâm vô cấu
當 情 心 死 灰
Đương tình tâm tử hôi
妙 理 於 中 現
Diệu lý ô trung hiện
優 曇 空 裡 開
Ưu đàm không lý khai

無	求	真	法	眼
Vô	cầu	chân	pháp	nhãn
離	相	見	如	來
Ly	tương	kiến	Như	Lai
若	能	如	是	學
Nhã	năng	như	thị	học
不	動	出	三	災
Bất	động	xuất	tam	tai.

Dịch :

*Vô niệm Thanh Lương tự
Uẩn không Ngũ Giác đài
Đôi cảnh vô chân cầu
Tình khởi tro của ai ?
Điều lý bên trong đó
Ưu đàm không lý khai
Chẳng cầu chân pháp nhãn
Lìa tương thấy Như Lai
Nếu có thể học như thế
Chẳng động ra ba tai.*

Bài Số 100 :

常	聞	阿	人	佛
Thường	văn	a	nhân	Phật
擬	向	東	方	討
Nghĩ	hướng	đông	phương	thảo
今	日	審	思	惟
Kim	nhật	thẩm	tư	duy

不	動	自	然	到
Bất	động	tự	nhiên	đáo
語	汝	守	門	奴
Ngữ	nhữ	thủ	môn	nô
何	須	苦	煩	燥
Hà	tu	khổ	phiền	táo
我	奏	父	王	知
Ngã	tấu	phụ	vương	tri
與	汝	改	名	號
Dữ	nhữ	cải	danh	hiệu
破	卻	有	為	功
Phá	khước	hữu	vi	công
顯	示	無	為	道
Hiển	thị	vô	vi	đạo.

Dịch :

*Thường nghe người học Phật
Toàn hướng về Tây Phương
Ngày nay xét suy nghĩ
Chẳng động đã làm xong
Ông là quân giữ cửa
Đừng nhọc lòng làm chi
Tôi tâu phụ vương biết
Ông đổi danh là gì
Phá chấp làm công quả
Tỏ rõ đạo Vô Vi.*

Bài Số 101 :

識	樂	眾	生	樂
Thức	lạc	chúng	sinh	lạc
緣	繩	妄	走	作
Duyên	thằng	vọng	tẩu	tác
智	樂	菩	薩	樂
Trí	lạc	Bồ	tát	lạc
無	繩	亦	無	縛
Vô	thằng	diệc	vô	phược
若	有	發	心	者
Nhuợc	hữu	phát	tâm	giả
直	須	學	無	作
Trực	tu	học	vô	tác
莫	道	怕	落	空
Mạc	đạo	phạ	lạc	không
得	空	亦	不	惡
Đắc	không	diệc	bất	ác
見	礦	不	別	金
Kiến	khoáng	bất	biệt	kim
入	礦	方	知	錯
Nhập	khoáng	phương	tri	thác.

Dịch :

*Thức lạc chúng sanh lạc
Duyên thưng tạo vọng đi
Trí lạc Bồ Tát lạc
Không dây không buộc gì
Nếu có tâm chấp trước
Nên học đạo Vô Vi*

Chẳng sợ lạc không đạo
Được không chẳng ác gì
Thấy vàng chỉ là khoáng
Thấy sai lầm tức thì .

Bài Số 102 :

苦	痛	役	身	心
Khổ	thống	dịch	than	tâm
勞	神	覓	官	職
Lao	thần	mịch	quan	chức
暫	得	色	毛	披
Tạm	đắc	sắc	mao	phi
拍	按	作	瞋	色
Phách	án	tác	sân	sắc
口	口	打	奴	兵
Khẩu	khẩu	đả	nô	binh
聲	聲	遣	拔	肋
Thanh	thanh	khiển	bạt	lặc
聞	道	送	王	老
Văn	đạo	tống	vương	lão
曲	亦	變	成	直
Khúc	diệc	biến	thành	trực
縱	令	有	理	道
Túng	lệnh	hữu	lý	đạo
分	疏	亦	不	得
Phân	sơ	diệc	bất	đắc.

Dịch :

*Thân tâm chịu khổ nạn
Lao thân tìm chức ngôi
Tạm thời thấy da dẻ
Xét án thấy sân thối
Lời lời đánh nô tặc
Âm thanh trợ giúp người
Nghe đạo Tống Vương lão
Khúc nhạc biên thực thời
Theo lệnh thấy đạo lý
Sơ quen cũng đành thôi.*

Bài Số 103 :

家	長	自	飲	酒
Gia	trưởng	tự	âm	tửu
舉	家	一	時	醉
Cử	gia	nhất	thời	tuý
失	火	燒	故	宅
Thất	hoả	thiêu	cố	trạch
運	水	沃	空	地
Vận	thuỷ	ốc	không	địa
水	火	當	頭	發
Thuỷ	hoả	đương	đầu	phát
三	災	一	時	起
Tam	tai	nhất	thời	khởi
空	中	鳩	鴿	舞
Không	trung	cưu	cáp	vũ

騾	來	助	放	屁
Loa	lai	trợ	phóng	thí
因	中	無	好	花
Nhân	trung	vô	hảo	hoa
結	果	亦	天	理
Kết	quả	diệc	thiên	lý.

Dịch :

*Gia trưởng tự uống rượu
Cả nhà phải phen say
Dùng lửa đốt nhà cũ
Vận nước uống công thôi
Nước và lửa cùng phát
Ba tai họa cùng lên
Không trung bỏ câu vũ
Làm chộn rộn bước chân
Trong đó không hoa tốt
Kết quả cũng một nhân.*

Bài Số 104 :

學	道	迷	路	人
Học	đạo	mê	lộ	nhân
實	是	可	憐	許
Thực	thị	khả	lân	hứa
被	賊	妄	牽	纏
Bị	tặc	vọng	khiên	triền
惡	緣	取	次	與
Ác	duyên	thủ	thứ	dữ

有	法	遍	娑	婆
Hữu	pháp	biên	sa	bà
開	眼	看	佛	語
Khai	nhãn	khán	Phật	ngữ
洗	舌	讀	經	典
Tẩy	thiệt	độc	kinh	điển
和	經	弄	蛇	鼠
Hoà	kinh	lộng	xà	thử
動	念	三	界	成
Động	niệm	tam	giới	thành
迷	失	當	時	路
Mê	thất	đương	thời	lộ.

Dịch :

*Người học đạo quên đường
Thật rất đáng bi thương
Mang giới vọng chấp trước
Duyên ác xong còn vương
Có pháp khắp Ta bà
Mở mắt thấy Phật ngữ
Rửa lưỡi tụng Di đà
Cùng kinh lộng xà thử
Động niệm giới thành ba
Mê lạc mất đương lộ.*

Bài Số 105 :

身	現	凡	夫	事
Thân	hiện	phàm	phu	sự
內	照	自	分	明

Nội	chiếu	tự	phân	minh
三	千	大	千	界
Tam	thiên	đại	thiên	giới
滿	中	諸	眾	生
Mãn	trung	chư	chúng	sinh
剎	那	造	有	業
Sát	na	tạo	hữu	ngiệp
了	了	總	知	情
Liễu	liễu	tổng	tri	tình
納	安	芥	子	裡
Nạp	an	giới	tử	lý
稱	為	無	相	經
Xưng	vi	vô	tướng	kinh
常	持	人	不	識
Thường	trì	nhân	bất	thức
念	時	無	色	聲
Niệm	thời	vô	sắc	thanh.

Dịch :

*Thân hiện phàm phu sự
Nội chiếu tự phân minh
Tam thiên đại thế giới
Trong đó đầy chúng sinh
Sát na tạo ra nghiệp
Đã rõ hết sự tình
Chuyện ở trong hạt cải
Chỉ dùng kinh vô hình
Thường cùng người không biết
Niệm thời không sắc thanh.*

Bài Số 106 :

學	佛	作	夢	事
Học	Phật	tác	mộng	sự
不	須	論	地	獄
Bất	tu	luận	địa	ngục
天	堂	總	越	卻
Thiên	đường	tổng	việt	khước
六	識	為	僮	僕
Lục	thức	vi	đồng	bộc
心	心	無	所	住
Tâm	tâm	vô	sở	trụ
處	處	塵	不	著
Xứ	xứ	trần	bất	trước
五	道	絕	人	行
Ngũ	đạo	tuyệt	nhân	hành
無	心	是	極	樂
Vô	tâm	thị	cực	lạc
空	裡	見	優	曇
Không	lý	kiến	ưu	đàm
眾	生	作	橋	杓
Chúng	sinh	tác	kiều	thước.

Dịch :

*Học Phật tạo mộng mơ
Chẳng tu luận địa ngục
Thiên đường đã vượt qua
Sáu thức là đồng bộc*

Tâm không có chỗ nào
Nơi nơi trần không trước
Đường đạo không người vào
Vô tâm là cực lạc
Không lý thấy ưu đàm
Tạo câu để liên lạc.

Bài Số 107 :

欲	得	速	成	佛
Dục	đắc	tốc	thành	Phật
祇	學	無	生	忍
Kỳ	học	vô	sanh	nhẫn
非	常	省	心	力
Phi	thường	tỉnh	tâm	lực
當	時	煩	惱	盡
Đương	thời	phiền	não	tận
七	寶	藏	門	開
Thất	bảo	tạng	môn	khai
智	慧	無	窮	盡
Trí	tuệ	vô	cùng	tận
廣	演	波	羅	蜜
Quảng	diễn	Ba	la	mật
無	心	可	鄙	吝
Vô	tâm	khả	bỉ	lận
祇	恐	著	有	人
Kỳ	khủng	trước	hữu	nhân

愚 癡 自 不 信
Ngu si tự bất tín.

Dịch :

*Muốn mau được thành Phật
Vô sinh nhân phải tri
Phi thường ra tâm sức
Phiền não phải khai trừ
Cửa bậy bấu tạng mở
Trí tuệ thật vô cùng
Quảng diễn Ba La Mật
Vô tâm hối tiếc không
Chỉ sợ người chấp có
Ngu si chẳng tự tin.*

Bài Số 108 :

世 人 皮 上 點
Thế nhân bì thượng hiệp
心 裡 沒 頭 癡
Tâm lý một đầu si
他 貪 目 前 利
Tha tham mục tiền lợi
焉 知 已 後 非
Yên tri dĩ hậu phi
謾 胡 欺 得 漢
Man hồ khi đắc hán
誇 道 手 腳 遲
Khoa đạo thủ giác trì

走	向	見	閻	老
Tẩu	hướng	kiến	diêm	lão
倒	拖	研	米	槌
Đảo	tha	ngiên	mễ	chùy
恐	君	不	覺	悟
Khủng	quân	bất	giác	ngộ
今	日	報	君	知
Kim	nhật	báo	quân	tri.

Dịch :

*Trí thông minh người thế
Tâm lý chẳng có si
Vì tham lợi trước mắt
Chẳng kể hậu quả gì
Người Hồ khi người Hán
Nói chân tay chặm rì
Khi gặp Diêm Vương lão
Khó tránh được mễ chùy
Sợ rằng ông chẳng ngộ
Hôm nay bảo ông hay.*

Bài Số 109 :

中	人	樂	寂	靜
Trung	nhân	lạc	tịch	tĩnh
下	士	好	威	儀
Hạ	sĩ	hảo	uy	nghi
菩	薩	心	無	礙
Bồ	tát	tâm	vô	ngại

同	凡	凡	不	知
Đồng	phàm	phàm	bất	tri
佛	是	無	相	體
Phật	thị	vô	tướng	thể
何	須	有	相	持
Hà	tu	hữu	tướng	trì
但	令	心	了	事
Đản	lệnh	tâm	liễu	sự
遮	莫	外	人	疑
Già	mạc	ngoại	nhân	nghi
如	人	渴	飲	水
Như	nhân	khát	ẩm	thủy
冷	煖	心	自	知
Lãnh	noãn	tâm	tự	tri.

Dịch :

*Người trung thích yên tĩnh
Người hạ thích uy nghi
Bỏ tất tâm vô ngại
Cùng phàm, phàm biết chi
Phật không cứ tướng thể
Tìm cầu chấp tướng gì
Chỉ cần tâm liễu sự
Mặc người ngoài hoài nghi
Cũng như người uống nước
Nóng lạnh tự mình tri.*

Bài Số 110 :

識	若	不	受	塵
Thức	nhược	bất	thụ	trần
心	亦	不	顛	狂
Tâm	diệc	bất	điên	cuông
妙	智	作	心	師
Diệu	trí	tác	tâm	sur
名	為	破	有	王
Danh	vi	phá	hữu	vương
須	臬	證	六	度
Tu	du	chứng	lục	độ
動	用	五	種	香
Động	dụng	ngũ	chủng	huong
此	即	真	極	樂
Thử	tức	chân	cực	lạc
亦	是	真	西	方
Diệc	thị	chân	Tây	phương
釋	迦	無	量	壽
Thích	Ca	vô	lượng	thọ
同	居	此	道	場
Đồng	cư	thử	đạo	tràng.

Dịch :

*Thức nếu không thọ trần
Tâm cũng không điên cuông
Tâm có thấy diệu trí
Gọi là phá hữu tâm
Phút chốc phá lục độ
Động dụng ngũ chủng hương*

Đó là chân cực lạc
Cũng là chân tây Phương
Thích Già vô lượng thọ
Ở cùng một đạo tràng.

Bài Số 111 :

俗	務	不	廢	作
Tục	vụ	bất	phé	tác
內	秘	貪	心	學
Nội	bí	tham	tâm	học
世	人	假	名	聞
Thế	nhân	giả	danh	văn
超	然	總	莫	著
Thé	nhân	giả	danh	văn
息	念	三	界	空
Tức	niệm	tam	giới	không
無	求	出	五	濁
Vô	cầu	xuất	ngũ	trọc
法	報	皆	圓	滿
Pháp	báo	giai	viên	mãn
意	根	成	正	覺
Ý	căn	thành	chánh	giác
若	能	如	此	修
Nhược	năng	như	thử	tu
輪	王	亦	不	博
Luân	vương	diệc	bất	bác.

Dịch :

Việc tục chẳng phé bỏ
Mật pháp tham học gì
Nghe người đời nói giả
Cũng chẳng chấp làm chi
Bất niệm ba giới không
Vô cầu thoát năm trọc
Pháp báo đều đầy tràn
Ý căn thành chánh giác
Cứ tu như vậy anh
Luân vương cũng chẳng bác.

Bài Số 112 :

耳	聞	無	相	理
Nhĩ	văn	vô	tướng	lý
眼	空	不	受	色
Nhãn	không	bất	thụ	sắc
鼻	嗅	無	相	香
Tỵ	khứu	vô	tướng	hương
舌	嘗	無	相	食
Thiệt	thường	vô	tướng	thực
身	著	無	相	衣
Thân	trước	vô	tướng	ý
意	隨	無	相	得
Ý	tuỳ	vô	tướng	đắc
心	靜	越	諸	天
Tâm	tĩnh	việt	chư	thiên

神	清	見	彌	勒
Thần	thanh	kiến	Di	Lặc
十	方	同	一	乘
Thập	phương	đồng	nhất	thừa
無	心	記	南	北
Vô	tâm	ký	Nam	Bắc.

Dịch :

*Tai nghe không tiếng vang
Mắt nhìn chẳng thấy sắc
Mũi ngửi chẳng thấy hương
Lưỡi nếm không thấy vị
Thân chẳng thấy áo mặc
Ý trông theo tướng vô
Vượt tầng trời tâm mặc
Thần thanh thấy Di Lặc
Mùi phương cùng một thừa
Vô tâm nhớ Nam Bắc.*

Bài Số 113 :

一	時	復	一	時
Nhất	thời	phục	nhất	thời
步	步	向	前	移
Bộ	bộ	hướng	tiền	di
無	常	有	限	分
Vô	thường	hữu	hạn	phận
早	晚	即	不	知
Tảo	vãn	tức	bất	tri

古	人	一	交	語
Cổ	nhân	nhất	giao	ngữ
預	辦	沒	貧	兒
Dự	biện	một	bần	nhì
聞	少	須	修	道
văn	thiểu	tu	tu	đạo
莫	待	衰	老	時
Mạc	đãi	suy	lão	thời
邂	逅	符	到	來
Giải	câu	phù	đáo	lai
賺	你	更	無	疑
Khiêm	nễ	cánh	vô	nghi
勸	君	不	肯	聽
Khuyến	quân	bất	khả	thính
三	塗	真	可	悲
Tam	đồ	chân	khả	bi.

Dịch :

*Một thời lại một thời
 Bước, bước, phía trước đi
 Vô thường có kỳ hạn
 Sớm chiều có biết gì
 Cổ nhân nếu tiên đoán
 Chẳng có kẻ nghèo đâu
 Ít nghe người tu đạo
 Chẳng chờ đến bạc đầu
 Giải nghĩa khi phù đến
 Khiến ông chẳng có nghi
 Khuyến ông đừng nghe nhé
 Tam đồ thật khả bi.*

Bài Số 114 :

如	來	大	慈	悲
Như	lai	đại	từ	bi
廣	演	波	羅	蜜
Quảng	diễn	ba	la	mật
了	知	三	界	苦
Liễu	tri	tam	giới	khổ
慳	勸	勸	君	出
Ân	cần	khuyến	quân	xuất
得	之	不	肯	修
Đắc	chi	bất	khảng	tu
實	是	頑	皮	物
Thực	thị	ngoan	bì	vật
他	是	已	成	佛
Tha	thị	đĩ	thành	Phật
汝	是	當	成	佛
Nhữ	thị	đương	thành	Phật
當	成	自	不	成
Đương	thành	tự	bất	thành
是	誰	之	過	失
Thị	thùy	chi	quá	thất
已	後	累	劫	苦
Dĩ	hậu	lũy	kiếp	khổ
莫	尤	過	去	佛
Mạc	vưu	quá	khứ	Phật .

Dịch :

Như Lai đại từ bi
 Quảng diễn Ba La Mật
 Ba giới khổ bước ra
 Ân cần khiến ông xuất
 Được rồi chẳng thể tu
 Thực ra một lũ ngu
 Đó là đã thành Phật
 Dương thành Phật khởi tu
 Dương thành tự bất thành
 Là lỗi ai làm mất
 Cả kiếp sau khổ nản
 Đừng oán quá khứ Phật.

Bài Số 115 :

誰	家	郎	君	子
Thùy	gia	lang	quân	tử
開	眼	造	地	獄
Khai	nhãn	tạo	địa	ngục
枉	法	取	人	錢
Uông	pháp	thủ	nhân	tiền
養	那	一	群	賊
Dưỡng	na	nhất	quần	tặc
饒	伊	家	戶	大
Nhiêu	y	gia	hộ	đại
業	成	出	不	得
Nghiệp	thành	xuất	bất	đắc
除	非	輪	迴	滿
Trừ	phi	luân	quýnh	mãn

換	形	償	他	力
Hoán	hình	thường	tha	lực
看	君	騎	底	驢
Khán	quân	ky	đề	lư
總	是	如	此	色
Tổng	thị	như	thử	sắc
無	事	被	鞭	杖
Vô	sự	bị	tiên	trượng
有	理	說	不	得
Hữu	lý	thuyết	bất	đắc .

Dịch :

*Là lang quân nhà ai
Khai nhân tạo địa ngục
Uổng pháp lấy tiền người
Nuôi dưỡng một lũ giặc
Tha ông nghiệp nhà lớn
Nghiệp thành chẳng được ra
Trừ phi luân hồi đây
Thay hình thường lực tha
Con lừa ông vẫn cười
Đều là sắc đó ông
Giả sử bị gậy đánh
Có lý nói chẳng thông.*

Bài Số 116 :

愚	人	打	瓮	破
Ngu	nhân	đả	úng	phá
求	人	望	錮	護

Cầu	nhân	vọng	có	hộ
惡	法	得	錢	財
Ác	pháp	đắc	tiền	tài
布	施	擬	補	處
Bố	thi	ngĩ	bổ	xử
物	色	不	相	當
Vật	sắc	bất	tương	đương
此	事	無	煩	做
Thử	sự	vô	phiền	tô
縱	然	有	少	福
Túng	nhiên	hữu	thiếu	phước
那	將	地	獄	去
Na	tương	địa	ngục	khứ
罪	福	當	頭	行
Tội	phước	đương	đầu	hành
何	時	相	值	遇
Hà	thời	tương	trị	ngộ
自	本	猶	折	卻
Tự	bổn	do	chiết	khước
安	得	有	利	路
An	đắc	hữu	lợi	lộ .

Dịch :

*Người ngu đánh gạch vỡ
Cây người, cây than mình
Ác pháp được tiền của
Bổ xử đâu tới mình ?
Vật sắc chẳng tương đương*

*Chuyện đó không phiền nã
Diệu phúc có sâu thương
Địa ngục ngồi ăn cháo
Đòi người đây tội phúc
Lúc nào mới gặp chân
Vốn tự không phân tích
Gặp được lợi lộ nhân.*

Bài Số 117 :

先	須	持	五	戒
Tiên	tu	trì	ngũ	giới
方	始	得	人	身
Phương	thuỷ	đắc	nhân	thân
有	財	將	布	施
Hữu	tài	tướng	bố	thi
身	即	不	窮	貧
Thân	tức	bất	cùng	bần
若	行	十	善	業
Nhược	hành	thập	thiện	nghiệp
聞	道	得	天	人
Văn	đạo	đắc	thiên	nhân
天	人	生	滅	福
Thiên	nhân	sinh	diệt	phước
來	去	如	車	輪
Lai	khứ	như	xa	luân
有	為	接	梵	世

Hữu	vi	tiếp	phạn	thế
不	及	一	毫	真
Bất	cập	nhất	hào	chân
更	欲	談	玄	妙
Cánh	dục	đàm	huyền	diệu
慮	恐	法	王	瞋
Lự	khủng	pháp	vương	sân .

Dịch :

*Trước hãy giữ năm giới
Mới có được nhân thân
Có tài tưởng bố thí
Thân sẽ chẳng cùng bản
Tu hành thập thiện nghiệp
Được phúc hàm thiên nhân
Thiên nhân nếu hết phúc
Luân hồi nghĩa xa luân
Hữu vi tiếp phạn thế
Chẳng một pháp là chân
Chớ nói huyền nói diệu
Chỉ sợ những pháp sân.*

Bài Số 118 :

一	皮	較	一	皮
Nhất	bì	giác	nhất	bì
孫	子	不	如	兒
Tôn	tử	bất	như	nhĩ
坐	禪	勝	讀	經

Toạ	thiền	thắng	độc	kinh
讀	經	勝	有	為
Độc	kinh	thắng	hữu	vi
尋	文	不	識	理
Tầm	văn	bất	thức	lý
棄	母	養	阿	姨
Khí	mẫu	duỡng	A	Di
阿	姨	是	色	身
A	Di	thị	sắc	thân
阿	娘	是	法	體
A	nuơng	thị	pháp	thể
色	身	是	文	字
Sắc	thân	thị	văn	tự
法	入	無	為	理
Pháp	nhập	vô	vi	lý
文	字	有	生	滅
Văn	tự	hữu	sinh	diệt
無	相	宛	然	爾
Vô	tướng	uyển	nhiên	nhĩ .

Dịch :

*Một lớp da bị bỏ
 Tôn tử chẳng bằng nhi
 Toạ thiền thắng tụng đọc
 Độc kinh thắng hữu vi
 Tìm văn chẳng thấy lý
 Bỏ mẹ dưỡng bà dì*

Bà dì là sắc uẩn
Pháp thể mẹ chính là
Sắc thân chính văn tự
Pháp nhập có vô vi
Văn tự có sanh diệt
Vô tướng mới chính là.

Bài Số 119 :

佛	教	本	無	妄
Phật	giáo	bổn	vô	vọng
句	句	須	論	實
Cú	cú	tu	luận	thực
剋	已	饒	益	他
Khắc	dĩ	nhiều	ích	tha
俗	所	謂	陰	鷲
Tục	sở	vị	âm	chất
遮	莫	是	天	王
Già	mạc	thị	thiên	vương
饒	君	宰	相	姪
Nhiều	quân	tể	tướng	điệt
世	間	有	貴	賤
Thế	gian	hữu	quý	tiện
業	力	還	同	一
Nghiệp	lực	hoàn	đồng	nhất
語	汝	富	貴	人
Ngữ	nhữ	phú	quý	nhân

貧	兒	莫	欺	屈
Bàn	nhi	mạc	khi	khuất
習	重	業	力	成
Tập	trùng	nghiệp	lực	thành
翻	覆	難	得	出
Phiên	phúc	nan	đắc	xuất.

Dịch :

*Phật giáo vốn vô vi
Lời lời đều là thật
Khắc kỷ để lợi tha
Tục ngữ gọi âm chất (sự an bài của trời)
Độ chẳng do thiên vương
Cháu tể tướng là ông
Thế gian có quý tiện
Nhưng nghiệp lực là không
Bảo người giàu có đó
Chớ có khinh người nghèo
Tập thành nghiệp lực trọng
Được ra biết ngày nào ?!*

Bài Số 120 :

自	恨	已	身	癡
Tự	hận	đĩ	thân	si
有	事	無	人	知
Hữu	sự	vô	nhân	tri
橫	展	兩	腳	睡
Hoành	triển	lưỡng	giác	thuy

至	曉	不	尋	思
Chí	hiểu	bất	tâm	tu
諸	佛	為	我	爺
Chư	Phật	vi	ngã	gia
我	是	世	尊	兒
Ngã	thị	thế	tôn	nhi
兒	今	已	長	大
Nhi	kim	dĩ	trưởng	đại
替	父	為	導	師
Thế	phụ	vi	đạo	sư
父	子	同	宅	住
Phụ	tử	đồng	trạch	trú
寸	步	不	相	離
Thôn	bộ	bất	tương	ly
法	身	無	相	貌
Pháp	thân	vô	tướng	mạo
世	人	那	得	知
Thế	nhân	na	đắc	tri .

Dịch :

*Tự hận thân mình si
Có chuyện người chẳng tri
Ruồi thẳng hai chân ngủ
Khi hiểu tâm chẳng suy
Tôi gọi Phật là bố
Tôi là Thế Tôn nhi
Trẻ nay đã khôn lớn
Tôn bố là tôn sư*

*Bố con chẳng rời xa
Ly tác chẳng chia lìa
Pháp thân không tương mạo
Người đời khó biết mà.*

Bài Số 121 :

此	箇	一	群	賊
Thử	cá	nhất	quần	tặc
生	生	欺	主	人
Sanh	sanh	khi	chủ	nhân
即	今	識	汝	也
Tức	kim	thức	nhữ	dã
不	共	汝	相	親
Bất	cộng	nhữ	trương	thân
你	若	不	伏	我
Nễ	nhược	bất	phục	ngã
我	則	處	處	說
Ngã	tắc	xứ	xứ	thuyết
教	人	總	識	汝
Giáo	nhân	tổng	thức	nhữ
遣	汝	行	路	絕
Khiển	nhữ	hành	lộ	tuyệt
你	若	能	伏	我
Nễ	nhược	năng	phục	ngã
我	亦	不	分	別
Ngã	diệc	bất	phân	biệt

共	汝	同	一	身
Cộng	nhữ	đồng	nhất	thân
永	離	於	生	滅
Vĩnh	ly	ư	sanh	diệt .

Dịch :

*Cái đó là bấy giặc
Chỉ thích khinh chủ nhân
Nay tôi nhận ra hấn
Chẳng cùng hấn tương thân
Nếu ông chẳng phục tôi
Tôi đi khắp nơi thuyết
Nhận ra ông vì người
Khiến hành lộ ông tuyệt
Nếu ông nhận được tôi
Tôi cũng không phân biệt
Vời ông cùng thân thôi
Chẳng là sinh và diệt.*

Bài Số 122 :

世	人	重	珍	寶
Thế	nhân	trọng	trân	bảo
我	則	不	如	然
Ngã	tắc	bất	như	nhiên
名	聞	即	知	足
Danh	văn	tức	tri	túc
富	貴	心	不	緣
Phú	quý	tâm	bất	duyên
唯	樂	筆	瓢	飲
Duy	lạc	đan	biều	ẩm

無	求	澡	鏡	銓
Vô	cầu	tảo	kính	thuyền
饑	食	西	山	稻
Cơ	thực	tây	son	đạo
渴	飲	本	源	泉
Khát	ẩm	bổn	nguyên	tuyền
寒	披	無	相	服
Hàn	phi	vô	tương	phục
熱	來	松	下	眠
Nhiệt	lai	tùng	hạ	miên
知	身	無	究	竟
Tri	thân	vô	cứu	cánh
任	運	了	殘	年
Nhậm	vận	liễu	tàn	niên.

Dịch :

*Người đời trọng thân bảo
Ta chẳng coi tự nhiên
Nghe tên tự biết đủ
Phú quý tâm chẳng duyên
Uống thì có bầu nước
Không cần tắm toàn thân
Đói có Tây Sơn Đạo
Ấm thực bản lai nguyên
Lúc lạnh chẳng chần ảm
Lúc nóng ngủ dưới tùng
Bất tri vô cứu cánh
Mặc kệ cả cuối niên.*

Bài Số 123 :

霧	重	日	難	出
Vụ	trọng	nhật	nan	xuất
雲	厚	月	朧	朧
Vân	hậu	nguyệt	lung	lung
有	心	求	覓	佛
Hữu	tâm	cầu	mịch	Phật
晝	夜	用	心	功
Trú	dạ	dụng	tâm	công
見	夢	言	將	實
Kiến	mộng	ngôn	tương	thực
聞	真	耳	卻	聾
Văn	chân	nhĩ	khước	lung
群	賊	當	路	坐
Quần	tặc	đương	lộ	toạ
道	理	若	為	通
Đạo	lý	nhược	vi	thông
見	性	若	玲	瓏
Kiến	tính	nhược	linh	lung
多	求	說	處	通
Đa	cầu	thuyết	xứ	thông
取	他	凡	聖	語
Thủ	tha	phàm	thánh	ngữ
到	頭	渾	是	空
Đáo	đầu	hồn	thị	không.

Dịch :

*Sương nặng trời khó xuất
Mây đầy thánng mông lung
Có tâm tìm kiếm Phật
Ngày đêm dụng tâm công
Thấy lời mộng tưởng thật
Bị điếc tai thật nghe
Bốn giặc đang học tọa
Đạo lý dường sáng lòa
Kiến tánh dường mông lung
Cầu nhiều, nhiều xír thông
Năm láy phàm thánh ngữ
Cuối cùng cũng là không.*

Bài Số 124 :

云	何	為	人	演
Vân	hà	vi	nhân	diễn
離	相	說	如	如
Ly	tướng	thuyết	như	như
心	鏡	俱	空	靜
Tâm	kính	câu	không	tĩnh
無	實	亦	無	虛
Vô	thực	diệc	vô	hư
心	通	常	嘿	用
Tâm	thông	thường	hắc	dụng
出	世	入	無	餘
Xuất	thế	nhập	vô	du
梵	釋	咸	恭	敬

Phạm	thích	hàm	cung	kính
菩	薩	亦	同	居
Bồ	tát	diệc	đồng	cư
語	是	凡	夫	語
Ngữ	thị	phàm	phu	ngữ
理	合	釋	迦	書
Lý	hợp	Thích	gia	thư
若	能	如	是	學
Nhược	năng	như	thị	học
不	枉	用	工	夫
Bất	uổng	dụng	công	phu .

Dịch :

*Vì sao vì người điên
Ly tướng nói vô vi
Tâm cảnh đều yên tĩnh
Không thật cũng không hư
Tâm thường thích ứng dụng
Xuất nhập thế vô dư
Phạm thích hoặc cung kính
Bồ đề cũng đồng cư
Lời là phàm phu ngữ
Lý hợp Thích gia thư
Nếu có thể như thế
Không uổng học công phu.*

Bài Số 125 :

寅 朝 飲 稀 粥

Dần	triều	âm	hy	chúc
飯	後	兩	束	薪
Phạn	hậu	lượng	thúc	tân
貨	得	二	升	米
Hoá	đắc	nhị	thăng	mễ
支	我	有	餘	身
Chi	ngã	hữu	du	thân
身	無	饑	火	逼
Thân	vô	cơ	hoả	bức
安	余	無	相	神
An	du	vô	tướng	thần
神	安	佛	土	淨
Thần	an	Phật	thổ	tịnh
內	外	絕	埃	塵
Nội	ngoại	tuyệt	ai	trần
無	間	說	般	若
Vô	gian	thuyết	bát	nhã
豁	達	啟	關	津
Khoát	đạt	khải	quan	tân
火	燒	家	計	盡
Hoả	thiêu	gia	kế	tận
全	成	無	事	人
Toàn	thành	vô	sự	nhân.

Dịch :

*Buổi sáng thì ăn cháo
Sau bữa hai bó rau*

Tiêu hóa hai thặng gạo
Duy trì thân hữu dư
Thân không bị đói ép
Tối an vô tướng thân
Thần an Phật thổ tĩnh
Trong ngoài không bụi trần
Vô gián nói Bát Nhã
Hiểu được luật nói ra
Hỏa thiêu gia kế tận
Toàn thành vô sự mà.

Bài Số 126 :

圓	鏡	朗	如	日
Viên	kính	lãng	như	nhật
湧	出	無	礙	智
Dũng	xuất	vô	ngại	trí
梵	語	波	羅	蜜
Phạn	ngữ	ba	la	mật
唐	言	無	量	義
Đường	ngôn	vô	lượng	nghĩa
說	者	說	無	相
Thuyết	giả	thuyết	vô	tướng
離	者	離	文	字
Ly	giả	ly	văn	tự
但	說	無	上	道
Đản	thuyết	vô	thượng	đạo
利	他	還	自	利

Lợi	tha	hoàn	tự	lợi
若	能	入	理	行
Nhuợc	năng	nhập	lý	hành
不	動	到	如	地
Bất	động	đáo	như	địa
緣	事	常	區	區
Duyên	sự	thường	khu	khu
不	如	展	腳	睡
Bất	như	triển	giác	thụy.

Dịch :

*Như trời sáng cảnh trí
Dừng xuất vô ngại trí
Phạn ngữ Ba La Mật
Lời đường lăm nghĩa ni
Người nói chuyện vô tướng
Ly chấp lìa văn tài
Nhưng nói đạo vô thượng
Lợi tha là tự may
Nếu hiểu được lý đó
Phải như mặt đất dày
Duyên sự thường cố chấp
Thẳng hai chân ngủ ngay.*

Bài Số 127 :

我	觀	三	界	有
Ngã	quán	tam	giới	hữu

有	人	披	草	舍
Hữu	nhân	phi	thảo	xá
蛇	鼠	同	穴	住
Xà	thử	đồng	huyệt	trụ
白	日	恆	如	夜
Bạch	nhật	hằng	như	dạ
鳩	鴿	為	親	情
Cưu	cáp	vi	than	tình
羅	刹	同	心	話
La	sát	đồng	tâm	thoại
五	狗	常	嗥	吠
Ngũ	cẩu	thường	tạo	phệ
思	之	令	人	怕
Tư	chi	linh	nhân	phạ
我	觀	總	是	幻
Ngã	quán	tổng	thị	huyễn
虛	空	名	亦	假
Hư	không	danh	diệc	giả
放	牛	喫	草	庵
Phóng	ngưu	khiết	thảo	am
三	身	同	一	化
Tam	thân	đồng	nhất	hoá.

Dịch :

*Tôi quán ba giới có
Có kẻ ở nhà gianh
Rắn chuột cùng một huyết*

Ngày trắng như đêm đen
Bò câu là thân hữu
La sát là đồng tâm
Ngũ khuyến thường hay sủa
Suy nghĩ làm hại tâm
Tôi quán đời là giả
Là hại đến cái tâm
Thả trâu cho ăn cỏ
Đồng hóa cả ba thân .

Bài Số 128 :

若	能	相	用	語
Nhược	năng	tương	dụng	ngữ
教	君	一	箇	訣
Giáo	quân	nhá	cá	quyết
捻	取	三	毒	箭
Niệm	thủ	tam	độc	tiễn
一	時	總	拗	折
Nhát	thời	tổng	ảo	triết
田	地	成	四	空
Điền	địa	thành	tứ	không
五	狗	牙	總	缺
Ngũ	câu	nha	tổng	khuyết
色	蘊	自	消	亡
Sắc	uẩn	tự	tiêu	vong
六	賊	俱	磨	滅
Lục	tặc	câu	ma	diệt

閻	羅	成	法	王
Diêm	la	thành	pháp	vương
羅	剎	成	菩	薩
La	sát	thành	bồ	tát
勿	論	已	一	身
Vật	luận	dĩ	nhất	thân
舉	國	一	時	悅
Cử	quốc	nhất	thời	duyệt.

Dịch :

*Nếu có thể dụng ngữ
Dạy ông một lời nguyên
Do nắm ba tên độc
Một thời do chấp nguồn
Điền địa do bốn không
Răng năm câu là khuyết
Sắc uẩn tự tiêu vong
Lục tặc đều ma diệt
Diêm La thành pháp vương
La sát thành Bồ tát
Chỉ luận một thân con
Cử quốc một thời thuyết.*

Bài Số 129 :

達	人	知	是	幻
Đạt	nhân	tri	thị	huyễn
縱	損	心	亦	如
Túng	tôn	tâm	diệc	như

諸	天	不	免	難
Chư	thiên	bất	miễn	nạn
況	復	此	閻	浮
Hùng	phục	thử	diêm	phù
須	尋	無	上	理
Tu	tâm	vô	thượng	lý
莫	更	苦	踟	躑
Mạc	cánh	khổ	trì	trù
衣	食	纒	方	足
Y	thực	tài	phương	túc
不	用	積	盈	餘
Bất	dụng	tích	doanh	du
少	欲	有	涅	槃
Thiểu	dục	hữu	niết	bàn
知	足	非	凡	夫
Tri	túc	phi	phàm	phu
當	來	無	地	獄
Đương	lai	vô	địa	ngục
現	在	出	三	塗
Hiện	tại	xuất	tam	đồ.

Dịch :

*Người ngạc nhiên là ảo
Tôn tâm là Chân như
Chư thiên chẳng mất mạng
Hương chì là diêm phù
Phải tìm vô thượng lý
Chẳng phải khổ liên liên*

*Y, thực đều đầy đủ
Chẳng tiêu của để dành
Ít dục cả Niết bàn
Tri túc là phi phạm
Đương lai không địa ngục
Hiện chẳng ba đồ bàn.*

Bài Số 130 :

外	若	絕	攀	緣
Ngoại	nhã	tuyệt	phan	duyên
歡	喜	常	現	前
Hoan	hỷ	thường	hiện	tiền
本	來	何	所	得
Bổn	lai	hà	sở	đắc
吉	祥	自	現	形
Cát	tường	tự	hiện	hình
空	生	稱	長	老
Không	sinh	xưng	trưởng	lão
燃	燈	常	照	明
Nhiên	đăng	thường	chiếu	minh
彌	勒	是	同	學
Di	lặc	thị	đồng	học
釋	迦	是	長	兄
Thích	Ca	thị	trưởng	huynh
神	通	次	第	坐
Thần	thông	thứ	đệ	toa

無	勞	問	姓	名
Vô	lao	vấn	tính	danh
名	相	有	差	別
Danh	tướng	hữu	sai	biệt
法	身	同	一	形
Pháp	thân	đồng	nhất	hình.

Dịch :

*Nếu nằm ngoài chư duyên
Hỷ hoan thường hiện tiền
Cổ lai ai được chứ
Tốt lành tự hiện hình
Thường sinh gọi trưởng lão
Nhiên đấng thường chiếu minh
Di Lặc là đồng học
Thích ca là trưởng huynh
Thần thông sau đả tọa
Vô danh gọi tánh danh
Có danh có sai biệt
Pháp thân có một hình.*

Bài Số 131 :

知	余	轉	般	若
Tri	du	chuyển	Bát	Nhã
見	余	轉	金	剛
Kiến	du	chuyển	Kim	Cương
合	掌	恭	敬	了
Hợp	chưởng	cung	kính	liễu

不	動	見	空	王
Bát	động	kiến	không	vuông
亦	勝	身	命	施
Diệc	thắng	thân	mệnh	thi
亦	勝	坐	天	堂
Diệc	thắng	toạ	thiên	đường
亦	勝	五	臺	供
Diệc	thắng	ngũ	đài	cúng
亦	勝	求	西	方
Diệc	thắng	cầu	Tây	Phương
於	住	而	無	住
Ô	trú	nhi	vô	trú
其	福	不	可	量
Kỳ	phước	bất	khả	lượng
有	為	如	夢	幻
Hữu	vi	như	mộng	ảo
無	相	契	真	常
Vô	tướng	khê	chân	thường.

Dịch :

*Biết tôi chuyển Bát Nhã
Thấy tôi chuyển Kim Cương
Cung kính chấp tay lạy
Bất động thấy không vương
Cũng thắng thân mạng thí
Thắng thân, toạ thiên đường
Cũng thắng ngũ đài cúng
Cũng thắng cầu Tây Phương*

*Nếu trú mà không trú
Phúc ấy không thể lường
Hữu vi như mộng ảo
Vô thường khế chân thường.*

Bài Số 132 :

無	有	報	龐	大
Vô	hữu	báo	bàng	đại
空	空	無	處	坐
Không	không	vô	xứ	toa
家	內	空	空	空
Gia	nội	không	không	không
空	空	無	有	貨
Không	không	vô	hữu	hoá
日	在	空	裡	行
Nhật	tại	không	lý	hành
日	沒	空	裡	臥
Nhật	một	không	lý	ngoạ
空	坐	空	吟	詩
Không	toa	không	ngâm	thi
詩	空	空	相	和
Thi	không	không	tương	hoà
莫	怪	純	用	空
Mạc	quái	thuần	dụng	không
空	是	諸	佛	座
Không	thị	chư	Phật	toa

世	人	不	別	寶
Thế	nhân	bất	biệt	bảo
空	即	是	實	貨
Không	tức	thì	thực	hoá
若	嫌	無	有	空
Nhược	hiềm	vô	hữu	không
自	是	諸	佛	過
Tự	thì	chư	Phật	quá.

Dịch :

*Không hữu báo uẩn đại
Không không vô xứ tọa
Trong nhà không không không
Không không vô hữu bối
Cứ đi khi trời mọc
Trời lạnh ngồi trong nhà
Không tọa không thì phú
Thì không không tương hòa
Chẳng phải thuận dụng công
Chủ Phật tọa là công
Người đời chẳng phân biệt
Báo bối cũng là không
Nếu chẳng có không hữu
Tội của chư Phật Không ?*

Bài Số 133 :

有	人	有	所	知
Hữu	nhân	hữu	sở	tri
有	事	有	是	非

Hữu	sự	hữu	thị	phi
聞	道	無	相	理
Văn	đạo	vô	tướng	lý
心	執	不	生	疑
Tâm	chấp	bất	sanh	nghi
五	歲	更	不	長
Ngũ	tuế	cánh	bất	trưởng
祇	作	阿	孩	兒
Kỳ	tác	a	hài	nhi
將	拳	口	裡	咬
Tương	quyền	khẩu	lý	giảo
百	年	不	肯	離
Bách	niên	bất	khả	ly
假	花	雖	端	正
Giả	hoa	tuy	đoan	chánh
究	竟	不	充	饑
Cứu	cánh	bất	sung	cơ
都	緣	癡	孩	子
Đô	duyên	si	hài	tử
不	識	是	權	宜
Bất	thức	thị	quyền	nghi
如	來	無	相	理
Như	Lai	vô	tướng	lý
有	作	盡	皆	非
Hữu	tác	tận	giai	phi.

Dịch :

Có người có sở tri
 Có sự có thị phi
 Không sự không tướng lý
 Không chấp không sinh nghi
 Năm tuổi chẳng khôn lớn
 Chỉ là đũa hài nhi
 Cho tay vào miệng cắn
 Trăm năm chẳng chia ly
 Hoa giả tuy đoan chính
 Kết quả ngửa đời dâu
 Đều duyên đũa si tử
 Chẳng biết quờn nghi dâu
 Như Lai thực vô tướng
 Có làm cũng không dâu.

Bài Số 134 :

合	瞋	不	須	瞋
Hợp	sân	bất	tu s	ân
合	喜	不	須	喜
Hợp	hỷ	bất	tu	hỷ
喜	即	姪	慾	生
Hỷ	tức	dâm	dục	sinh
瞋	即	毒	蛇	起
Sân	tức	độc	xà	khởi
毒	蛇	起	猛	火
Độc	xà	khởi	mãnh	hoả
姪	慾	成	貪	鬼
Dâm	dục	thành	tham	quỷ

猛	火	和	貪	鬼
Mãnh	hoả	hoà	tham	quỷ
癡	狼	佛	心	底
Si	lang	phật	tâm	đắc
妄	想	如	恆	沙
Vọng	tưởng	như	hằng	sa
煩	惱	無	遮	止
Phiền	não	vô	già	chỉ
無	明	黑	漆	漆
Vô	minh	hắc	tát	tát
渴	來	飲	鹹	水
Khát	lai	ẩm	hàm	thuỷ
終	日	緣	事	走
Chung	nhật	duyên	sự	tẩu
不	肯	入	空	
Bất	khảng	nhập	không.	

Dịch :

*Hợp sân chẳng tu sân
Hợp hỷ chẳng tu hỷ
Hỷ tức dâm dục sinh
Dâm tức độc sà khởi
Độc sà khởi lửa mạnh
Dâm dục thành quỷ tham
Lửa mạnh và âm quỷ
Để trong lòng si tâm
Vọng tưởng như hà sa
Phiền não vô độ chỉ
Vô minh đen mực mà*

Khát thì uống nước muối
Cả ngày duyên sự tà
Chẳng nhập vào không lý.

Bài Số 135 :

我	見	好	畜	生
Ngã	kiến	hảo	súc	sanh
知	是	嘍	羅	漢
Tri	thị	lâu	la	hán
枉	法	取	人	錢
Uổng	pháp	thủ	nhân	tiền
誇	道	能	計	算
Khoa	đạo	năng	kế	toán
得	即	渾	家	用
Đắc	tức	hồn	gia	dụng
受	苦	沒	人	伴
Thụ	khổ	một	nhân	bạn
有	力	任	他	騎
Hữu	lực	nhiệm	tha	ky
棒	鞭	脊	上	檣
Bông	tiên	tích	thượng	tuyên
觜	上	著	龍	頭
Chủy	thượng	trước	long	đầu
口	中	銜	鐵	片
Khẩu	trung	hàm	thiết	phiên
項	領	被	磨	穿

Hạng	linh	bị	ma	xuyên
鼻	孔	芒	繩	絆
Tự	khổng	mang	thằng	ban
自	種	還	自	收
Tự	chủng	hoàn	tự	thu
佛	也	不	能	斷
Phật	dã	bất	năng	đoạn.

Dịch :

*Tôi thấy hảo súc sanh
Biết là Lâu la hán
Uổng pháp lấy tiền ông
Khoe đạo nặng kế toán
Quân dụng và gia dụng
Khổ chẳng có bạn bè
Có sức mặc hãnh cười
Roi vọt quất lưng nè
Trên đầu một bó cỏ
Hàm thiếc vây quanh mồm
Đầu cổ ma sát quá
Lỡ mũi dây thừng môn
Gieo nhân thì hái quả
Phật cũng khó dứt cơn.*

Bài Số 136 :

慚	愧	一	軀	身
Tàm	quý	nhất	khu	thân
梵	號	波	羅	柰
Phạn	hào	ba	la	nại

被	賊	一	群	使
Bị	tặc	nhất	quần	sứ
尋	常	不	自	在
Tầm	thường	bất	tự	tại
亦	名	為	枯	井
Diệc	danh	vi	khô	tỉnh
亦	名	為	講	袋
Diệc	danh	vi	câu	đại
亦	名	朽	故	宅
Diệc	danh	hủ	cố	trạch
亦	名	幻	三	昧
Diệc	danh	huyễn	tam	muội
佛	罵	作	死	屍
Phật	mạ	tác	tử	thi
乘	屍	渡	大	海
Thừa	thi	độ	đại	hải
大	海	元	無	水
Đại	hải	nguyên	vô	thủy
死	屍	非	是	船
Tử	thi	phi	thị	thuyền
熟	看	世	上	事
Thục	khan	thế	thượng	sự
總	是	假	因	緣
Tổng	thị	giả	nhân	duyên

若	了	身	心	相
Nhược	liễu	thân	tâm	tướng
空	裡	任	橫	眠
Không	lý	nhiệm	hoành	miên
具	此	六	慚	愧
Cụ	thử	lục	tàm	quý
實	是	不	求	天
Thực	thị	bất	cầu	thiên.

Dịch :

*Hồ thẹn một tâm thân
Phạn kêu Ba la Nại
Bị bày giặc sai thân
Tâm thường chẳng tự tại
Cũng gọi là khô tỉnh
Cũng gọi tên là găng
Cũng gọi ó cổ trạch
Cùng gọi tam muội danh
Phật mắng là thây chết
Cười thây độ biển to
Thuyền lớn không có nước
Không thuyền bị biển to
Người đời coi chuyện thế
Nhân duyên giả đó mà
Thân và tâm chấp tướng
Ngủ trong lý vậy a
Đó là sáu con quý
Chẳng cầu trời đó mà.*

Bài Số 137 :

如	來	一	真	智
Như	lai	nhất	chân	trí
遍	滿	娑	婆	界
Biên	mãn	sa	bà	giới
慳	勲	說	方	便
Ân	cần	thuyết	phương	tiện
有	人	自	不	解
Hữu	nhân	tự	bất	giải
無	處	不	生	心
Vô	xứ	bất	sinh	tâm
有	處	多	貪	愛
Hữu	xứ	đa	tham	ái
心	王	作	黑	業
Tâm	vuông	tác	hắc	nghiệp
教	他	口	懺	悔
Giáo	tha	khẩu	sám	hối
口	懺	心	不	改
Khẩu	sám	tâm	bất	cải
心	口	相	違	背
Tâm	khẩu	tướng	vi	bối
不	服	無	心	藥
Bất	phục	vô	tâm	dược
病	根	終	不	差
Bệnh	căn	chung	bất	sai

著	相	求	菩	提
Trước	tướng	cầu	bồ	đề
不	免	還	他	債
Bất	miễn	hoàn	tha	trái.

Dịch :

*Như Lai nhất chân trí
Đầy khắp cõi Ta bà
Ân cần nói phương tiện
Có người không hiểu ra
Không chỗ không sanh tâm
Có chỗ có ái tâm
Tâm vương tạo ác nghiệp
Dạy hẳn sám lỗi lầm
Tâm sám lòng không dối
Tâm khẩu đối nghịch nhau
Chẳng bằng vô tâm ấy
Căn bệnh có sai đâu
Cầu Bồ đề chấp tướng
Nợ cũ có khỏi đâu ?*

Bài Số 138 :

無	貪	勝	布	施
Vô	tham	thắng	bố	thi
無	癡	勝	坐	禪
Vô	si	thắng	toạ	thiền
無	瞋	勝	持	戒
Vô	sân	thắng	trì	giới
無	念	勝	求	緣

Vô	niệm	thắng	cầu	duyên
盡	見	凡	夫	事
Tận	kiến	phàm	phu	sự
夜	來	安	樂	眠
Dạ	lai	an	lạc	miên
寒	時	向	火	坐
Hàn	thời	hướng	hoả	toa
火	本	實	無	煙
Hoả	bản	thực	vô	yên
不	忌	黑	闇	女
Bất	ky	hắc	ám	nữ
不	求	功	德	天
Bất	cầu	công	đức	thiên
任	運	生	方	便
Nhiệm	vận	sinh	phương	tiện
皆	同	般	若	船
Giai	đồng	bát	nhã	thuyền
若	能	如	是	學
Nhược	năng	như	thị	học
功	德	實	無	邊
Công	đức	thực	vô	biên.

Dịch :

*Vô tham thắng bố thí
Vô si thắng tọa thiền
Vô sân thắng giữ giới
Vô niệm thắng cầu duyên*

Đã thấy phàm phu sự
Đêm tối ngủ tung bưng
Lạnh thì hướng lửa tọa
Lửa không khói vui mừng
Chẳng kỳ hắc ám nữ
Chẳng cầu công đức thiên
Mặc kệ sinh phương tiện
Đều dùng Bát Nhã thuyền
Nếu như thế mà học
Công đức thật vô biên.

Bài Số 139 :

十	方	同	一	等
Thập	phương	đồng	nhất	đẳng
此	是	真	如	寺
Thử	thị	chân	như	tự
裡	有	無	量	壽
Lý	hữu	vô	lượng	thọ
本	來	無	名	字
Bổn	lai	vô	danh	tự
凡	夫	不	入	理
Phàm	phu	bất	nhập	lý
心	緣	世	上	事
Tâm	duyên	thế	thượng	sự
乞	錢	買	瓦	木
Khất	tiền	mãi	ngoã	mộc
蓋	他	虛	空	地
Cái	tha	hư	không	địa

卻	被	六	賊	驅
Khước	bị	lục	tặc	khu
背	卻	真	如	智
Bối	khước	chân	như	trí
終	日	受	艱	辛
Chung	nhật	thụ	gian	tân
亡	想	圖	名	利
Vong	tưởng	đồ	danh	lợi
如	此	學	道	人
Như	thử	học	đạo	nhân
累	劫	終	不	至
Luỹ	kiếp	chung	bất	chí .

Dịch :

*Mười phương cùng một hạng
Đó là chùa chân như
Không có vô lượng thọ
Bản lai không danh từ
Phàm phu không nhập lý
Người đời nhập nhân duyên
Xin tiền mua gạch ngói
Chỉ là hư không duyên
Bị sáu tặc xua đuổi
Chân như trí đối đầu
Cả ngày thọ tân khổ
Vọng tưởng danh lợi đâu
Cứ như thế học mãi
Vạn kiếp chẳng tới đâu.*

Bài Số 140 :

楞	伽	寶	山	高
Lăng	già	bảo	son	cao
四	面	無	行	路
Tứ	diện	vô	hành	lộ
惟	有	達	道	人
Duy	hữu	đạt	đạo	nhân
乘	空	到	彼	處
Thừa	không	đáo	bỉ	xứ
羅	漢	若	悟	空
La	hán	nhược	ngộ	không
擲	錫	騰	空	去
Trịch	tích	đăng	không	khứ
緣	覺	若	悟	空
Duyên	giác	nhược	ngộ	không
醒	見	三	生	事
Tỉnh	kiến	tam	sinh	sự
菩	薩	若	悟	空
Bồ	tát	nhược	ngộ	không
十	方	同	一	處
Thập	phương	đồng	nhất	xứ
諸	佛	若	悟	空
Chư	Phật	nhược	ngộ	không
妙	理	空	中	住
Diệu	lý	không	trung	trú

空	理	真	法	身
Không	lý	chân	pháp	thân
法	身	即	常	住
Pháp	thân	tức	thường	trú
佛	身	祇	這	是
Phật	thân	kỳ	giá	thị
迷	人	自	不	悟
Mê	nhân	tự	bất	ngộ
一	切	若	不	空
Nhất	thiết	nhược	bất	không
苦	厄	從	何	度
Khổ	ách	tùng	hà	độ.

Dịch :

*Bảo sơn cao Lãng già
Không người đi bốn mặt
Người đạt đạo ấy mà
Cưỡi không lúc ấy đạt
La hán nếu ngộ không
Tích trượng thẳng hư không
Hư không là duyên giác
Thấy ba sự khi thông
Bồ tát đều ngộ không
Mười phương đồng một không
Chư Phật nếu không ngộ
Diệu lý trú trong không
Chân lý chân pháp thân
Pháp thân là thường trú
Chính là Phật pháp thân
Người mê thì không ngộ*

Tất cả nếu không không
Khổ ách từ đâu độ.

Bài Số 141 :

大	海	闊	三	千
Đại	hải	khoát	tam	thiên
巨	深	五	六	萬
Cự	thâm	ngũ	lục	vạn
余	特	七	尺	軀
Dư	đặc	thất	xích	khu
入	裡	飲	一	頓
Nhập	lý	ẩm	nhất	đôn
當	時	枯	竭	盡
Đương	thời	khô	kiệt	tận
龍	王	自	出	現
Long	vương	tự	xuất	hiện
大	閱	經	藏	門
Đại	duyệt	kinh	tạng	môn
請	為	說	一	遍
Thỉnh	vi	thuyết	nhất	biến
依	如	說	無	法
Y	như	thuyết	vô	pháp
龍	王	悟	知	見
Long	vương	ngộ	tri	kiến
賣	君	髻	中	珠

Mại	quân	kế	trung	châu
隱	在	如	來	殿
Ẩn	tại	Như	lai	điện
戴	將	軍	陣	頭
Đái	tướng	quân	trận	đầu
賊	降	不	敢	戰
Tặc	hang	bất	cảm	chiến
世	上	有	仁	人
Thế	thượng	hữu	nhân	nhân
得	永	離	貧	賤
Đắc	vĩnh	ly	bần	tiện
不	貪	有	為	身
Bất	tham	hữu	vi	thân
當	見	如	來	面
Đương	kiến	như	lai	diện.

Dịch :

*Đại hải rộng ba ngàn
Nó sâu ba mươi ngàn
Tôi thân cao bảy thước
Vào đó cứ uống tràn
Bao khát đều hết cả
Long vương hiện hình ra
Duyệt đọc các kinh tạng
Không người cũng không ta
Làm gì có sơ thân
Khuyên ông chớ ngời mãi
Chẳng bằng cứ cầu chân
Tánh Kim cương Bát nhã
Một hạt bụi cũng không*

Tôi nghe lời tin nhận
Đều là giả đó ông.

Bài Số 142 :

富	兒	空	手	行
Phú	nhi	không	thủ	hành
貧	兒	把	他	物
Bần	nhi	bả	tha	vật
被	物	牽	入	塵
Bị	vật	khiên	nhập	triền
買	賣	不	得	出
Mãi	mai	bất	đắc	xuất
覺	暮	便	歸	舍
Giác	mộ	tiện	quy	xá
黃	昏	黑	漆	漆
Hoàng	hôn	hắc	tát	tát
所	求	不	稱	意
Sở	câu	bất	xưng	ý
合	家	總	啾	唧
Hợp	gia	tổng	thư	tức
自	無	般	若	性
Tự	vô	Bát	Nhã	tánh
又	乏	波	羅	蜜
Hựu	phạp	Ba	La	Mật
把	繩	入	草	裏

Bả	thằng	nhập	thảo	lý
自	繫	百	年	畢
Tự	hệ	bách	niên	tất
實	是	可	憐	許
Thật	thị	khả	lân	hứa
冥	冥	不	見	日
Minh	minh	bất	kiến	nhật
富	兒	雖	空	手
Phú	nhi	tuy	không	thủ
家	中	甚	富	益
Gia	trung	thậm	phú	ích
自	有	無	盡	藏
Tự	hữu	vô	tận	tạng
不	假	外	緣	物
Bất	giả	ngoại	duyên	vật
周	流	用	不	窮
Chu	lưu	dụng	bất	cùng
要	者	從	裏	出
Yêu	giả	tòng	lý	xuất.

Dịch :

Người giàu tay không nắm
 Người nghèo cầm vật gì
 Bị vật lôi vào chợ
 Mua bán chẳng đường ra
 Về nhà ngay khi tối
 Buổi chiều như mực đen
 Ước mong chẳng vờ ý
 Khổ sở cả nhà than

Vì không tánh Bát Nhã
 Ba La Mật cho nên
 Dem dây vào đám cỏ
 Bị trói cả trăm năm
 Thật là đáng thương đày
 Tôi om nào thấy ngày
 Người giàu tay không nắm
 Trong nhà vật chất đầy
 Có kho báu vô tận
 Chẳng cần vật ở ngoài
 Dùng hoài cũng chẳng hết
 Lúc muốn lấy ra thôi.

Bài Số 143 :

出	家	捨	煩	惱
Xuất	gia	xả	phiền	não
煩	惱	還	同	住
Phiền	não	hoàn	đồng	trú
癡	心	覓	福	田
Si	tâm	mịch	phước	điền
駭	意	承	救	度
Ngãi	ý	thừa	cứu	độ
十	二	因	緣	管
Thập	nhị	nhân	duyên	quản
無	繇	免	來	去
Vô	diêu	miễn	lai	khứ
依	智	不	依	識
Y	trí	bất	y	thức

依	義	不	依	語
Y	ngĩa	bất	y	ngữ
佛	心	一	子	地
Phật	tâm	nhất	tử	địa
蠢	動	皆	男	女
Xuẩn	động	giai	nam	nữ
平	等	如	虛	空
Bình	đẳng	như	hư	không
善	惡	俱	無	取
Thiện	ác	câu	vô	thủ
既	不	造	天	堂
Ký	bất	tạo	thiên	đường
誰	受	三	塗	苦
Thùy	thụ	tam	đồ	khổ
有	法	盡	無	餘
Hữu	pháp	tận	vô	du
乘	空	能	自	度
Thừa	không	năng	tự	độ
神	作	如	來	身
Thần	tác	Như	lai	thân
智	作	如	來	庫
Trí	tác	Như	lai	khố
涌	出	波	羅	蜜
Dũng	xuất	Ba	la	mật
流	通	正	道	路

Lưu	thông	chánh	đạo	lộ
渾	身	總	是	佛
Hồn	thân	tổng	thị	Phật
迷	人	自	不	悟
Mê	nhân	tự	bất	ngộ.

Dịch :

*Xuất gia bỏ phiền não
Phiền não lại ở cùng
Si tâm tìm ruộng phước
Ngu ý cứu hộ chung
Mười hai nhân duyên chẳng kể
Chẳng lý do đến đi
Theo trí chẳng theo thức
Theo nghĩa theo lời chi
Phật tâm cùng một đất
Xuân động đều gái trai
N hư không bình đẳng
Thiện ác đều sánh vai
Chẳng tạo thiên đường u ?
Ai chịu ba đường khổ
Có pháp là vô dư
Cười không năng tự độ
Thân làm thân Như Lai
Trí làm Như Lai trí
Ba La Mật giải bày
Lưu thông chính đạo lộ
Là Phật toàn thân này
Người mê không có ngộ.*

Bài Số 144 :

八 十 隨 形 好

Bát	thập	tuỳ	hình	hảo
相	有	三	十	二
Tướng	hữu	tam	thập	nhị
四	諦	及	三	乘
Tứ	đế	cập	tam	thừa
同	一	無	生	智
Đồng	nhất	vô	sinh	trí
名	為	一	合	相
Danh	vi	nhất	hợp	tướng
非	是	人	同	類
Phi	thị	nhân	đồng	loại
凡	夫	共	佛	同
Phàm	phu	cộng	Phật	đồng
一	體	無	有	異
Nhất	thể	vô	hữu	dị
若	論	心	與	境
Nhược	luận	tâm	dữ	cảnh
懸	隔	不	相	似
Huyền	cách	bất	tướng	tự
凡	夫	惟	妄	想
Phàm	phu	duy	vọng	tưởng
攀	緣	遍	天	地
Phan	duyên	biến	thiên	địa
常	懷	三	毒	心
Thường	hoài	tam	độc	Tâm

損	他	將	自	利
Tôn	tha	tướng	tự	lợi
佛	心	常	慈	悲
Phật	tâm	thường	từ	bi
善	惡	無	有	二
Thiện	ác	Vô	hữu	nhị
蠢	動	諸	眾	生
Xuẩn	động	Chư	chúng	sinh
心	同	一	子	地
Tâm	đồng	nhất	tử	địa
六	識	空	無	生
Lục	thức	không	vô	sinh
六	塵	將	布	施
Lục	trần	tướng	bố	thi
意	根	成	妙	覺
Ý	căn	thành	diệu	giác
七	識	平	等	智
Thất	thức	bình	đẳng	trí.

Dịch :

*Tám mươi tùy hình tốt
Có tướng là ba hai
Tam thừa và tứ đế
Đồng nhất chẳng có hai
Danh là nhất hợp tướng
Chẳng là người đồng loài
Phàm phu cũng là Phật*

Một thể chẳng khác loài
Nếu luận tâm và cảnh
Xa cách chẳng tương đồng
Phàm phu có vọng tưởng
Không địa ngục, thiên đường
Thường tiếc ba loài độc
Lợi người tự lợi mình
Từ bi là tâm Phật
Không thiện ác tự sinh
Chúng sinh đều xuẩn động
Cùng một cõi đất trời
Sáu thức, không trì độn
Sáu trần bố thí ngay
Ý căn là diệu giác
Bình đẳng bảy thức đây.

Bài Số 145 :

一	年	復	一	年
Nhất	niên	phục	nhất	niên
務	在	且	遷	延
Vụ	tại	thả	thiên	duyên
皮	皺	緣	肉	減
Bì	trúu	duyên	nhục	giảm
髮	白	髓	枯	乾
Phát	bạch	tuỷ	khô	càn
毛	孔	通	風	過
Mao	khổng	thông	phong	quá
骨	消	椽	椳	寬

Cốt	tiêu	duyên	sửa	khoan
水	微	不	耐	熱
Thuỷ	vi	bất	nại	nhiệt
火	少	不	耐	寒
Hoả	thiếu	bất	nại	hàn
幻	身	如	聚	沫
Huyễn	thân	như	tụ	mạt
四	大	亦	非	堅
Tứ	đại	diệc	phi	kiên
更	被	癡	狼	使
Cánh	bị	si	lang	sử
無	明	曉	夜	煎
Vô	minh	hiểu	dạ	tiễn
惟	知	念	水	草
Duy	tri	niệm	thuỷ	thảo
心	神	被	物	纏
Tâm	thần	bị	vật	triền
云	何	不	懺	悔
Vân	hà	bất	sám	hối
便	道	捨	財	錢
Tiện	đạo	xả	tài	tiền
外	頭	遮	曲	語
Ngoại	đầu	già	khúc	ngữ
望	得	免	前	愆
Vọng	đắc	miễn	tiền	khiên
地	獄	應	無	事

Địa	ngục	ung	vô	sự
準	擬	得	生	天
Chuẩn	ngũ	đắc	sinh	thiên
世	間	有	這	屬
Thế	gian	hữu	giá	thuộc
冥	道	不	如	然
Minh	đạo	bất	như	nhiên
除	非	不	作	業
Trừ	phi	bất	tác	ngiệp
當	拔	罪	根	源
Đương	bạt	tội	căn	nguyên
根	空	塵	不	實
Căn	không	trần	bất	thực
內	外	絕	因	緣
Nội	ngoại	tuyệt	nhân	duyên
積	罪	如	山	岳
Tích	tội	như	son	nhạc
慧	火	一	時	燃
Tuệ	hoả	nhất	thời	nhiên
須	臾	變	灰	燼
Tu	du	biến	hôi	tẫn
永	劫	更	無	煙
Vĩnh	kiếp	cánh	vô	yên.

Dịch :

*Một năm lại một năm
Tại việc cứ dùng dằng*

Da nhăn rồi thịt giảm
Tóc bạc cứ khô cần
Lỗ chân lòng thông gió
Xương tiêu và nưong khoan
Thủy nhỏ chẳng ngại nhiệt
Lửa thiêu chẳng ngại hàn
Thân ảo như bọt tu
Tứ đại cũng chẳng bền
Lại bị sói si khiến
Như vô minh nấu đêm
Tuy tứ niệm nước cỏ
Tâm thần bị vật lôi
Sao nói chẳng sám hối
Lại nói bỏ tiền tài
Ngoài ngàn lời khuất khúc
Tội trước được thoát rồi
Địa ngục sẽ vô sự
Đủ để sanh cõi trời
Thế gian có loại đó
Người biết là tự nhiên
Trừ phi không tạo nghiệp
Thì không có căn nguyên.
Căn trần đã chẳng thực
Trong ngoài tuyệt nhân duyên
Tội chất cao như núi
Tuệ hỏa đốt cháy liền
Tu du biến than đốt
Không khói nhiều kiếp liền.

Bài Số 146 :

俄	成	貝	多	樹
Nga	thành	bồi	đa	thụ .
臨	行	途	路	難

Lâm	hành	đò	lộ	nan
無	船	可	相	渡
Vô	thuyền	khả	tương	độ
業	老	見	閻	公
Nghiệp	lão	kiến	diêm	công
沒	你	分	疏	處
Một	nễ	phân	sơ	xứ
若	見	優	曇	花
Nhược	kiến	ưu	đàm	hoa
處	處	無	疑	慮
Xứ	xứ	vô	nghi	lự
世	上	蠢	蠢	者
Thế	thượng	xuẩn	xuẩn	giả
相	見	只	論	錢
Tương	kiến	chỉ	luận	tiền
張	三	五	百	貫
Trương	tam	ngũ	bách	quán
李	四	有	幾	千
Tý	tứ	hữu	kỷ	thiên
趙	大	折	卻	本
Triệu	đại	triết	khước	bản
王	六	大	鈍	遭
Vương	lục	đại	truân	chiên
口	常	談	三	業
Khẩu	thường	đàm	tam	ngiệp
心	中	欲	火	然

Tâm	trung	dục	hoả	nhiên
癡	狼	咬	肚	熱
Si	lang	giảo	đồ	nhịệt
貪	鬼	撮	頭	牽
Tham	quỷ	toát	đầu	khiên
有	腳	復	有	足
Hữu	giác	phục	hữu	túc
開	眼	常	睡	眠
Khai	nhãn	thường	thụy	miên
羅	剎	同	心	腹
La	sát	đồng	tâm	phúc
何	日	見	青	天
Hà	nhật	kiến	thanh	thiên
青	天	不	可	見
Thanh	thiên	bất	khả	kiến
地	獄	結	因	緣
Địa	ngục	kết	nhân	duyên
故	宅	守	真	妻
Cố	trạch	thủ	chân	thê
不	好	求	外	色
Bất	hảo	cầu	ngoại	sắc
真	妻	生	男	女
Chân	thê	sinh	nam	nữ
長	大	同	榮	辱
Trưởng	đại	đồng	vinh	nhục
外	色	有	男	女

Ngoại	sắc	hữu	nam	nữ
長	成	愛	作	賊
Trưởng	thành	ái	tác	tặc
有	妻	累	我	來
Hữu	thê	lụy	ngã	lai
牽	我	入	牢	獄
Khiên	ngã	nhập	lao	ngục
我	亦	早	識	渠
Ngã	diệc	tảo	thức	cừ
誘	引	入	吾	室
Dụ	dẫn	nhập	ngô	thất
內	外	總	團	圓
Nội	ngoại	tổng	đoàn	viên
同	餐	一	鉢	食
Đồng	san	nhất	bát	tự
食	飽	斷	虛	妄
Tự	bão	đoạn	hư	vong
無	相	即	無	福
Vô	tướng	tức	vô	phước
若	論	真	寂	理
Nhược	luận	chân	tịch	lý
同	歸	無	所	得
Đồng	quy	vô	sở	đắc
昔	日	在	有	時
Tích	nhật	tại	hữu	thời
常	被	有	人	欺

Thường	bị	hữu	nhân	khi
—	相	生	分	別
Nhất	tương	sinh	phân	biệt
見	聞	多	是	非
Kiến	văn	đa	thị	phi
已	後	入	無	時
Dĩ	hậu	nhập	vô	thời
又	被	無	人	欺
Hựu	bị	vô	nhân	khi
—	向	看	心	坐
Nhất	hướng	khán	tâm	tọa
冥	冥	無	所	知
Minh	minh	vô	sở	tri
有	無	俱	是	執
Hữu	vô	câu	thị	chấp
何	處	是	無	為
Hà	xứ	thị	vô	vi
有	無	同	—	體
Hữu	vô	đồng	nhất	thể
諸	相	盡	皆	離
Chư	tương	tận	giai	ly
心	同	虛	空	故
Tâm	đồng	hư	không	cố
虛	空	是	我	師
Hư	không	thị	ngã	su
若	論	無	相	理

Nhược	luận	vô	tương	lý
惟	我	父	王	知
Duy	ngã	phụ	vuông	tri
老	來	無	氣	力
Lão	lai	vô	khí	lực
房	舍	不	能	修
Phòng	xá	bất	năng	tu
基	頹	柱	根	朽
Cơ	đồi	trụ	căn	hủ
椽	椳	脫	差	抽
Duyên	sửa	thoát	sai	trừu
泥	塗	零	落	盡
Nê	đồ	linh	lạc	tận
四	壁	空	颯	颯
Tứ	bích	không	du	du
舉	頭	看	梁	柱
Cử	đầu	khan	lương	trụ
星	星	見	白	頭
Tinh	tinh	kiến	bạch	đầu
慧	雲	降	法	雨
Tuệ	vân	hàng	pháp	vũ
智	水	沃	心	流
Trí	thuỷ	ốc	tâm	lưu
家	中	空	豁	豁
Gia	trung	không	khoát	khoát
屋	倒	亦	何	憂

Óc	đảo	diệp	hà	ưu
山	莊	草	庵	破
Son	trang	thảo	am	phá
余	歸	大	宅	游
Dư	quy	đại	trạch	du
生	生	不	揀	處
Sanh	sanh	bất	giản	xứ
隨	類	說	無	求
Tuỳ	loại	thuyết	vô	cầu
人	有	五	般	花
Nhân	hữu	ngũ	ban	hoa
花	蘭(一 作爛)	變	成	香
Hoa	lan (nhất tác lan)	biến	thành	huơng
氫	氫	滿	故	宅
Nhân	huân	mãn	cố	trạch
供	養	本	爺	娘
Cung	duỡng	bổn	gia	nuơng
有	人	見	不	識
Hữu	nhân	kiến	bất	thức
報	道	十	月	桑
Báo	đạo	thập	nguyệt	tang
外	塵	一	念	愛
Ngoại	trần	nhất	niệm	ái
合	成	五	色	囊

Hợp	thành	ngũ	sắc	nang
囊	中	起	三	柱
Nang	trung	khởi	tam	trụ
柱	上	有	千	梁
Trụ	thượng	hữu	thiên	lương
梁	邊	成	地	獄
Lương	biên	thành	địa	ngục
地	獄	作	天	堂
Địa	ngục	tác	thiên	đường
緣	箇	一	群	賊
Duyên	cá	nhất	quần	tặc
自	作	自	消	亡
Tự	tác	tự	tiêu	vong
縱	令	存	草	命
Túng	lệnh	tồn	thảo	mệnh
何	時	還	故	鄉
Hà	thời	hoàn	cố	hương
文	字	說	定	慧
Văn	tự	thuyết	định	tuệ
定	慧	是	爺	娘
Định	tuệ	thị	gia	nuơng
何	不	依	理	智
Hà	bất	y	lý	trí
逐	色	在	他	鄉
Trục	sắc	tại	tha	huơng
早	須	歸	大	宅

Tảo	tu	quy	đại	trạch
孝	順	見	爺	娘
Hiếu	thuận	kiến	gia	nuong
爺	娘	聞	子	來
Gia	nuong	văn	tử	lai
端	坐	見	哈	哈
Đoan	toạ	kiến	khai	khai
我	所	有	寶	藏
Ngã	sở	hữu	bảo	tạng
分	付	鑰	匙	開
Phân	phó	dược	chủy	khai
非	論	窮	子	富
Phi	luận	cùng	tử	phú
舉	國	免	三	災
Cử	quốc	miễn	tam	tai
如	意	用	無	盡
Như	ý	dụng	vô	tận
更	不	受	胞	胎
Cánh	bất	thụ	bào	thai
道	遙	無	障	礙
Tiêu	dao	vô	chương	ngại
終	日	見	如	來
Chung	nhật	kiến	Như	Lai
如	來	愍	諸	子
Như	Lai	mẫn	chư	tử
平	等	無	高	下

Bình	đẳng	vô	cao	hạ
諸	子	自	愚	癡
Chư	tử	tự	ngu	si
所	以	難	教	化
Sở	dĩ	nan	giáo	hoá
直	心	是	道	場
Trực	tâm	thị	đạo	tràng
子	心	轉	姦	詐
Tử	tâm	chuyển	gian	trá
遣	子	淨	三	業
Khiển	tử	tịnh	tam	ngiệp
轉	愛	論	俗	話
Chuyển	ái	luận	tục	thoại
遣	子	內	脩	真
Khiển	tử	nội	tu	chân
向	外	轉	尋	假
Hướng	ngoại	chuyển	tầm	giả
遣	子	學	無	相
Khiển	tử	học	vô	tướng
捻	他	有	相	把
Niệm	tha	hữu	tướng	bả
無	諍	最	第	一
Vô	tranh	tôi	đệ	nhất
論	義	成	相	罵
Luận	nghĩa	thành	tướng	mạ.

Dịch :

Nga thành có nhiều thụ
Đi đường khó lắm thay
Không thuyền có thể độ
Nghệp cũ kiếm Diêm đây
Không phân biết, chẳng biết
Nếu thấy hoa Ưu đàm
Các nơi chẳng ngàn ngại
Kẻ ngu xuẩn chẳng bàn
Chỉ kể tiền khi gặp
Trương Tam trả năm trăm
Vài ngàn là Lý Tứ
Triệu Đại chẳng trừ nguồn
Vương Lục rất chậm chạp
Ba nghiệp miệng thường đàm
Trong tâm nếu lửa đốt
Sói si ngậm lửa gầm
Quý tham có hướng dẫn
Có bụng chân căng chân
Mở mắt thường là ngủ
La Sát cùng một tâm
Ngày nào mặt trời thấy
Trời xanh thấy đâu nào
Kết nhân duyên địa ngục
Vợ chính nhà cũ vào
Chẳng cầu các ngoại sắc
Vợ chính sinh gái trai
Lớn lên có vinh nhục
Ngoại sắc có gái trai
Thành trưởng thích làm giặc
Có vợ lụy thân tôi
Dẫn tôi vào lao ngục
Tôi đã biết nó rồi
Dẫn tôi vào nội thất
Nội, ngoại đều đoàn viên

Ăn thì cùng một bát
No rồi, đều hư vong
Vô tướng thì vô phúc
Nếu luận chân lý rồi
Đồng quy cũng chẳng được
Ngày xưa lúc có thời
Thường bị người khinh khi
Một tướng sinh phân biệt
Kiến văn nhiều thị phi
Về sau vào không biết
Chẳng bị người khinh khi
Chỉ nhìn tâm mà tọa
Rõ ràng chẳng biết gì
Có, không đều không chấp
Chỗ nào là vô vi
Có không cùng một thể
Các tướng đều chia ly
Đều là hư không đó
Hư không là thầy tôi
Nếu luận về vô tướng
Chỉ phụ vương biết thôi
Già cả không có sức
Phòng xá không thể sửa
Kèo chính gốc bị ô
Kèo cột đều sai lạc
Vừa gạch rơi đây nhà
Bốn phía gió lộng thổi
Ngáng đầu nhìn cột nhà
Trăng, sao soi lấp lánh
Mưa pháp mưa tuệ sa
Trí nước tưới cho nó
Trong nhà không mở ra
Phòng đổ cũng chẳng sợ
Am có bệ đổ à?
Tôi về căn nhà lớn

Sinh động chẳng chọn nơi
Nói vô câu tùy loại
Người có năm loại thôi
Hoa lan mùi đã có
Mờ mịt khắp cả nhà
Cúng dường cha và mẹ
Có người thấy đó mà
Báo đạo mười hai tháng
Ngoại trần một niệm thương
Hợp thành túi năm sắc
Trong túi thành ba thương
Trên thương có ngàn lương (rường cột)
Bên lương là địa ngục
Địa ngục tạo thiên đường
Cơ duyên một bầy giặc
Tự tạo tự diệt vong
Theo nay tìm mạng cỏ
Ngày nào về cố hương
Văn tự nói định tuệ
Định tuệ là mẹ cha
Sao chẳng theo lý trí
Theo sắc về quê nhà
Theo về căn nhà bụi
Hiếu thuận với mẹ cha
Mẹ cha thấy con tới
Ngồi ngay cười ha ha
Ta có một bảo tạng
Phân chìa khóa mở ra
Chẳng luận cùng tứ phú
Cử quốc miễn tam tai
Như ý dùng vô tận
Chẳng bị thọ bào thai
Tiêu dao không chướng ngại
Cả ngày thấy Như Lai
Như Lai thương chư tử

Bằng nhau nếu so bày
 Chư tử đều già cả
 Cho nên khó dạy đây
 Trực tâm đạo trường đó
 Gian trá chuyển tâm này
 Quý tử tĩnh ba nghiệp
 Chuyển ái thành ca đây
 Chân tu, người quý tử
 Chuyển giả ngoài thành ra
 Quý tử học vô tướng
 Có niệm có tranh la
 Vô tranh là đệ nhất
 Mắng nhau vô nghĩa à.

Bài Số 147 :

十	二	部	經	兼	戒	律
Thập	nhị	bộ	kinh	kiêm	giới	luật
執	相	依	文	常	受	持
Chấp	tướng	y	văn	thường	thụ	trì
生	生	獲	得	有	為	果
Sanh	sanh	hoạch	đắc	hữu	vi	quả
隨	在	三	界	無	出	期
Tuỳ	tại	tam	giới	vô	xuất	kỳ
若	能	離	相	直	入	理
Nhược	năng	ly	tướng	trực	nhập	lý
理	中	無	念	亦	無	思
Lý	trung	vô	niệm	diệc	vô	tu.

Dịch :

Mười hai bộ kinh kiêm giới luật
 Chấp tướng y văn thường thọ trì
 Sinh động một quả hữu vi quá
 Xem trong ba giới chẳng xuất kỳ
 Nếu ly được tướng vào chân lý
 Trong lý vô niệm cũng vô tư.

Bài Số 148 :

一	切	有	求	枉	用	功
Nhất	thiết	hữu	cầu	uổng	dụng	công
想	念	真	成	著	色	空
Tưởng	niệm	chân	thành	trước	sắc	không
差	之	毫	釐	失	千	里
Sai	chi	hào	ly	thất	thiên	lý
有	生	劫	劫	道	難	通
Hữu	sinh	kiếp	kiếp	đạo	nan	thông
癡	心	望	出	三	界	外
Si	tâm	vọng	xuất	tam	giới	ngoại
不	知	元	在	鐵	圍	中
Bất	tri	nguyên	tại	thiết	vi	trung.

Dịch :

Tất cả nếu cầu lường uổng công
 Tưởng niệm chân thành chấp sắc, không
 Sai một sợi lông, xa vạn dặm
 Có sinh kiếp, kiếp đạo khó thông
 Tâm si mà đòi ra ba giới

Chẳng biết ở trong thiết vi tròng.

Bài Số 149 :

莫	求	佛	兮	莫	求	人
Mạc	cầu	Phật	hê	mạc	cầu	nhân
但	自	心	裡	莫	貪	瞋
Đản	tự	tâm	lý	mạc	tham	sân
貪	瞋	癡	病	前	頓	盡
Tham	sân	si	bệnh	tiền	đón	tận
便	是	如	來	的	的	親
Tiên	thì	Như	Lai	đích	đích	thân
內	無	垢	兮	外	無	塵
Nội	vô	cấu	hê	ngoại	vô	trần
中	間	豁	達	無	關	津
Trung	gian	khoát	đạt	vô	quan	tân
神	無	障	礙	居	三	界
Thần	vô	chương	ngại	cur	tam	giới
恰	似	琉	璃	處	日	輪
Kháp	tự	lưu	ly	xứ	nhật	luân.

Dịch :

*Chẳng cầu Phật hê chẳng cầu nhân
 Nhưng tự tâm mình trắng cái sân
 Tham sân si đều chặt đứt hết
 Thì là Như Lai thân rất thân
 Ngoại vô trần hê trong vô cấu
 Trong tâm khoáng đạt không bến tân*

*Thần không chướng ngại, ở ba giới
Giống như lưu ly không nhật luân.*

Bài Số 150 :

心	王	若	解	依	真	智
Tâm	vuông	nhược	giải	y	chân	trí
一	切	有	無	俱	遣	棄
Nhất	thiết	hữu	vô	câu	khiển	khí
身	隨	世	流	心	不	流
Thân	tuỳ	thế	lưu	tâm	bất	lưu
夜	來	眼	睡	心	不	睡
Đạ	lai	nhãn	thuy	tâm	bất	thuy
天	堂	地	獄	總	無	情
Thiên	đường	địa	ngục	tổng	vô	tình
任	運	幽	玄	到	此	地
Nhiệm	vận	u	huyền	đáo	thử	địa.

Dịch :

*Tâm vương nếu biết theo chân trí
Tất cả hữu không đều vát đi
Thân theo người đời, tâm chẳng có
Mắt ngủ mà lòng có ngủ chi
Thiên đường, địa ngục, vô tình đó
Mặc kệ u huyền đến chỗ ni.*

Bài Số 151 :

報 汝 世 人 莫 癡 憨

Báo	nhữ	thế	nhân	mạc	si	hàm
暫	時	權	住	此	草	庵
Tạm	thời	quyền	trú	thử	thảo	am
無	想	衣	食	飽	暖	後
Vô	tưởng	ý	tự	bão	noãn	hậu
世	間	有	物	不	須	貪
Thế	gian	hữu	vật	bất	tu	tham
此	身	幻	化	如	燈	燄
Thử	thân	huyễn	hoá	như	đăng	diệm
須	臾	不	覺	即	頭	南
Tu	du	bất	giác	tức	đầu	Nam.

Dịch :

*Báo ông người đời chẳng si ngốc
 Tạm thời quyền trú ở thảo am
 Chẳng nghĩ y thực sau no ấm
 Thế gian có vật chả nên tham
 Thân này ảo hóa như ngọn lửa
 Chốc lát bất giác đầu về Nam.*

Bài Số 152 :

貝	多	葉	裡	優	曇	華
Bối	đa	diệp	lý	ưu	đàm	hoa
萬	象	皆	如	同	一	家
Vạn	tượng	giai	như	đồng	nhất	gia
歡	喜	摘	華	不	見	果
Hoan	hỷ	trích	hoa	bất	kiến	quả

吉	祥	採	果	不	觀	華
Cát	tường	thải	quả	bất	quan	hoa
緣	之	本	來	元	不	識
Duyên	chi	bổn	lai	nguyên	bất	thức
法	王	呵	之	如	稻	麻
Pháp	vuông	kha	chi	như	đạo	ma.

Dịch :

*Cây hoa Ưu đàm nhiều lá lấm
 Vạn tượng dường như cùng một nhà
 Hoan hỷ hái hoa, không thấy quả
 Cát tường hái quả, chẳng thấy hoa
 Vốn tự bản lai không biết đó
 Như khi Pháp vương hét đạo mà.*

Bài Số 153 :

無	思	無	念	是	真	空
Vô	tư	vô	niệm	thị	chân	không
妙	德	法	身	自	見	中
Diệu	đức	pháp	thân	tự	kiến	trung
應	機	接	物	契	真	智
Ứng	cơ	tiếp	vật	khế	chân	trí
十	方	世	界	總	流	通
Thập	phương	thế	giới	tổng	lưu	thông
通	達	無	我	無	人	法
Thông	đạt	vô	ngã	vô	nhân	pháp
人	法	不	見	有	行	蹤
Nhân	pháp	bất	kiến	hữu	hành	tung

神	識	自	然	無	罣	礙
Thần	thức	tự	nhiên	vô	quái	ngại
廓	周	沙	界	等	虛	空
Khoách	chu	sa	giới	đẳng	hư	không
不	假	坐	禪	持	戒	律
Bất	giả	toạ	thiền	trì	giới	luật
超	然	解	脫	豈	勞	功
Siêu	nhiên	giải	thoát	khởi	lao	công.

Dịch :

*Vô tư vô niệm là chân không
 Diệu đức, pháp thân, tự thấy trong
 Ứng cơ tiếp vật là chân trí
 Mười phương thế giới cùng lưu thông
 Đạt thông vô ngã, vô nhân pháp
 Nhân pháp không thấy có hành tung
 Thần thức tự nhiên vô quái ngại
 Quách nhiên sa giới bằng hư không
 Bất giả toạ thiền, trì giới luật
 Siêu nhiên giải thoát há lao công.*

Bài Số 154 :

外	無	他	兮	內	無	自
Ngoại	vô	tha	hề	nội	vô	tự
不	動	干	戈	契	佛	智
Bất	động	can	qua	khé	Phật	trí
通	達	佛	道	行	非	道
Thông	đạt	Phật	đạo	hành	phi	đạo

不	捨	凡	夫	有	為	事
Bất	xả	phàm	phu	hữu	vi	sự
有	為	名	相	盡	空	華
Hữu	vi	danh	tướng	tận	không	hoa
無	名	無	相	出	生	死
Vô	danh	vô	tướng	xuất	sinh	tử.

Dịch :

*Ngoài không tha, nội không tự ngã
Chẳng động giáo gương, gặp Phật đà
Thông đạt Phật đạo không hành đạo
Là xả phàm phu chịu hữu vi
Hữu vi là không hoa danh tướng
Không danh không tướng sinh tử ra.*

Bài Số 155 :

空	中	自	見	清	涼	月
Không	trung	tự	kiến	thanh	lương	nguyệt
一	光	普	照	娑	婆	徹
Nhất	quang	phổ	chiếu	sa	bà	triệt
此	光	湛	然	無	去	來
Thử	quang	trạm	nhiên	vô	khứ	lai
不	增	不	減	無	生	滅
Bất	tăng	bất	giảm	vô	sinh	diệt
爾	是	妙	德	現	真	身
Nhĩ	thị	diệu	đức	hiện	chân	thân
剎	那	不	起	恆	沙	劫

Sát	na	bát	khởi	hằng	sa	kiếp
無	邊	無	盡	如	虛	空
Vô	biên	vô	tận	như	hư	không
虛	空	無	邊	不	可	說
Hư	không	vô	biên	bất	khả	thuyết.

Dịch :

*Trong không tự thấy vàng trắng sang
 Ánh sáng phổ chiếu khắp thế gian
 Sáng này vốn không đi và đến
 Không tăng không giảm diệt và sinh
 Đó là diệu đức chân thân hiện
 Hằng hà sa kiếp trong sát na
 Như hư không, vô biên, vô tận
 Hư không vô tận nói được à.*

Bài Số 156 :

清	淨	無	為	無	識	塵
Thanh	tịnh	vô	vi	vô	thức	trần
不	捨	肉	身	妙	法	身
Bất	xả	nhục	than	diệu	pháp	thân
祇	為	眾	生	有	漏	習
Kỳ	vi	chúng	sanh	hữu	lậu	tập
權	止	草	庵	轉	法	輪
Quyền	chỉ	thảo	am	chuyển	pháp	luân
法	輪	常	轉	無	人	見
Pháp	luân	thường	chuyển	vô	nhân	kiến
優	曇	時	時	一	出	現

Ưu	đàm	thời	thời	nhất	xuất	hiện
無	相	真	空	妙	法	身
Vô	tướng	chân	không	diệu	pháp	thân
歷	劫	恆	沙	不	遷	變
Lịch	kiếp	hằng	sa	bất	thiên	biến.

Dịch :

*Thanh tịnh, vô vi, vô thức trần
 Chẳng bỏ nhục thân, diệu pháp thân
 Chỉ vì chúng sinh có lậu tập
 Tam ngôi am cỏ chuyển pháp luân
 Pháp luân thường chuyển không ai thấy
 Ưu đàm thường thường khi hiện ra
 Chân không diệu pháp thân vô tướng
 Chẳng hề phóng đến nhiều kiếp qua.*

Bài Số 157 :

但	自	無	心	於	萬	物
Đản	tự	vô	tâm	ư	vạn	vật
何	妨	萬	物	常	圍	遶
Hà	phương	vạn	vật	thường	vi	nhiều
鐵	牛	不	怕	師	子	吼
Thiết	ngưu	bất	phạ	sur	tử	hống
恰	似	木	人	見	花	鳥
Cáp	tự	mộc	nhân	kiến	hoa	điều
木	人	本	體	自	無	情
Mộc	nhân	bản	thể	tự	vô	tình
花	鳥	逢	人	亦	不	驚

Hoa	điều	phùng	nhân	diệc	bất	kinh
心	境	如	如	祇	箇	是
Tâm	cảnh	như	như	kỳ	cá	thị
何	慮	菩	提	道	不	成
Hà	lự	bồ	đề	đạo	bất	thành.

Dịch :

*Vốn tự vô tâm với vạn vật
Đâu sợ vạn vật quấy nhiễu mình
Trâu sắt chẳng sợ sư tử hồng
Người gỗ nhìn hoa chẳng có tình
Chim kia có gặp cũng chẳng kinh
Tâm cảnh như như là vậy đó
Sợ gì Bồ đề đạo chẳng thành.*

Bài Số 158 :

菩	提	般	若	名	相	假
Bồ	đề	bát	nhã	danh	tướng	giả
涅槃	槃	真	如	亦	是	虛
Niết	bàn	chân	như	diệc	thị	hư
欲	得	心	神	真	解	脫
Dục	đắc	tâm	thần	chân	giải	thoát
一	切	名	相	本	來	無
Nhất	thiết	danh	tướng	bổn	lai	vô
十	方	世	界	風	塵	淨
Thập	phương	thế	giới	phong	trần	tịnh
州	州	縣	縣	絕	艱	虞

Châu	châu	huyện	huyện	tuyệt	gian	ngu
王	道	蕩	蕩	無	偏	黨
Vương	đạo	đăng	đăng	vô	thiên	đảng
舉	國	眾	生	同	一	如
Cử	quốc	chúng	sinh	đồng	nhất	như
不	動	干	戈	安	萬	姓
Bất	động	can	qua	an	vạn	tính
法	王	合	掌	髻	中	珠
Pháp	vương	hợp	chưởng	kê	trung	châu.

Dịch :

*Bồ Đề, Bát Nhã danh tướng giả
Niết Bàn chân không cũng là hư
Muốn được tâm thần chân giải thoát
Tất cả danh tướng vốn là vô
Mười phương thế giới gió bụi tĩnh
Các châu, các huyện hết cả ngu
Vương đạo chẳng còn phe đảng nữa
Cả nước chúng sanh đồng nhất như
Bất động can qua, yên trăm họ
Búi tóc trên đầu cài hạt châu.*

Bài Số 159 :

大	唐	三	百	六	十	州
Đại	đường	tam	bách	lục	thập	châu
我	暫	放	閑	乘	興	遊
Ngã	tạm	phóng	nhàn	thừa	hung	du
瞬	息	之	間	知	事	盡
Thuần	tức	chi	gian	tri	sự	tận

若	論	入	理	更	深	幽
Nhược	luận	nhập	lý	cánh	thâm	u
共	外	知	識	呬	清	水
Cộng	ngoại	tri	thức	hạp	thanh	thủy
總	是	妄	想	無	骨	頭
Tổng	thì	vọng	tưởng	vô	cốt	đầu
卻	歸	東	西	山	道	去
Khước	quy	đông	tây	son	đạo	khứ
不	捨	因	緣	騎	牯	牛
Bất	xả	nhân	duyên	ky	cổ	ngưu
後	望	青	山	平	似	掌
Hậu	vọng	thanh	son	bình	tự	chưởng
前	瞻	漢	水	水	東	流
Tiền	chiêm	hán	thủy	thủy	đông	lưu
試	問	西	域	那	提	子
Thí	vấn	tây	vực	na	đề	tử
遺	法	慳	勲	無	所	求
Vị	pháp	ân	cần	vô	sở	cầu
自	入	大	海	歸	火	宅
Tự	nhập	đại	hải	quy	hoả	trạch
不	覺	乘	空	失	卻	牛
Bất	giác	thừa	không	thất	khước	ngưu
有	人	見	我	歸	東	土
Hữu	nhân	kiến	ngã	quy	đông	thổ
我	本	元	居	西	海	頭

Ngã	bỏ	nguyên	ư	tây	hải	đầu
來	去	自	然	無	障	礙
Lai	khứ	tự	nhiên	vô	chướng	ngại
出	入	生	死	有	何	憂
Xuất	nhập	sinh	tử	hữu	hà	ưu.

Dịch :

*Đại Đường ba trăm sáu chục châu
Tôi tạm thời bỏ qua hững nhàn du
Trong phút đây muốn biết hết mọi sự
Nếu luận tâm lý càng thâm u
Nếu ngoài trí thức ngâm thanh thủy
Đều là vọng tưởng không cốt gân
Chẳng hướng núi Đông Tây đi chớ
Chẳng cười trâu chẳng bỏ duyên nhân
Sáu vọng núi xanh bằng như chướng
Muốn đi Hán Thủy, nước chảy Đông
Thử hỏi Tây Vực con đê đó
Dư pháp có còn cầu nữa không
Tự mình vào biển, vào nhà lửa
Bất giác cười không mất cả trâu
Có người thấy tôi về Đông thổ
Tôi có tình nguyện biển Đông đâu
Đến đi tự nhiên chẳng quái ngại
Vào sinh ra tử có lo đâu.*

Bài Số 160 :

難	復	難
Nan	phục	nan

持	心	離	欲	貪	涅	槃
Tri	tâm	ly	dục	tham	Niết	Bàn
一	向	他	方	求	淨	土
Nhất	hướng	tha	phương	cầu	tịnh	thổ
若	論	實	行	不	相	關
Nhược	luận	thực	hành	bất	tương	quan
枉	用	工	夫	來	去	苦
Uổng	dụng	công	phu	lai	khứ	khổ
畢	竟	到	頭	空	色	還
Tất	cánh	đáo	đầu	không	sắc	hoàn.

Dịch :

*Khó càng khó
Giữ tâm, lìa dục tham Niết Bàn
Chỉ một hướng thôi cầu Tĩnh thổ
Nếu luận thực hành chẳng tương quan
Uổng dụng công phu tìm lao khổ
Cuối cùng cộng sức không sắc hoàn.*

Bài Số 161 :

易	復	易				
Dị	phục	dị				
即	此	五	陰	成	真	智
Tức	thử	ngũ	âm	thành	chân	trí
十	方	世	界	一	乘	同
Thập	phương	thế	giới	nhất	thừa	đồng

無	相	法	身	豈	有	二
Vô	tướng	pháp	thân	khởi	hữu	nhị
若	捨	煩	惱	覓	菩	提
Nhược	xả	phiền	não	mịch	Bồ	đề
不	知	何	方	有	佛	地
Bất	tri	hà	phương	hữu	Phật	địa.

Dịch :

*Dễ lại dễ
 Năm ấm biến thành chân trí tàng
 Mười phương thế giới một thừa đờ
 Vô tướng pháp thân há hai hàng
 Nếu bỏ pháp thân mà kiếm Phật
 Chi bằng tìm chỗ Phật ở không.*

Bài Số 162 :

正	中	正				
Chánh	trung	chánh				
心	王	如	如	六	根	瑩
Tâm	vương	như	như	lục	căn	oánh
六	塵	空				
Lục	trần	không				
六	識	淨				
Lục	thức	tịnh				
六	六	三	十	六		

Lục lục tam thập lục
同 歸 大 圓 鏡
Đồng quy đại viên kính.

Dịch :

*Chánh trung chánh
Tâm vương như như sáu căn sáu
Sáu căn tĩnh và sáu căn trần
Sáu lần sáu là ba mươi sáu
Sẽ cùng về ở chỗ Đại viên.*

Bài Số 163:

種	善	根	深	
Chúng	thiện	căn	thâm	
同	塵	塵	不	侵
Đồng	trần	trần	bất	xâm
非	關	塵	不	染
Phi	quan	trần	bất	nhiễm
自	是	我	無	心
Tự	thị	ngã	vô	tâm
無	心	心	不	起
Vô	tâm	tâm	bất	khởi
超	三	越	十	地
Siêu	tam	việt	thập	địa
究	竟	真	如	果
Cứu	cánh	chân	như	quả

到	頭	祇	箇	是
Đáo	đầu	kỳ	cá	thị.

Dịch :

Chủng thiện căn rất thâm
 Cùng trần trần chẳng xâm
 Chẳng quan trần chẳng nhiễm
 Đều là tôi vô tâm
 Vô tâm tâm chẳng khởi
 Vượt lo khổ siêu ba
 Cứu cánh chân như quả
 Kết quả là chính ta.

Bài Số 164 :

阿	難	貝	多	葉		
A	Nan	bối	đa	diệp		
持	來	數	千	劫		
Trì	lai	số	thiên	kiếp		
七	寶	藏	中	付	迦	葉
Thất	bảo	tạng	trung	phó	Ca	Diệp
分	為	十	二	部		
Phận	vi	thập	nhị	bộ		
析	作	三	乘	法		
Tích	tác	tam	thừa	pháp.		

Dịch :

A Nan có nhiều lá

*Ném hơn ngàn kiếp đời
Bầy tặng trao Ca Diếp
Phân mười hai bộ thôi
Thành ba giới liên tiếp.*

Bài Số 165 :

非	故	亦	非	新		
Phi	cố	diệc	phi	tân		
應	化	隨	緣	百	億	身
Ứng	hoá	tuỳ	duyên	bách	ức	thân
若	有	真	如	一	合	相
Nhược	hữu	chân	như	nhất	hợp	tướng
一	億	還	同	一	聚	塵
Nhất	ức	hoàn	đồng	nhất	tụ	trần.

Dịch :

*Chẳng cũ cũng chẳng mới
Ứng hóa ỨC BÁCH thân
Nếu có một hợp tướng
Chỉ còn một tụ trần.*

Bài Số 166 :

無	事	失	卻	心
Vô	sự	thất	khước	tâm
走	向	門	前	覓

Tẩu	huớng	môn	tiền	mịch		
借	問	舊	知	識		
Tá	vấn	cựu	tri	thức		
寂	絕	無	蹤	跡		
Tịch	tuyệt	vô	tung	tích		
卻	歸	堂	上	審	思	看
Khước	quy	đường	thượng	thẩm	tư	khán
改	卻	眾	生	稱	心	安
Cải	khước	chúng	sinh	xưng	tâm	an
不	能	出	外	求	知	識
Bất	năng	xuất	ngoại	cầu	tri	thức
自	向	家	中	入	涅槃	
Tự	huớng	gia	trung	nhập	Niết	Bàn
大	丈	夫				
Đại	trượng	phu				
昔	日	有				
Tích	nhật	hữu				
今	日	無				
Kim	nhật	vô				
家	計	破	除	盡		
Gia	kế	phá	trừ	tận		
贖	得	一	群	奴		

Thục	đắc	nhất	quần	nô		
奴	婢	有	六	人		
Nô	tỳ	hữu	lục	nhân		
一	人	有	六	口		
Nhất	nhân	hữu	lục	khẩu		
六	六	三	十	六		
Lục	lục	tam	thập	lục		
常	隨	我	前	後		
Thường	tuỳ	ngã	tiền	hậu		
我	亦	不	拘	伊		
Ngã	diệc	bất	câu	y		
伊	亦	不	敢	走		
Y	diệc	bất	cảm	tẩu		
若	道	菩	提	難		
Nhuộc	đạo	bồ	đề	nạn		
菩	提	亦	不	難		
Bồ	đề	diệc	bất	nạn		
少	欲	知	足	毛	頭	寬
Thiểu	dục	tri	túc	mao	đầu	khoan

遠	離	財	色	神	自	安
Viễn	ly	tài	sắc	thần	tự	an
分	明	了	見	三	塗	苦
Phân	minh	liễu	kiến	tam	đồ	khổ
世	上	名	聞	不	相	關。
Thế	thượng	danh	văn	bất	tương	quan .

Dịch :

*Vô sự mất cả tâm
Chạy ra cửa trước tìm
Hỏi han thiện tri thức
Chẳng thể thấy dấu chim
Quay về đường mà nghĩ
Chúng sinh bảo an tâm
Ra ngoài tìm tri thức
Ở nhà vào Niết Bàn
Trượng phu ngày trước có
Thì lại không ngày nay
Gia kế đã trừ tận
Chuộc lại bọn gia tỳ
Sáu người gồm tỳ nữ
Một người có sáu môm
Sáu lần sáu ba mươi sáu
Theo tôi cạnh một bên
Tôi chẳng buộc chúng lại
Chúng chẳng dám xa tôi
Nếu nói Bồ đề khó
Bồ đề nào khó đây
Thiếu dục tri túc đủ
Xa sắc tài thân an
Rõ ràng ba đường khổ
Đời rằng chẳng tương thân.*

Bài Số 167 :

余 有 一 大 衣
Dư hữu nhất đại y
非 是 世 間 絹
Phi thị thế gian quyên
眾 色 染 不 著
Chúng sắc nhiễm bất trước
晶 晶 如 素 練
Tinh tinh như tố luyện
裁 時 不 用 刀
Tài thời bất dụng đao
縫 時 不 用 線
Phùng thời bất dụng tuyến
常 持 不 離 身
Thường trì bất ly thân
有 人 自 不 見
Hữu nhân tự bất kiến
三 千 世 界 遮 寒 暑
Tam thiên thế giới già hàn thử
無 情 有 情 悉 覆 遍
Vô tình hữu tình tất phúc biến
如 能 持 得 此 大 衣
Nhu năng trì đắc thử đại y
披 了 直 入 空 王 殿
Phi liễu trực nhập không vương điện

思 思 低 思 思
Tu tu đê tu tu
自 歎 一 雙 眉
Tự than nhất song mi
向 他 勝 地 坐
Hương tha thắng địa tọa
萬 事 總 不 知
Vạn sự tổng bất tri
六 識 若 似 眉
Lục thức nhược tự mi
即 得 不 思 議
Tức đắc bất tư nghị
六 識 若 嫌 眉
Lục thức nhược hiềm mi
論 時 沒 腦 癡
Luận thời một não si
伊 若 去 卻 眉
Y nhược khứ khước mi
即 被 世 人 欺
Tức bị thế nhân khi
饒 你 六 識 嚶 囉 漢 成 乞 索 兒
Nhiêu nễ lục thức lâu la hán thành khát tác nhi.

Dịch :

*Tôi có một áo lớn
Chẳng may bằng lụa đời
Các mâu không nhuộm được*

Vẫn cứ trắng tinh thôi
Không dùng dao lúc cắt
Không dùng chỉ khi may
Chẳng rời thân khi mặc
Có người tự chẳng hay
Ba ngàn thế giới che ấm lạnh
Vô tình, hữu tình biết cả rồi
Nếu như áo này có thể mặc
Thì không vương điện vào như chơi
Suy nghĩ lại suy nghĩ
Tự than, cau đôi mi
Cùng người chẳng địa tọa
Vạn sự đều bất tri
Sáu thức nếu giống mi
Tức chẳng biết suy nghĩ
Nếu sáu căn không mảy
Luận thì chẳng bị si
Nếu ông chẳng có mi
Sẽ bị đời khi rẻ
Sáu thức thành khát nhi.

Bài Số 168 :

行 路 易
Hành lộ dị

行 路 易
Hành lộ dị

內 外 中 間 依 本 智
Nội ngoại trung gian y bản trí

本	智	無	情	法	不	生
Bản	trí	vô	tình	pháp	bất	sinh
無	生	即	是	入	正	理
Vô	sinh	tức	thị	nhập	chính	lý
非	色	非	心	放	一	光
Phi	sắc	phi	tâm	phóng	nhất	quang
空	裡	優	曇	顯	心	地
Không	lý	ưu	đàm	hiển	tâm	địa
名	為	智				
Danh	vi	trí				
智	為	尊				
Trí	vi	tôn				
心	智	通	同	達	本	源
Tâm	trí	thông	đồng	đạt	bản	nguyên
萬	物	同	歸	不	二	門
Vạn	vật	đồng	quy	bất	nhị	môn
有	非	有	兮	理	常	存
Hữu	phi	hữu	hề	lý	thường	tồn
無	非	無	兮	無	有	根
Vô	phi	vô	hề	vô	hữu	căn
未	來	諸	佛	亦	如	是
Vị	lai	chư	Phật	diệc	như	thị
現	在	還	同	古	世	尊。
Hiện	tại	hoàn	đồng	cổ	Thế	Tôn

三 世 俱 皆 無 別 道
Tam thế câu giai vô biệt đạo
佛 佛 相 授 至 今 傳
Phật Phật tương thụ chí kim truyền.

Dịch :

*Đường đi dễ lẫn dễ đi đường
Trong ngoài, trung gian theo bản trí
Bản trí vô tình pháp chẳng sinh
Vô sinh chính là vào chân lý
Không sắc, không tâm, phóng hào quang
Ưu đàm trong không, hiển tâm địa
Danh gọi là tri, trí đáng tôn
Tâm trí thông đồng đạt gốc nghĩa
Vạn vật đồng quy môn bất nhị
Có, không hệ chân lý thường còn
Căn chẳng có hệ, không căn có
Bản lai chư Phật và Thế Tôn
Chư Phật ngày nay đều vậy đó
Ba đời chư Phật chẳng khác đường
Phật, Phật tương truyền đều vậy cả.*

Bài Số 169 :

珠 從 藏 中 現
Châu tùng tang trúg hiện
顯 赫 呈 光 輝
Hiển hách trình quang huy
昔 日 逃 走 為 窮 子

Tích nhật đào tẩu vi cùng tử
今日還家作富兒
Kim nhật hoàn gia tác phú nhi.

Dịch :

*Châu từ bảo tàng hiện
Trình chiếu ánh quang huy
Ngày trước là cùng tử
Ngày nay là phú nhi.*

Bài Số 170 :

心	依	真	智
Tâm	y	chân	trí
理	逐	心	行
Lý	trục	tâm	hành
理	智	無	礙
Lý	trí	vô	ngại
心	亦	無	生
Tâm	diệc	vô	sinh
迷	即	有	我
Mê	tức	hữu	ngã
悟	即	無	情
Ngộ	tức	vô	ình
通	達	大	智
Thông	đạt	đại	trí
諸	法	不	成
Chư	pháp	bất	thành

五	神	無	主
Ngũ	thần	vô	chủ
六	國	安	寧
Lục	quốc	an	ninh
七	死	弗	受
Thất	tử	phát	thụ
八	鏡	圓	明
Bát	kính	viên	minh
隨	宜	善	化
Tuỳ	nghi	thiện	hoá
總	合	佛	經
Tổng	hợp	Phật	kinh
過	即	已	過
Quá	tức	dĩ	quá
更	莫	再	尋
Cánh	mạc	tái	tâm
現	在	不	住
Hiện	tại	bất	trú
念	念	勿	侵
Niệm	niệm	vật	xâm
未	來	未	至
Vị	lai	vị	chí
亦	莫	預	斟
Diệc	mạc	dự	châm
既	無	三	世
Ký	vô	tam	thế

心	同	佛	心
Tâm	đồng	Phật	tâm
依	空	默	用
Y	không	mặc	dụng
即	是	行	深
Tức	thì	hành	thâm
無	有	少	法
Vô	hữu	thiểu	pháp
觸	目	平	任
Xúc	mục	bình	nhiệm
無	戒	可	持
Vô	giới	khả	trì
無	垢	可	淨
Vô	cấu	khả	tịnh
洞	達	虛	心
Động	đạt	hư	tâm
法	無	壽	命
Pháp	vô	thọ	mệnh
若	能	如	是
Nhược	năng	như	thì
圓	通	究	竟
Viên	thông	cứu	cánh.

Dịch :

*Tâm theo chân trí
Lý theo tâm hành
Tâm trí vô ngại*

Tâm cũng vô sinh
Mê tức có ngã
Ngộ thì vô tình
Thông đạt đại trí
Chư pháp khẳng thành
Năm thân vô chủ
Sáu nước an ninh
Bấy Phật thọ tử
Tâm cảnh viên minh
Tùy nghi thiện hóa
Đều hợp Phật kinh
Qua rồi ngày tháng
Đừng có kiếm tìm
Chẳng hiện muôn chốn
Thời thời chẳng kiếm
Chưa tới tương lai
Chớ có kiếm điểm
Đã không tam thế
Cùng một Phật tâm
Theo không mà dùng
Tức thì hành thâm
Chẳng có biện pháp
Xúc, mặc tự nhiên
Không giới để giữ
Không trần khả yên
Hư tâm cũng đạt
Thọ mạng pháp không
Nếu được như thế
Cứu cánh viên thông.

Bài Số 171 :

余 家 久 住 山

Dư	gia	cửu	trú	sơn		
早	已	離	城	市		
Tảo	dĩ	ly	thành	thị		
草	屋	有	三	間		
Thảo	ốc	hữu	tam	gian		
一	間	長	丈	二		
Nhất	gian	trưởng	trượng	nhị		
一	間	安	葛	五		
Nhất	gian	an	cát	ngũ		
一	間	塵	六	四		
Nhất	gian	trần	lục	tứ		
余	家	自	內	房		
Dư	gia	tự	nội	phòng		
終	日	閑	無	事		
Chung	nhật	nhàn	vô	sự		
昨	因	黑	月	二	十	五
Tạc	nhân	hắc	nguyệt	nhị	thập	ngũ
初	夜	飲	酒	醉		
Sơ	dạ	ẩm	tửu	tuý		
兩	人	相	渾	雜		
Luỡng	nhân	tướng	hôn	tạp		

種	種	調	言	氣
Chủng	chủng	điều	ngôn	khí
余	家	不	柰	煩
Dư	gia	bất	nại	phiên
放	火	燒	屋	積
Phóng	hoả	thiêu	ốc	tích
葛	五	成	灰	燼
Cát	ngũ	thành	hôi	tẫn
塵	六	無	一	二
Trần	lục	vô	nhất	nhị
有	物	蕩	淨	盡
Hữu	vật	đãng	tịnh	tận
惟	餘	空	閑	地
Duy	dư	không	nhàn	địa
自	身	赤	裸	裸
Tự	thân	xích	loã	loã
體	上	無	衣	被
Thể	thượng	vô	ý	bị
更	莫	憂	盜	賊
Cánh	mạc	ưu	đạo	tặc

逍	遙	安	樂	睡
Tiêu	diêu	an	lạc	thuy
一	等	被	火	燒
Nhất	đẳng	bị	hoả	thiêu
同	行	不	同	利
Đồng	hành	bất	đồng	lợi.

Dịch :

*Nhà tôi ở trên núi
Sớm đã xa thị thành
Nhà cỏ ba gian đó
Trượng hai có một gian
Một gian yên năm tầng
Một gian hai bốn trần
Cả ngày chỉ quanh quẩn
Có việc gì mà làm
Nhân hai năm tháng đen đui
Uống rượu đã say mèm
Hai người tưởng hôn tạp
Chúng chúng điều khí ngôn
Nhà tôi phiền đâu chớ
Đốt hết của để dành
Năm đặng thành tro bụi
Không một, hai, sáu trần
Có vật không có tĩnh
Riêng tôi chỉ có nhàn
Tự thân mình đổ hỏn
Y phục chẳng có mang
Chẳng lo gì đạo tặc
Yên lòng ngủ chẳng lo
Nếu có bị lửa đốt
Người cùng đi lợi gì !*

Bài Số 172 :

出	一	屋
Xuất	nhất	ôc

入	一	屋
Nhập	nhất	ôc

來	來	去	去	教	他	哭
Lai	lai	khứ	khứ	giáo	tha	khôc

來	去	祇	為	貪	瞋	癡
Lai	khứ	kỳ	vi	tham	sân	si

于	今	悟	罷	須	知	足
Vu	kim	ngộ	bãi	tu	tri	túc

知	足	常	須	達	本	源
Tri	túc	thường	tu	đạt	bổn	nguyên

去	卻	昔	時	惡	知	識
Khứ	khước	tích	thời	ác	tri	thức

惡	知	識
Ác	tri	thức

將	伊	作	手	力
Tương	y	tác	thủ	lực

法	施	無	前	後
Pháp	thi	vô	tiền	hậu

共	護	無	生	國
---	---	---	---	---

Cộng hộ vô sanh quốc.

Dịch :

*Ra khỏi ốc, vào căn ốc đó
Đi đi. Đến đến. Bậy khóc nhè
Chỉ là tham, sân, si đó nhè
Đủ rồi, không về nguồn nữa hề
Bỏ qua tất cả ác trí thức
Chỉ biến ông thành trợ thủ thôi
Thí pháp không sau cũng không trước
Cùng nhau hạ sinh chẳng có nơi.*